

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO w GDAŃSKU W ROKU 2012

Wstęp

W roku 2012 niezmiennie priorytetami w pracy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku były wysoki poziom orzecznictwa i dbałość o jego jednolitość, poszanowanie reguł procesowych i sprawność postępowania, uprzejma i kompetentna obsługa interesantów oraz wysoka kultura rozpraw.

Organizacyjnie struktura nie uległa zmianie od 2004 r., zadania Sądu są realizowane w ramach 3 wydziałów orzeczniczych oraz wydziału informacji sądowej.

Na podstawie Zarządzenia Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego Nr 16 z dnia 3 października 2011 r. od 1 stycznia 2012 r. zmianie uległa właściwość rzeczowa wydziałów orzeczniczych.

- Wydział I rozpoznawał sprawy z zakresu zobowiązań podatkowych, subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji rynków branżowych oraz finansów publicznych.

- Wydział II orzekał w sprawach z zakresu budownictwa, gospodarki mieniem, gospodarki wodnej, komunalizacji mienia, środowiska, zagospodarowania przestrzennego, rolnictwa i leśnictwa, wywłaszczeń, kościołów, przejęcia mienia, kombatantów, kultury fizycznej, kultury i sztuki, ochrony danych osobowych, informacji publicznej, ochrony informacji niejawnych, świadczeń w drodze wyjątku.

- Wydział III był właściwy dla spraw z zakresu cen, dróg, kolei, lotnictwa, żeglugi, działalności gospodarczej, ludności, geologii i górnictwa, energetyki, geodezji i kartografii, edukacji, czynności i zajęć, pracy, zdrowia, pomocy społecznej, spraw mieszkaniowych, ubezpieczeń majątkowych, jakości, obronności, telemediów, samorządu terytorialnego, cudzoziemców, ceł, broni i materiałów wybuchowych, spraw kapitałowych i bankowości, zatrudnienia, własności przemysłowej, funduszy emerytalnych, ubezpieczeń zdrowotnych.

- Wydział Informacji Sądowej wykonywał zadania określone w § 5 ust.1 Regulaminu wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych w zakresie udzielania informacji o właściwości sądu, stanie zawisłych spraw, załatwiania skarg i wniosków, przekazywania danych w ramach dostępu do informacji publicznej, gromadzenia przepisów prawa europejskiego, obsługi rzecznika prasowego WSA w Gdańsku.

Przedmiotowe sprawozdanie obok podstawowych danych liczbowych, przedstawia analizę istotnych zagadnień prawnych oraz poglądy prezentowane w orzeczeniach, które zapadły w 2012r.

Wpływ spraw

W 2012 roku do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku wpłynęło 3310 spraw (sprawy SA, SAB i SO), z czego do Wydziału I wpłynęło 1472 spraw, do Wydziału II – 937 spraw, a do Wydziału III – 901 spraw.

Wpływ skarg z uwzględnieniem rodzajów spraw w porównaniu do roku poprzedniego przedstawiono w tabeli 1.

Tabela nr 1

Wpływ skarg w latach 2011-2012 z uwzględnieniem rodzajów spraw:

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	wpływ w roku	
			2011	2012
1	2	3	4	5
1	601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przeciwpożarowa	340	363
2	602	Ceny, opłaty, stawki taryfowe, nie objęte symbolem 611	0	1
3	603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa	95	80
4	604	Działalność gospodarcza, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych	53	106
5	605	Ewidencja ludności, dowody tożsamości, akty stanu cywilnego, imiona i nazwisko, obywatelstwo, paszporty	76	71
6	606	Sprawy z zakresu geologii i górnictwa	1	1
7	607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi	76	89
8	609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	25	32
9	611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	1228	1333
10	612	Sprawy geodezji i kartografii	14	27
11	613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	60	62
12	614	Oświata, szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczorozwojowa i archiwa	30	26
13	615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego	180	170
14	616	Rolnictwo i leśnictwo, w tym gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona gruntów rolnych i leśnych, gospodarka łowiecka, rybołówstwo oraz weterynaria, ochrona zwierząt	12	14
15	617	Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć	3	1
16	618	Wywłaszczanie i zwrot nieruchomości	50	74
17	619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy	32	42
18	620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego	30	22
19	621	Sprawy mieszkaniowe, w tym dodatki mieszkaniowe	46	23
20	624	Powszechny obowiązek obrony kraju	2	0
21	625	Poczta, telekomunikacja, radio i telewizja	0	1
22	626	Ustrój samorządu terytorialnego, w tym referendum gminne	10	10
23	627	Cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości	6	0

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	wpływ w roku	
			2011	2012
1	2	3	4	5
		przez cudzoziemców		
24	629	Sprawy mienia przejętego z naruszeniem prawa	3	1
25	630	Obrót towarami z zagranicą, należności celne i ochrona przed nadmiernym przywozem towaru na polski obszar celny	89	161
26	631	Wytwarzanie i obrót bronią i materiałami wybuchowymi	0	1
27	632	Pomoc społeczna	244	216
28	633	Zatrudnienie i sprawy bezrobocia	41	40
29	634	Sprawy kombatantów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej	42	19
30	636	Kultura i sztuka, w tym sprawy działalności kultury i twórczości, biblioteki, ochrona zabytków i muzea, sprawy związane z ochroną praw autorskich i pokrewnych	0	1
31	645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601-644 oraz od 646 - 652	38	50
32	648	Sprawy z zakresu informacji publicznej i prawa prasowego	23	89
33	652	Sprawy ubezpieczeń zdrowotnych	0	3
34	653	Środki publiczne nieobjęte innymi symbolami	63	77
35	654	Ujawnianie przez Instytut Pamięci Narodowej informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów	0	1
36	655	Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych	64	52
37	638	Sprawy egzekucji administracyjnej; egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	45	73
38	639	Skargi na uchwały organów jednostek samorządowych	88	109
39	640	Skargi organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych	7	8
40	641	Rozstrzygnięcia nadzorcze	12	14
41	644	Środki zapewniające wykonanie orzeczeń Sądu	16	14
42	656	Interpretacje podatkowe	144	141
43	657	Inne interpretacje	2	0
44	658	Skargi na niewykonanie w określonym terminie czynności wynikających z przepisów odrębnych	93	180
45	659	Skargi na przewlekłe prowadzenie postępowania przez organy administracji publicznej	5	7

Postępowanie sądowe

W 2012 roku załatwiono łącznie 3200 spraw (SA, SAB i SO), z czego na rozprawach rozpoznano 2275 skarg, w tym 58 skarg na bezczynność organu, a na posiedzeniach niejawnych załatwiono 925 spraw, w tym 116 skarg na bezczynność organów. Wśród spraw załatwionych na posiedzeniach niejawnych 7 spraw rozpoznano w trybie uproszczonym.

Do rozpatrzenia łącznie pozostało 801 spraw, w tym 35 sprawy SAB. Dla porównania w roku 2011 pozostało do rozpatrzenia 691 spraw SA, w tym 22 spraw SAB.

Ruch spraw w poszczególnych Wydziałach ilustruje Tabela 2.

Tabela 2
Ruch spraw

Wydział I

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym			
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym		
			ogółem		z tego wyrokiem		
SA	367	1 448	1 467	1 110	357	0	348
SAB	0	14	14	2	12	0	0
SO	0	10	10	0	10	0	0

Wydział II

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym			
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym		
			ogółem		z tego wyrokiem		
SA	222	792	768	544	224	3	246
SAB	16	122	113	46	67	1	25
SO	2	23	23	0	23	0	2

Wydział III

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym			
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym		
			ogółem		z tego wyrokiem		
SA	78	832	744	563	181	3	166
SAB	6	51	47	10	37	0	10
SO	0	18	14	0	14	0	4

Tabela 3
Załatwienie skarg na akty i inne czynności w latach 2011-2012

Lp.	Rodzaj załatwionej skargi	2011			2012		
		Wpływ	Załatwiono wyrokiem		Wpływ	Załatwiono wyrokiem	
			Ogółem	Uwzględniono		Ogółem	Uwzględniono
1	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów, centralnych organów administracji rządowej i innych naczelných organów	255	201	97	220	195	87
2	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności samorządowych kolegiów odwoławczych	711	611	226	705	491	184
3	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej	592	488	165	636	425	149
4	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Izb Skarbowych	713	537	118	668	524	96
5	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Inspektorów Urzędów Kontroli Skarbowej	2	2	0	5	3	0
6	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Izb Celnych	328	241	55	567	343	107
7	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności innych organów - dotyczy także podmiotów niebędących organami administracyjnymi	153	93	43	140	76	24

W porównaniu z rokiem 2011 w postępowaniu uproszczonym zapadło zdecydowanie mniej wyroków, co ilustruje poniższe zestawienie statystyczne.

Tabela 4
Rozpoznanie wniosków o przeprowadzenie postępowania w trybie uproszczonym w latach 2011-2012

Lp.	Wydziały	I		II		III	
		2011	2012	2011	2012	2011	2012
1.	ilość wniosków	10	6	111	37	36	30
2.	ilość spraw zakończonych wyrokiem	0	0	77	4	0	3
3.	ilość spraw skierowanych na rozprawę	10	6	23	22	36	24

W roku 2012 r. wpłynęły łącznie 3 wnioski o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego. We wszystkich sprawach prowadzący postępowanie mediacyjne stwierdził, że strony nie dokonały ustaleń co do sposobu załatwienia i sprawy skierowano do rozpoznania na rozprawie.

Stan zatrudnienia

W porównaniu z rokiem 2011 stan zatrudnienia nieznacznie uległ zmianie.

Tabela 5

Stan zatrudnienia w latach 2011-2012

Lp.		Stan zatrudnienia na 31.12.2011 r.	Stan zatrudnienia na 31.12.2012 r.
1.	Urzędnicy w tym asystenci sędziego	72 20	72 17
2.	Obsługa	11	10
3.	Referendarze	5	5
4.	Sędziowie WSA	15	16
5.	Sędziowie NSA	12	12

Budynki

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku dysponuje majątkiem, w którego skład wchodzi:

- a/ nieruchomości położone w Gdańsku przy al. Zwycięstwa nr 16/17, stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, tj. działka nr 229 o pow. 2639 m², zabudowana budynkiem biurowym o pow. użytkowej 2098,60 m², oraz działki nr 228/1 i nr 228/2 o pow. 2039 m² zabudowane budynkiem biurowym o pow. użytkowej 1606,90 m²;
- b/ nieruchomość położona w Gdańsku przy al. Zwycięstwa nr 21, stanowiąca własność Skarbu Państwa, będąca w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, tj. działka nr 220, o powierzchni 2470 m², zabudowana budynkiem biurowym o pow. użytkowej 714 m², (+ garaż 45 m²).

Sprzęt komputerowy

W roku 2012 zakupiono:

1. materiały eksploatacyjne:
 - tonery;
 - klawiatury i myszy;
 - płyty CD-R i DVD-R;
2. sprzęt komputerowy:
 - Serwer Dell PowerEdge R320 (1 szt.) – do obsługi sieci WSA Gdańsk;
 - komputery stacjonarne (16 szt.);
 - komputer typu notebook (1 szt.);
 - monitory LCD 21,5" (30 szt.);
 - drukarki laserowe (10 szt.);
 - fotokopiarki (10 szt.).

Wydział Informacji Sądowej

Wydział Informacji Sądowej Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, realizując powierzone mu zadania określone rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 września 2003 r. – Regulamin urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz.U. z 2003 r., Nr 169, poz. 1646), udzielał

na bieżąco, bezpośrednio w sekretariacie oraz drogą telefoniczną (średnio 20 telefonów dziennie), informacji o toczących się postępowaniach, o właściwości Sądu, o środkach zaskarżenia, a także udzielał wskazówek w celu prawidłowego wypełniania formularzy wniosków o przyznanie prawa pomocy. Pracownicy Wydziału udostępniali również akta spraw do wglądu stronom i uczestnikom postępowania. Na zarządzenie Przewodniczących Wydziałów pracownicy Wydziału Informacji Sądowej wydawali również kserokopie i odpisy wnioskowanych dokumentów z akt sądowych i administracyjnych.

Istotnym zadaniem wydziału było organizacyjne przygotowanie praktyk studenckich oraz aplikanckich.

Zgodnie z zawartym w dniu 1 marca 2005 r. porozumieniem w zakresie prowadzenia dobrowolnych praktyk zawodowych dla studentów Uniwersytetu Gdańskiego Wydział Informacji Sądowej w 2012 r. podjął czynności związane z organizacją praktyk studenckich dla 5 studentów.

W dniu 6 października 2011 r. zawarto porozumienie o współpracy w zakresie prowadzenia praktyk zawodowych dla studentów Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni. Na podstawie tego porozumienia praktyki w WSA w Gdańsku odbyło 39 studentów.

Ponadto na podstawie umowy w sprawie praktyki studenckiej zawartej w dniu 3 września 2012 r. z Wyższą Szkołą Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni praktykę w sądzie odbyła jedna studentka tej uczelni.

Na podstawie porozumienia o współpracy w realizacji studenckich praktyk zawartego z Wyższą Szkołą Zarządzania i Prawa im. Heleny Chodakowskiej z siedzibą w Warszawie z dnia 27 czerwca 2012 r. praktykę w WSA w Gdańsku odbyła jedna studentka tej uczelni.

Ponadto zgodnie z umowami w sprawie odbywania szkoleń przez aplikantów radcowskich:

- z dnia 25 listopada 2011 r. zawartą z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Koszalinie,
- z dnia 28 grudnia 2011 r. zawartą z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Gdańsku,

w 2012 r. w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku odbyło praktykę 278 aplikantów radcowskich.

W 2012 roku zasoby biblioteki sądowej zostały powiększone o 81 tytułów książkowych (164 egzemplarze).

Porównanie obciążenia Wydziału Informacji Sądowej w latach 2011-2012 ilustruje poniższe zestawienie:

Lp.		2011	2012
1.	Udostępnienie akt interesantom	879	868
2.	Wnioski o udostępnienie informacji publicznej	35	18
3.	Skargi i wnioski	0	0
4.	Tezy	7	5
5.	Zamówienia biblioteczne	129	81
6.	Praktyki studenckie	36	46
	Praktyki aplikantów radcowskich	68	278
7.	Przygotowywanie orzeczenia do publikacji w ZN	21	15

Narady i szkolenia

1. Prezes Sądu Sędzia NSA Zdzisław Kostka w dniu 21 lutego 2012 r. wziął udział w konferencji organizowanej przez Krajową Radę Sądownictwa.
2. Sędziowie tut. Sądu w dniu 26 marca 2012 r. uczestniczyli w konferencji szkoleniowej organizowanej przez NSA, na temat : „Uzasadnianie wyroków sądowych – zasady i kontrowersje”. Udział wzięli: Prezes Sądu Sędzia NSA Zdzisław Kostka i Sędzia NSA Anna Orłowska oraz Sędziowie WSA: Dorota Jadwischczok, Alina Dominiak, Jolanta Górską.
3. Sędziowie tut. Sądu uczestniczyli w konferencji szkoleniowej, organizowanej w Cedzynie przez WSA w Kielcach, w dniach 13–16 maja 2012 r. Udział wzięli Sędziowie WSA: Alina Dominiak, Jolanta Sudoł, Janina Guść i Wanda Antończyk.
4. W dniach 3–6 czerwca 2012 r. odbyła się konferencja szkoleniowa w Nałęczowie organizowana przez WSA w Lublinie, w której udział wzięli: Wiceprezes Sądu Sędzia NSA Zbigniew Romała, sędzia NSA Sławomir Kozik oraz Sędziowie WSA: Janina Guść, Mariola Jaroszewska, Alina Dominiak i Felicja Kajut.
5. W dniach 18–19 czerwca 2012 r. Prezes Sądu Sędzia NSA Zdzisław Kostka wziął udział w naradzie prezesów w WSA w Poznaniu.
6. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku zorganizował w Juracie w dniach 24-26 września 2012 roku, konferencję szkoleniową dla sędziów sądów administracyjnych orzekających we wszystkich wydziałach. Konferencja organizowana była przy współpracy z Izbą Finansową NSA. Udział wzięli: Prezes Sądu Sędzia NSA Zdzisław Kostka, Sędziowie NSA: Zbigniew Romała, Jacek Hyla, Sławomir Kozik, Ewa Kwarciańska, Elżbieta Rischka, Alicja Stępień, Małgorzata Tomaszewska, Joanna Zdzenicka-Wiśniewska, Krzysztof Ziółkowski, Sędziowie WSA: Wanda Antończyk, Alina Dominiak, Tamara Dziełakowska, Jolanta Górską, Janina Guść, Dorota Jadwischczok, Mariola Jaroszewska, Felicja Kajut, Elżbieta Kowalik–Grzanka, Katarzyna Krzysztofowicz, Danuta Oleś, Krzysztof Przasnyski, Jolanta Sudoł, Irena Wesołowska, Ewa Wojtynowska.
7. W dniach 11-12 października 2012 r. w Mszczonowie odbyła się konferencja, dotycząca zagadnień prawa budowlanego. Udział wzięli Sędziowie WSA Janina Guść i Katarzyna Krzysztofowicz.
8. W organizowanej przez WSA we Wrocławiu w dniach 15-17 października 2012 r. konferencji szkoleniowej sędziów sądów administracyjnych uczestniczyli Sędziowie WSA: Alina Dominiak i Felicja Kajut.
9. Prezes Sądu Sędzia NSA Zdzisław Kostka wziął udział w konferencji Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, która odbyła się w dniach 5-7 listopada 2012 r. w Józefowie.
10. Sędziowie WSA Elżbieta Kowalik–Grzanka i Jolanta Górską wzięły udział w konferencji naukowej poświęconej „Aktualnym problemom postępowania egzekucyjnego w administracji”, którą organizował 9 listopada 2012 r. WSA w Poznaniu.
11. W konferencji nt. „Zaskarżalności aktów prawa miejscowego do sądów administracyjnych” organizowanej przez Biuro Orzecznictwa NSA w dniu 26 listopada 2012 r. udział wzięli: Prezes Sądu Sędzia NSA Zdzisław Kostka, Sędzia NSA: Jacek Hyla, Sędziowie WSA: Mariola Jaroszewska, Dorota Jadwischczok, Katarzyna Krzysztofowicz, Jolanta Górską.

W konferencji szkoleniowej dla referendarzy i asystentów organizowanej przez WSA w Szczecinie udział wzięło 2 referendarzy i 10 asystentów tutejszego Sądu. Spotkanie odbyło się 10-12 października 2012 roku w Międzyzdrojach.

Wybrane orzeczenia wydane w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku w 2012 roku

Orzeczenia zakwalifikowane do publikacji na podstawie § 34 Zarządzenia Nr 11 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 listopada 2003 r. w sprawie ustalenia zasad biurowości w sądach administracyjnych

W 2012 roku Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku zarządził zakwalifikowanie do publikacji w odpowiednim zbiorze 5 orzeczeń:

a/ z Wydziału II:

II SA/Gd 218/11

Zarządca nieruchomości ustanowiony na podstawie art. 931 § 2 kodeksu postępowania cywilnego nie jest uprawniony do wyrażenia zgody na przeniesienie decyzji o pozwoleniu na budowę dotyczącej tej nieruchomości wydanej na rzecz podmiotu, któremu w trybie powyższego przepisu odjęto zarząd.

II SA/Gd 573/10

Mimo nowelizacji art. 2 ust. 3 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, skutkującej rozszerzeniem działania tej ustawy na sądy administracyjne (z wyjątkiem rozdziału czwartego – art. 2 ust. 4), dla skuteczności pisma wnoszonego przez stronę do sądu administracyjnego drogą elektroniczną konieczne jest późniejsze opatrzenie go własnoręcznym podpisem.

II SA/Gd 767/11

Art.4 ust.2 pkt 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie stanowi podstawy do wprowadzenia w uchwalanym przez radę gminy regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy zakazu utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach, które nie zostały wyłączone z produkcji rolniczej oraz że tereny wyłączone z produkcji rolniczej w rozumieniu tego przepisu to tereny, na których rozpoczęto inne niż rolnicze użytkowanie gruntów.

II SA/Gd 476/11

Orzeczenie przewidziane w art. 152 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi jest elementem tymczasowej ochrony sądowej w postępowaniu administracyjnym, z tym że realizowanej na etapie pomiędzy wydaniem wyroku przez sąd administracyjny pierwszej instancji a uprawomocnieniem się tego wyroku. W związku z tym do tego orzeczenia ma zastosowanie wynikający z art. 61 § 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi zdanie pierwsze zakaz wstrzymywania wykonania zaskarżonych do sądu administracyjnego aktów prawa miejscowego, które weszły w życie.

b/ z Wydziału III:

III SA/Gd 41/12

Mając na względzie zarówno interes publiczny polegający na zapewnieniu maksymalnego możliwego poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, jak i konieczność zagwarantowania ochrony praw jednostek przed dyskryminacją związaną z ich stanem zdrowia, należy przepis art.122 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 20

czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2005 r., Nr 108, poz. 908 ze zm.) interpretować w ten sposób, że podstawą skierowania na badania lekarskie mogą być jedynie konkretne zastrzeżenia co do stanu zdrowia kierującego, związane z jego określonymi zachowaniami lub diagnozą lekarską wskazującą bezpośrednio na możliwość istnienia przeciwwskazań do kierowania pojazdami.

PROBLEMY PROCEDURALNE

1. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U z 2005 r., Nr 8, poz. 60 ze zm.)

I SA/Gd 1124/11

Organ odwoławczy winien w każdym przypadku rozważać charakter i istotę wad (jeśli takie w jego ocenie miały miejsce) zaistniałych w postępowaniu przed organem pierwszej instancji oraz możliwość ich naprawienia bez uszczerbku dla stron. Stosując przepis art. 233 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U.z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), powinien w uzasadnieniu orzeczenia kasacyjnego przekonująco uzasadnić istnienie przesłanek wymienionych w tym przepisie.

Organ odwoławczy może wydać rozstrzygnięcie kasacyjne i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia tylko wtedy, gdy zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego. W rozpoznawanej sprawie kwestią, co do której organ się wypowiadał, nie była konieczność dokonania uzupełniających ustaleń faktycznych, ale błędna interpretacja przez organ pierwszej instancji obowiązującego przepisu prawa.

I SA/Gd 555/12

Zapewnienie stronie prawa do wypowiedzenia się w sprawie zgromadzonego materiału dowodowego nie powinno mieć charakteru iluzorycznego i nie może polegać na zagwarantowaniu jedynie potencjalnej możliwości realizacji tego prawa. Wykonanie tego obowiązku musi odbywać się w ten sposób, że organ podatkowy ma działać tak, aby strona miała realną, a nie wyłącznie hipotetyczną możliwość zrealizowania swojego uprawnienia. Wymogu tego nie spełnia sytuacja, kiedy organ podatkowy powiadamia wprawdzie stronę o treści art. 200 § 1 Ordynacji podatkowej, jednakże nie zapewnia stronie realizacji jej prawa, albowiem wydaje decyzję zanim termin oznaczony w przepisie rozpoczął swój bieg.

I SA/Gd 1131/10

Z przepisu art. 284b § 3 Ordynacji podatkowej wynika, że wszelkie dokumentowane czynności, aby mogły stanowić dowód w sprawie, muszą zostać dokonane przed upływem terminu, oznaczonego w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli jako data jej zakończenia. Dowód w sprawie mogą stanowić również te dokumenty, które potwierdzają dokonanie czynności kontrolnych po upływie terminu oznaczonego w upoważnieniu, pod warunkiem że czynności te zostały przeprowadzone przed upływem terminu oznaczonego jako nowy termin zakończenia kontroli (art. 284b § 2).

Dla uznania za dowód w sprawie określonego dokumentu sporządzonego w postępowaniu kontrolnym decydujące znaczenie ma dokonanie czynności postępowania przed upływem terminu oznaczonego jako termin zakończenia kontroli podatkowej. Moc dowodowa dokumentów dotyczących czynności kontrolnych będzie zachowana w postępowaniu podatkowym również wtedy, gdy pismo powiadamiające podatnika o przyczynie przedłużenia terminu oraz wskazujące nowy termin zakończenia

kontroli zostanie doręczone po upływie terminu dotychczasowego. Dla zachowania mocy dowodowej przepis art. 284b § 2 Ordynacji podatkowej wymaga jedynie, aby kontrolujący powiadomili podatnika, podali przyczyny przedłużenia terminu i wskazali nowy termin zakończenia kontroli. Omawiany przepis nie zawiera natomiast wskazania terminu, w jakim obowiązek ten powinien zostać zrealizowany.

I SA/Gd 416/12

Organ, nadając decyzji rygor natychmiastowej wykonalności, może uprawdopodobnić, że zobowiązanie nie zostanie wykonane, nie tylko przez dokonanie kompleksowej oceny sytuacji majątkowej strony. Uprawdopodobnienie może polegać także na wskazaniu innych okoliczności, które uniemożliwiają organom podatkowym dochodzenie należności. Okolicznością taką będzie niewątpliwie rychły upływ terminu przedawnienia. Przedawnienie powoduje bowiem wygaśnięcie zobowiązania podatkowego (art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej). W takiej sytuacji wymóg uprawdopodobnienia będzie zachowany bez względu na to, czy stan majątkowy podatnika pozwala na spłatę zobowiązania podatkowego.

I SA/Gd 135/12

Jeżeli podatnik ustanawia pełnomocnika do reprezentowania jego interesów (praw i obowiązków) w postępowaniach podatkowych i kontrolnym, to oznacza, że odnosi się to również do czynności, które organ podatkowy zgodnie z prawem może podejmować w ramach tych postępowań, a zmierzających do zabezpieczenia wykonania zobowiązań podatkowych, których postępowania dotyczą. Ustanowienie pełnomocnika oznacza, że jest on uprawniony do reprezentowania strony (podatnika) we wszystkich czynnościach tych postępowań, które nie wymagają jej osobistego udziału, w tym do podejmowanych w ramach tych postępowań czynności zabezpieczających. Przyznanie w tym zakresie pełnomocnikowi strony również prerogatyw do odbioru pism związanych z czynnościami zabezpieczającymi podejmowanymi w ramach tych postępowań pozostaje w zgodności z zasadami szybkości (art. 125 Ordynacji podatkowej) oraz zapewnienia stronie czynnego udziału w postępowaniu (art. 123 Ordynacji podatkowej).

I SA/Gd 372/12

Do oceny dowodu z opinii biegłego nie jest konieczne posiłkowanie się inną opinią sporządzoną przed podmiot dysponujący wiedzą fachową. Organ podatkowy oceniając opinię nie czyni tego z punktu widzenia merytorycznej poprawności, lecz bierze pod rozwagę zgodność z wymogami ustanowionymi w przepisach prawa, prawidłowość rozumowania biegłego, brak sprzeczności, logiczność wyciąganych przez biegłego wniosków. Ocena tego dowodu dokonywana jest przy uwzględnieniu całości materiału dowodowego, wszystkich poczynionych ustaleń faktycznych oraz zawsze poprzez pryzmat przydatności dla stwierdzenia i rozstrzygnięcia konkretnych okoliczności sprawy.

I SA/Gd 584/12

Przepis art. 67a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz.U.Nr 8, poz. 60 z 2005r. z późn. zm.) nie może stanowić podstawy prawnej do określania wysokości zaległości podatkowej i nie stanowi umocowania prawnego do władczego określenia wysokości odsetek za zwłokę od tej zaległości. Przepis ten zezwala jedynie na dokonanie rachunkowych operacji z uwzględnieniem wysokości tych elementów, określonej w odrębnych rozstrzygnięciach organu podatkowego lub z rozstrzygnięć tych bezpośrednio wynikających.

I SA/Gd 667/12

Art. 239a Ordynacji podatkowej odnosi się do wszystkich sposobów realizacji obowiązków wynikających z wydanej decyzji nieostatecznej, a nie tylko wykonywanych w ramach egzekucji administracyjnej. Zaliczenie nadpłaty, podobnie jak zwrot podatku VAT, do którego w zakresie zaliczenia mają zastosowanie przepisy o nadpłacie (art.76 Ordynacji podatkowej), należy uznać za jedną z form wykonania decyzji nakładającej na stronę obowiązek podlegający wykonaniu w trybie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

I SA/Gd 460/12

Z przepisu art. 239e Ordynacji podatkowej wynika jedynie, że decyzja ostateczna podlega wykonaniu bez potrzeby nadania jej klauzuli wykonalności, co nie oznacza, że z chwilą wydania takiej decyzji bezprzedmiotowe staje się postępowanie dotyczące zażalenia na postanowienie o wcześniejszym nadaniu rygoru wykonalności decyzji nieostatecznej.

I SA/Gd 697/12

Ustalenie, czy rozstrzygnięcie sprawy administracyjnej zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego, o którym mowa w art. 201 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej, a więc ustalenie związku przyczynowego pomiędzy rozstrzygnięciem sprawy dotyczącej określenia podatku a zagadnieniem wstępnym, należy do organu podatkowego, który jest obowiązany zawiesić z urzędu postępowanie jedynie wówczas, gdy bez uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego prejudycjalnego przez inny organ lub sąd wydanie decyzji nie będzie możliwe.

Kwestia zakresu postępowania dowodowego, które powinien przeprowadzić organ odwoławczy i dopuszczalności wykorzystania dowodów zgromadzonych przed formalnym wszczęciem z urzędu postępowania podatkowego, nie stanowi zagadnienia wstępnego w postępowaniu w sprawie określenia skarżącemu zobowiązania w podatku. Rozstrzygnięcie w powyższym zakresie należy z istoty rzeczy do prowadzącego postępowanie organu podatkowego i nie jest uzależnione od wcześniejszego zagadnienia materialno-prawnego należącego do kompetencji innego organu lub sądu.

I SA/Gd 633/12

Prawidłowe rozpoznanie wniosku o zastosowanie ulgi podatkowej w postaci umorzenia części odsetek od zaległości podatkowej oraz rozłożenia jej na raty wymaga ustalenia istnienia tej zaległości i bezspornego potwierdzenia jej wysokości. W sytuacji podniesienia w toku postępowania o rozłożenie na raty zaległości podatkowej i umorzenia części odsetek zarzutu przedawnienia co do części zobowiązań, w pierwszej kolejności organ podatkowy winien uzasadnić poprawność przyjętej przez siebie wysokości kwoty zaległości wraz z odsetkami, a dopiero w dalszej kolejności rozważać realność spłaty w ratach tej należności przez podatnika (dla konkretnej wysokości raty i okresu spłaty). Nie można prowadzić rozważań co do istnienia faktycznych możliwości spłacania przez podatnika rat zaległości w określonej wysokości przez podany okres (i wypowiedać się co do długości tego okresu), gdy nie została bezspornie ustalona rzeczywista kwota zaległości, która miałaby być rozłożona na raty.

I SA/Gd 243/12

Zryczałtowany podatek dochodowy od dochodów nieznanających pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów nie jest naliczany miesięcznie, ale ustalany za okres roku. Zawarte w postanowieniu niezręczne określenie podatku, w którym

stwierdzono zaległość, na poczet której zaliczana była nadpłata, nie zmienia faktu, iż zaległość ta istniała, a więc pozostaje bez wpływu na to co w przedmiotowej sprawie było najistotniejsze dla prawidłowego zastosowania art. 76 § 1 Ordynacji podatkowej.

I SA/Gd 1216/11

Zgodnie z art. 178 § 3 Ordynacji podatkowej, strona może żądać od organu podatkowego uwierzytelnienia odpisów lub kopii akt sprawy, albo wydania jej z akt sprawy uwierzytelnionych odpisów. W świetle tego przepisu strona może albo przedłożyć organowi sporządzony przez siebie odpis lub kopię z akt sprawy celem ich uwierzytelnienia, albo żądać wydania z akt sprawy uwierzytelnionych odpisów lub kopii dokumentów. Zgodnie jednak z treścią art. 267 § 1 pkt 3 ordynacji podatkowej, w takich przypadkach strona musi liczyć się z poniesieniem kosztów związanych ze sporządzeniem odpisów lub kopii. Jeśli więc na wniosek strony koszty te poniósł organ, to w myśl art. 269 ordynacji podatkowej, określa ich wysokość w postanowieniu.

2. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz.U. z 2000 roku, Nr 98, poz. 1071 ze zm.)

I SA/Gd 615/12

Każda osoba podpisująca jakikolwiek dokument powinna we własnym interesie zapoznać się z jego treścią. Z pewnością natomiast ma obowiązek to uczynić, gdy składa oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej, gdyż w wyniku fałszywych oświadczeń mogłaby uzyskać nienależną jej korzyść finansową. Nie dowodzi zatem braku winy w zaistnieniu błędu przedeklarowania okoliczność, że to nie skarżący wypełniał wniosek (zlecając to profesjonalście), a jedynie ten wniosek podpisał. Sąd nie stwierdził naruszenia art. 7, 8 i 77 § 1 kpa oraz wskazał, że w sprawie nie może mieć zastosowania przepis art. 68 ust.1 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004.

II SA/Gd 929/11

W sprawie o odszkodowanie za nieruchomość przejętą pod drogę właściwym organem jest starosta (art. 129 ust. 5 ustawy o gospodarce nieruchomościami), na obszarze działania którego nieruchomość jest położona (art. 21 § 1 pkt 1 K.p.a.). Prezydent Miasta jako organ wykonawczy Gminy Miasta i reprezentujący je na zewnątrz oraz także jako organ właściwy do rozpoznania złożonego przez skarżącego wniosku o odszkodowanie nie podlega wyłączeniu od załatwienia wniosku o ustalenie odszkodowania za nieruchomość przejętą pod poszerzenie drogi powiatowej. Ewentualne uprawnienia właścicielskie oraz pozostawanie jednocześnie dysponentem władzy publicznej uprawnionym do wydania decyzji nie prowadzą do konieczności wyłączenia w oparciu o treść art. 24 § 1 pkt 1 Kpa. Zdaniem Sądu, brak podstaw do odpowiedniego stosowania uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 maja 2003 r. wobec zmiany stanu prawnego.

II SA/Gd 882/11

Sąd uznał, że nie mogą odnieść skutku zgłoszone przez skarżącą spółkę zarzuty skargi dotyczące naruszenia przepisów postępowania poprzez pozbawienie Gminy Miasta oraz Skarbu Państwa, będących stronami, udziału w postępowaniu przed organami obu instancji, a nadto zasady dwuinstancyjności postępowania w stosunku do Skarbu Państwa. Zarzuty dotyczące naruszenia art. 145 § 1 pkt 4 p.p.s.a. i art. 147 Kpa może w toku postępowania sądowoadministracyjnego zgłosić wyłącznie strona, która została pominięta w postępowaniu administracyjnym. W szczególności

zaś nie może takich zarzutów podnosić strona, która brała udział w postępowaniu administracyjnym.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut dotyczący naruszenia art. 24 § 1 pkt 1 K.p.a. oraz art. 25 § 1 pkt 1 K.p.a. poprzez wydanie decyzji przez Prezydenta Miasta. Okoliczność, że Prezydent Miasta jako organ reprezentujący Skarb Państwa ma wypłacić odszkodowanie, nie stanowi podstawy do wyłączenia tego organu. Nie uzasadnia także wyłączenia Prezydenta Miasta fakt, że przedmiotowa nieruchomość stanowi własność miasta na prawach powiatu.

II SA/Gd 872/11

Skarżąca w złożonym odwołaniu złożyła oświadczenie spełniające wymogi wniosku o przywrócenie uchybionego terminu do wniesienia tego odwołania. W treści odwołania skarżąca oświadczyła, że opóźnienie spowodowane jest chorobą, co więcej dołączyła do tegoż odwołania zaświadczenie lekarskie. Interpretując treść oświadczenia strony, składanego w toku postępowania administracyjnego, organ administracyjny winien mieć na uwadze cel wynikający z treści tego oświadczenia. Nie budzi wątpliwości, że skarżąca wskazała na uchybienie terminu i przytoczyła okoliczności wyłączające, w jej ocenie, winę w uchybieniu terminu do złożenia środka odwoławczego. Oświadczenie skarżącej stanowiło zatem w istocie wniosek o przywrócenie terminu, mimo iż nie zawierało ono wyraźnego sformułowania „wnoszę o przywrócenie terminu”, lecz wniosek o rozpatrzenie sprawy mimo uchybienia terminu, ze wskazaniem przyczyn tego uchybienia.

II SA/Gd 112/12 oraz analogicznie w sprawie II SA/Gd 715/12

Sąd odrzucił skargę na postanowienie Wojewody utrzymujące w mocy postanowienie organu I instancji odmawiające zawieszenia postępowania administracyjnego w sprawie udzielenia pozwolenia na budowę, uznając jej niedopuszczalność.

Sąd wskazał, że art. 141 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego stanowi, że na wydane w toku postępowania postanowienia służy stronie zażalenie, gdy kodeks tak stanowi. Art. 101 § 3 kpa do dnia 10 kwietnia 2011 r. miał następującą treść: Na postanowienie w sprawie zawieszenia postępowania służy stronie zażalenie. Wobec takiego brzmienia w/w przepisu przyjmowano, że zażalenie przysługuje na wszystkie rodzaje postanowień w przedmiocie zawieszenia tj. 1/ postanowienie o zawieszeniu postępowania, 2/ postanowienie o odmowie zawieszenia postępowania, 3/ postanowienie o podjęciu zawieszzonego postępowania, 4/ postanowienie o odmowie podjęcia zawieszzonego postępowania. Zmiana kodeksu postępowania administracyjnego wprowadzona ustawą z 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 6, poz. 18), która weszła w życie 11 kwietnia 2011 r. (a więc obowiązująca już w dacie wydania postanowienia organu I instancji) zmieniła treść art. 101 § 3 kpa. Dodanie do dotychczasowej treści art. 101 § 3 kpa sformułowania „albo odmowy podjęcia zawieszzonego postępowania” zmienia sens i rozumienie zawartego w tym przepisie pojęcia „w sprawie zawieszenia” w taki sposób, że od 11 kwietnia 2012r. oznacza ono jedynie postanowienie o zawieszeniu postępowania. Skoro zażalenie nie służy na podjęcie zawieszzonego postępowania to nie może też służyć na odmowę zawieszenia postępowania, gdyż skutek obu tych postanowień jest taki sam, a mianowicie że postępowanie administracyjne jest kontynuowane. Organ w jednym i w drugim przypadku (zarówno przy postanowieniu o odmowie zawieszenia, jak i przy postanowieniu o podjęciu zawieszzonego postępowania) ocenia, czy istnieją przeszkody do dalszego prowadzenia

postępowania administracyjnego. Należy wskazać, że w przypadku rozpoznawania wniosku o podjęcie zawieszono postępowania organ nie tylko bada czy ustały przyczyny jego zawieszenia, ale ponownie ocenia samą zasadność zawieszenia, bowiem gdy nie było podstaw do zawieszenia organ w każdym czasie obligowany jest podjąć postępowanie. Wykładając obecnie treść art. 101 § 3 kpa należy mieć na względzie, że chodzi o kontrolę incydentalnej kwestii (zawieszenia postępowania). Ma ona jednak istotne znaczenie tylko w przypadku gdy dochodzi do wstrzymania toku postępowania. Brak jest takich okoliczności, które przemawiałyby za przyjęciem dopuszczalności zażalenia na postanowienie o odmowie zawieszenia w sytuacji gdy nie przysługuje ono na postanowienie o podjęciu zawieszono postępowania. W każdym z tych przypadków bowiem zasadność odmowy zawieszenia i zasadność podjęcia zawieszono postępowania podlegać będzie kontroli instancyjnej w ramach odwołania od decyzji. Zdaniem Sądu, skoro wprowadzeniu do treści art. 101 § 3 kpa „albo odmowy podjęcia zawieszono postępowania” towarzyszyło przekonanie ustawodawcy, że brak jest uzasadnienia do zaskarżania tego postanowienia to świadczy, że prawidłowa interpretacja „w sprawie zawieszenia postępowania” powinna obejmować tylko postanowienie o zawieszeniu postępowania, a nie o odmowie zawieszenia.

Sąd wskazał też, że odmienny pogląd przyjmujący dopuszczalność zażalenia na każde z czterech postanowień „w sprawie zawieszenia” po zmianie treści art. 101 § 3 kpa, wyrażony w wyroku WSA w Łodzi z 29 lipca 2011 r. w sprawie II SA/Łd 626/11(Lex nr 1122846) jest nie do pogodzenia ani z literalną, ani funkcjonalną wykładnią omawianego przepisu.

II SA/Gd 211/12

Brak podstaw do uznania, iż organ nie miał w niniejszej sprawie kompetencji do stwierdzenia uchybienia terminu do wniesienia odwołania, z uwagi na fakt, że skarżący nie był stroną prowadzonego postępowania. Okoliczność ta nie wyłącza oceny terminowości wniesienia odwołania. Skoro osobie, która nie brała udziału w postępowaniu, przyznano prawo do wniesienia odwołania, jego badanie przez organ winno odpowiadać przyjętej dla tego środka odwoławczego procedurze. W toku tej procedury organ bada w pierwszej kolejności, czy odwołanie wniesiono w terminie.

Sąd rozpatrujący sprawę podzielił pogląd, iż co do zasady, złożenie przez osobę, która nie brała udziału w postępowaniu wniosku o przywrócenie terminu jest dopuszczalne. Przyjęcie, iż strona, która nie brała udziału w postępowaniu może wnieść odwołanie w terminie przysługującym stronie postępowania, winno konsekwentnie skutkować uznaniem, iż osobie takiej przysługuje również prawo złożenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania, z tym zastrzeżeniem, iż wniosek taki nie może opierać się na fakcie niedoręczenia decyzji, lecz winien być uzasadniony innymi okolicznościami.

III SA/Gd 83/12

Zdaniem składu orzekającego organ administracji publicznej funkcjonalnie właściwy do rozpoznania przedmiotowego wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania nie jest zobligowany do uznania wskazywanych w odwołaniu przyczyn opóźnionego wniesienia odwołania za wniosek o przywrócenie terminu do jego wniesienia. Wniosek taki, w przypadku gdy nie złożono go w oddzielnym piśmie, powinien wynikać wprost z treści odwołania. Wniosek ten nie może być zaś ustalany przez organ w sposób niejako pośredni, w tym w procesie domysłów, względnie wątpliwej interpretacji celu wynikającego z oświadczenia zawartego we wniosku. Obowiązek wyjaśnienia, czy skarżący wnioskuje o przywrócenie terminu,

wywiedziony z art. 7 k.p.a., stoi w ocenie Sądu w sprzeczności ze szczegółową regulacją określoną w art. 58 tej ustawy. Przepisy art. 58 k.p.a. i art. 134 k.p.a. są bowiem przepisami prawa materialnego, mimo iż zostały zamieszczone w procesowym akcie normatywnym.

W ocenie Sądu, organ administracji publicznej nie może ponadto wezwać strony do uzupełnienia braków odwołania w postaci wniosku o przywrócenie terminu do jego wniesienia w oparciu o regulację zawartą w art. 64 § 2 k.p.a. Przepis art. 64 § 2 k.p.a. stanowi bowiem podstawę do wezwania wnoszącego pismo do usunięcia braków polegających na tym, że nie czyni ono zadość wymaganiom ustalonym w przepisach prawa. Za taki brak odwołania nie można uznać braku wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia tegoż odwołania; o tym co powinno zawierać odwołanie stanowią bowiem regulacje zawarte w art. 63 § 2 i 3 oraz w art. 128 k.p.a.

III SA/Gd 315/12

Sąd na tle decyzji w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji wydanych w sprawie rozgraniczenia nieruchomości poddał analizie regulację zawartą w art. 156 § 2 k.p.a. w zakresie wyłączającym możliwość stwierdzenia nieważności decyzji, która wywołała nieodwracalne skutki prawne.

W ocenie Sądu pojęcie „*nieodwracalnych skutków prawnych*”, o jakich mowa w ww. przepisie, należy rozpatrywać wyłącznie na płaszczyźnie prawa obowiązującego, nie nawiązując do sfery faktów.

O nieodwracalnych skutkach prawnych w rozumieniu art. 156 § 2 k.p.a. można zatem mówić wówczas, gdy po wydaniu kwestionowanego orzeczenia miały miejsca takie zdarzenia prawne, których skutków organ administracji publicznej nie jest w stanie usunąć mocą własnych orzeczeń.

Ponadto oddalenie przez sąd powszechny powództwa o wznowienie znaków granicznych nie stwarza sytuacji „*wystąpienia zdarzeń prawnych, których skutków organ administracji nie może usunąć mocą własnych orzeczeń*”, bowiem rozstrzygnięcie to dotyczy innej kwestii i nie ma wpływu na możliwość rozgraniczenia nieruchomości (w trybie postępowania toczącego się przed organami administracji lub - z uwagi na specyficzne uregulowania ustawowe - przed sądem powszechnym).

3. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.)

I SA/Gd 275/12

Wymaganie od nieprofesjonalnego pełnomocnika wiedzy, że brak uregulowania w ustawie p.p.s.a. sytuacji odbioru pisma przez dorosłego domownika na poczcie, będzie w związku z treścią rozporządzenia wykonawczego do kodeksu postępowania cywilnego (a więc innej ustawy niż ustawa p.p.s.a.), równać się z brakiem możliwości odbioru pisma, wykracza poza wymagany w takiej sytuacji miernik należytej staranności.

II SAB/Gd 105/12

Sąd, umarzając postępowanie w sprawie ze skargi na bezczynność organu (po wniesieniu skargi organ wydał żądany akt), zawarł również rozstrzygnięcie stwierdzające, że bezczynność nie miała charakteru rażącego naruszenia prawa oraz oddalił wnioski o wymierzenie organowi grzywny (art. 149 § 1 zdanie drugie i § 2 p.p.s.a.). W uzasadnieniu wyraził pogląd, że wydanie przez organ decyzji w toku postępowania sądowego, po wniesieniu skargi, nie zwalnia wojewódzkiego sądu administracyjnego z obowiązku rozpoznania skargi wniesionej na podstawie art. 3 § 2 pkt 8 p.p.s.a. w zakresie orzekania w przedmiocie stwierdzenia, czy bezczynność

lub przewlekłe prowadzenie postępowania miały miejsce z rażącym naruszeniem prawa oraz od obowiązku rozważenia ewentualnej zasadności wymierzenia organowi grzywny z tego tytułu.

II SA/Gd 765/11

Pismo Burmistrza Miasta stwierdzające, że skarżącej nie przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości, nie stanowi rozstrzygnięcia wymienionego w art. 3 § 2 ustawy p.p.s.a., a w szczególności wbrew twierdzeniom skarżącej nie może być zakwalifikowane jako inny niż określone w pkt 1-3 akt ani też czynność z zakresu administracji publicznej dotycząca uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa. W przepisach regulujących postępowanie dotyczące sprzedaży nieruchomości nie przewidziano również sądowej kontroli takiego rozstrzygnięcia, co więcej nie przysługuje od niego odwołanie. W ramach procedury zarówno przetargowej, jak i sprzedaży nieruchomości bez przetargu, organ podejmuje działania mające charakter cywilny, a nie czynności, które w sposób władczy określają prawa i obowiązki uczestników przetargu lub też innych osób. Skutkiem tego skarga wniesiona w niniejszej sprawie jest niedopuszczalna.

III SA/Gd 403/12

Samorządowe kolegium odwoławcze uchyliło w całości swoją decyzję (wydaną w oparciu o art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a.) oraz poprzedzającą ją decyzję prezydenta miasta w części dotyczącej ustalenia terminu do poddania się kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji do kierowania pojazdami oraz umorzyło postępowanie pierwszej instancji w tej części.

W ocenie Sądu dokonanie samokontroli na podstawie art. 54 § 3 p.p.s.a. było możliwe jedynie w przypadku stwierdzenia przez organ odwoławczy, że nie zachodzą przesłanki do skierowania skarżącego na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy - Prawo o ruchu drogowym.

Właściwą formą samokontroli byłoby w tej sytuacji uchylenie decyzji organu odwoławczego oraz poprzedzającej ją decyzji organu pierwszej instancji w całości i umorzenie postępowania pierwszej instancji w całości. Skoro zaś w rozpatrywanej sprawie, pomimo złożenia przez skarżącego w skardze do sądu administracyjnego wniosku o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, organ dokonał samokontroli jedynie przez częściową korektę zaskarżonego rozstrzygnięcia, to uznać należało, że doszło do naruszenia art. 54 § 3 ustawy p.p.s.a.

III SA/Gd 425/12

Sąd odrzucił skargę na odmowę przyjęcia odwołania od orzeczenia dyscyplinarnego złożonego przez osobę pokrzywdzoną działaniami policjanta. Sąd wskazał, że w 3 § 2 pkt 2 p.p.s.a. mowa jest jedynie o postanowieniach wydanych w postępowaniu administracyjnym.

Postanowienie w przedmiocie odmowy przyjęcia odwołania od orzeczenia wydanego w sprawie dyscyplinarnej nie jest w ocenie Sądu postanowieniem wydanym w takim postępowaniu. Postępowanie dyscyplinarne jest bowiem postępowaniem odrębnym i samodzielny od innych postępowań – administracyjnego czy karnego. Sprawa odpowiedzialności dyscyplinarnej policjanta nie jest ponadto sprawą administracyjną załatwianą w formie decyzji administracyjnej. Zdaniem Sądu zaskarżone postanowienie nie jest też aktem z zakresu administracji publicznej dotyczącym uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa, o jakich mowa w art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a. Wniosku takiego nie można bowiem wysnuć z przepisów ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji – z art. 135k ust. 1 (zasady dwuinstancyjności postępowania dyscyplinarnego), z art. 135 ust. 2 (z którego wynika,

że postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz orzeczenie o umorzeniu takiego postępowania doręcza się pokrzywdzonemu i że przysługuje mu od nich środek odwoławczy), ani z art. 135h ust. 3 (z którego wynika, że na postanowienie o zawieszeniu postępowania dyscyplinarnego z powodu zaistnienia długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania pokrzywdzony może złożyć zażalenie, jeżeli postępowanie dyscyplinarne zostało wszczęte z jego inicjatywy). Ponadto z art. 138 ustawy o Policji wynika, że od orzeczenia oraz postanowienia kończącego postępowanie dyscyplinarne przysługuje prawo wniesienia skargi do sądu administracyjnego i że prawo to przysługuje tylko policjantowi. Żaden przepis ustawy o Policji nie przewiduje prawa wniesienia skargi na postanowienie czy orzeczenie wydane w postępowaniu dyscyplinarnym przez osobę inną niż policjant - także osobę uznaną w postępowaniu dyscyplinarnym za pokrzywdzoną. Takiego prawa – w ocenie Sądu - nie można także wysnuć z generalnej zasady dwuinstancyjności postępowania.

III SAB/Gd 25/11

Sąd odrzucił skargę na bezczynność w zakresie wypłaty odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu wskutek choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami służby więziennej. Sąd zauważył, że prawo do jednorazowego odszkodowania, przysługujące na podstawie art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej zaliczyć należy do spraw ze stosunku służbowego, o jakich mowa w art. 217 ust. 2 ustawy - przyznawania świadczeń pieniężnych oraz innych koniecznych czynności związanych z ustaniem stosunku służbowego oraz realizacją wynikających z treści tego stosunku służbowego uprawnień i obowiązków funkcjonariuszy.

W przypadku wydania przez właściwe organy decyzji w sprawie jednorazowego odszkodowania - z uwagi na regulację normatywną zawartą w art. 218 ust. 5 ww. ustawy - kognicja sądu administracyjnego zostaje wyłączona na rzecz sądu powszechnego. Zapatrywanie to potwierdza nadto treść § 13 pkt 4 w zw. z § 12 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 lipca 2010 r. w sprawie postępowania dotyczącego przyznawania odszkodowań i zwrotu kosztów zaopatrzenia w wyroby medyczne funkcjonariuszom Służby Więziennej, wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 118 ust. 15 ww. ustawy.

III SA/Gd 756/12

W uzasadnieniu postanowienia o odrzuceniu skargi w przedmiocie pozostawienia bez rozpoznania wniosku w sprawie zmiany danych w dowodzie rejestracyjnym pojazdu Sąd podniósł, że pozostawienie podania bez rozpoznania na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. jako wywołujące skutki wyłącznie procesowe nie należy do kategorii czynności, o których stanowi art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a.

W ocenie Sądu pozostawienie podania bez rozpoznania nie wyłącza jednakże dopuszczalności wniesienia przez autora podania skargi do sądu administracyjnego na bezczynność organu administracji publicznej, w sytuacji gdy w ocenie autora skargi określone podanie spełniało kryterium kompletności.

III SA/Gd 256/12

Sąd, kontrolując uchwałę rady miasta w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie określenia zasad prowadzenia sezonowej działalności handlowo-usługowo-rekreacyjnej i odnosząc się do zagadnienia posiadania legitymacji do wniesienia skargi w trybie art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym przez właściciela nieruchomości położonej na terenie danej gminy, wskazał, że zaskarżając uchwałę w trybie ww. przepisu trzeba dowieść naruszenia prawa, jednocześnie

negatywnie wpływającego na sferę prawnomaterialną skarżącego, czyli np. pozbawienie go pewnych, prawem gwarantowanych uprawnień albo uniemożliwienie ich realizacji.

W ocenie Sądu to skarżący musi udowodnić, iż istnieje związek pomiędzy zaskarżoną uchwałą, a jego indywidualną sytuacją prawną, czyli że uchwała, naruszając prawo, pozbawia go pewnych uprawnień lub uniemożliwia ich realizację. Skarżący musi wykazać, że przysługiwało mu prawo podmiotowe, wynikające z przepisów prawa materialnego, które zostałyby najpóźniej w dacie wniesienia skargi naruszone. Dlatego też powołanie się np. na przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej lub ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, bez wskazania konkretnej normy prawnej, nie jest wystarczające do wykazania się własnym interesem prawnym.

W ocenie Sądu również subiektywnie postrzegana przez właściciela danej nieruchomości sprzeczność uchwały organu jednostki samorządu terytorialnego z prawem nie daje „automatycznie” legitymacji do wniesienia takiej skargi.

III SAB/Gd 31/12

Prezydent miasta wniósł skargę na bezczynność starosty, domagając się nakazania staroście zawarcia z jednostką samorządu terytorialnego - miastem na prawach powiatu porozumienia dotyczącego zwrotu przez powiat kosztów utrzymania małoletniego w rodzinie zastępczej w związku z uznaniem, że właściwym do ponoszenia kosztów utrzymania małoletniego w rodzinie zastępczej jest powiat.

Sąd skargę odrzucił. Z dniem 1 stycznia 2012 r. przepis art. 86 ustawy o pomocy społecznej (dotyczący umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej i pokrywania wydatków z tym związanych) został uchylony przez art. 218 pkt 16 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jednocześnie w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zawarto art. 191 ust. 4, który stanowi odpowiednik uchylonego art. 86 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z treścią tego przepisu powiat, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dziecko rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka lub placówka opiekuńczo – wychowawcza, zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie.

Obowiązujące uregulowanie dotyczące kwestii zawarcia porozumienia między powiatami w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie zawarte jest w art. 191 ust. 5 ww. ustawy, który stanowi, że powiat, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dziecko rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka lub placówka opiekuńczo-wychowawcza, zawiera z powiatem, o którym mowa w ust. 1-4, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

Zdaniem składu orzekającego, z obecnie obowiązującego uregulowania wynika, że nie zmieniła się zasada dotycząca zawierania porozumień między powiatami w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie, natomiast szerzej unormowano jedynie kwestię powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

W ocenie Sądu orzekającego w niniejszej sprawie pogląd wyrażony pod rządami poprzednio obowiązującego art. 86 ustawy o pomocy społecznej, że porozumienie między powiatami w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie ma charakter umowy cywilnoprawnej, pozostaje aktualny także w obecnym stanie prawnym.

W rozpatrywanej sprawie istota sporu sprowadzała się do żądania partycypacji w tych kosztach, ale na zasadach określonych przez same strony. Brak jest w tej sytuacji materialnoprawnej podstawy do wydania przez organ decyzji administracyjnej. Skoro zatem o porozumieniu nie rozstrzyga się w formie wskazanej w art. 3 § 2 pkt 1-4a p.p.s.a., nie jest również możliwe skuteczne wniesienie skargi na bezczynność organu w sprawie zawarcia takiego porozumienia do sądu administracyjnego. Sąd administracyjny nie może bowiem zobowiązywać organu administracji publicznej do działania mającego w istocie charakter cywilnoprawny.

4. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.)

I SA/Gd 55/12

Przepisy art. 19 § 1 i 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968 ze zm.) mają charakter norm kompetencyjnych, wskazują bowiem, który z wymienionych w nim podmiotów (naczelnik urzędu skarbowego lub organ gminy o statusie miasta) w okolicznościach danej sprawy jest organem egzekucyjnym właściwym rzeczowo do prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Z brzmienia powołanych przepisów wynika, że naczelnik urzędu skarbowego jest organem egzekucyjnym w egzekucji administracyjnej wszelkich należności pieniężnych, z wyłączeniem tych, dla których zastrzeżona jest właściwość innych organów egzekucyjnych, w tym organu gminy o statusie miasta. W tym sensie można twierdzić, że organ gminy o statusie miasta jako organ egzekucyjny w zakresie przyznanych mu uprawnień (art. 19 § 2 u.p.e.a.) wyłącza właściwość rzeczową naczelnika urzędu skarbowego (art. 19 § 1 u.p.e.a.).

Stosownie do treści art. 22 § 2 u.p.e.a. właściwość miejscową organów egzekucyjnych w egzekucji należności pieniężnych, z praw majątkowych lub ruchomości ustala się według miejsca zamieszkania lub siedziby zobowiązanego, z zastrzeżeniem § 3. Zgodnie z art. 22 § 3 tej ustawy jeżeli znany przed wszczęciem egzekucji majątek zobowiązanego lub większa jego całość nie znajduje się na terenie działania organu egzekucyjnego ustalonego zgodnie z § 2, właściwość miejscową ustala się według miejsca położenia składników tego majątku. Przepisy te mają charakter bezwzględnie obowiązujących, co oznacza, że jest to właściwość wyłączna, niezależna od zachowania się organów egzekucyjnych lub stron postępowania egzekucyjnego, lecz wynikająca z samej ustawy.

W przypadku egzekucji należności pieniężnych właściwość rzeczową organu egzekucyjnego wyznacza przepis art. 19 u.p.e.a. określający dopuszczalny zakres prowadzenia egzekucji przez dany organ, a właściwość miejscową art. 22 tej ustawy z uwagi na rodzaj egzekucji i organ uprawniony do jej stosowania z uwzględnieniem treści art. 19 § 2 u.p.e.a.

I SA/Gd 758/12

Niezgodność z prawem w rozumieniu przepisu art. 64c § 3 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. z 2005 r., Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.), oznacza również uchylenie decyzji nieostatecznej, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, będącej podstawą wystawienia skierowanego do egzekucji tytułu wykonawczego. Oddalenie przez sąd administracyjny skargi wniesionej w przedmiocie zarzutów egzekucyjnych nie wyklucza uznania, że wszczęcie i prowadzenie egzekucji na podstawie decyzji nieostatecznej, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, a która została następnie uchylona, było

niezgodne z prawem w rozumieniu art. 64c § 3 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Zaniechanie wydania postanowienia w trybie art. 64c § 7 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie uniemożliwia wykonania przez organ egzekucyjny obowiązku zwrotu pobranych kosztów egzekucyjnych, wynikającego z art. 64c § 3 tej ustawy. Także termin określony w art. 64c § 8 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie ma zastosowania do żądania zwrotu pobranych kosztów egzekucyjnych na podstawie art. 64c § 3 tej ustawy.

II SA/Gd 134/12

Nałożenie grzywny przez organ egzekucyjny ma zmobilizować zobowiązanego do wykonania obowiązku jeszcze przed upływem terminu uiszczenia grzywny oraz zapobiec konieczności wykonania zastępczego zobowiązania.

Sąd uznał za uzasadniony zarzut skargi, iż w decyzji nie określono, w jakiej wysokości nałożono grzywnę na każdego z zobowiązanych. Art. 121 § 2 ustawy stanowi, że z zastrzeżeniem § 5 każdorazowo nałożona grzywna nie może przekraczać kwoty 10.000 zł. Przepisy ustawy nie regulują, w jaki sposób winna być nałożona grzywna w przypadku wielości zobowiązanych.

Nakładając grzywnę w celu przymuszenia na kilku zobowiązanych, organ egzekucyjny ma obowiązek określenia zasad realizacji tego obowiązku.

Organ egzekucyjny, wymierzając grzywnę współwłaścicielom, nie kieruje się wysokością udziałów we współwłasności, bowiem żaden przepis nie wprowadza w postępowaniu administracyjnym takiej reguły. W ocenie Sądu, brak jest także podstawy do nałożenia obowiązku zapłaty grzywny solidarnie. Nałożona w postępowaniu administracyjnym grzywna nie ma charakteru zobowiązania cywilnego. Nie można jej traktować jako zobowiązania dotyczącego wspólnego mienia, o którym jest mowa w art. 370 k.c. Solidarnego charakteru zobowiązania nie można natomiast domniemywać, lecz winien on wynikać z ustawy (art. 369 k.c.). Wątpliwości interpretacyjne w tym zakresie należy rozstrzygnąć, opowiadając się za koniecznością wymierzenia przez organ grzywny na każdego z zobowiązanych oddzielnie, w określonej przez organ wysokości. Za takim rozwiązaniem przemawia charakter i cel nakładanej grzywny. Grzywna ta jest obciążeniem pieniężnym mającym zmobilizować zobowiązanego do realizacji obowiązku określonego w tytule wykonawczym. W przypadku wielości takich podmiotów, każdy z nich jest w relacji z organem egzekucyjnym w pełnym zakresie zobowiązany do realizacji obowiązku. Na każdego z nich organ może zatem nałożyć grzywnę w pełnej wysokości. Co więcej, wysokość grzywny w stosunku do poszczególnych zobowiązanych może być różna. Określając wysokość grzywny i kierując się zapewnieniem skuteczności tego środka egzekucyjnego, organ uwzględnia m.in. wolę realizacji obowiązku przez zobowiązanego i przyczyny niewykonania tego obowiązku, które mogą kształtować się odmiennie w przypadku poszczególnych osób.

WYDZIAŁ I ZOBOWIĄZANIA PODATKOWE

1. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2000 r.)

I SA/Gd 705/12

Specyfikacja działalności ubezpieczeniowej tylko w niewielkim stopniu została uwzględniona w przepisach ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych. Ustawa ta jedynie w art. 12 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 4 pkt 4, art. 15 ust. 1b zawiera normy odnoszące się do ubezpieczycieli, a przy tym tylko w art. 12 ust. 1 pkt 5 i art. 15 ust. 1b ustawodawca odwołał się do odrębnych przepisów, tj. do Rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.

Koszty prowizji wypłacanej pośrednikom są bezpośrednio związane z przychodem z tytułu składki ubezpieczeniowej (art. 15 ust. 1 u.p.d.p.). Spółka zawiera umowy z pośrednikami w celu osiągnięcia, za ich pośrednictwem, przychodu w postaci składki ubezpieczeniowej. W momencie zawierania polisy – koszty pośrednika (liczone procentowo od wartości składki) są określone co do rodzaju i kwoty oraz możliwe jest ich przyporządkowanie do danego okresu rozliczeniowego. Koszty te winny zatem podlegać zaliczeniu do roku, w którym podatnik uzyskał przychód w postaci składek ubezpieczeniowych, wynikających z wystawionych polis.

Art. 15 ust. 1b u.p.d.p. przewiduje możliwość zaliczenia przez ubezpieczycieli do kosztów uzyskania przychodów rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, utworzonych zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie szczególnych zasad rachunkowości, do wysokości stanowiącej przyrost tych rezerw na koniec roku podatkowego, w stosunku do stanu na początku roku. Nie oznacza to jednak, że ww. przepis stanowi podstawę prawną do podatkowego odroczenia w czasie części kosztów dotyczących następnych okresów sprawozdawczych. Ustawa podatkowa odrębnie definiuje pojęcie przychodów i kosztów uzyskania przychodów i nie przewiduje ustalania wysokości jednej z tych kategorii przez saldo z drugą kategorią.

Koszty z tytułu należnych pośrednikom prowizji akwizycyjnych są ponoszone w momencie ich naliczenia od przypisu składki i stanowią koszty uzyskania przychodów jednorazowo w momencie ich naliczenia od przypisu składki, na podstawie art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2000 r., Nr 54, poz. 654 ze zm.).

2. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307 ze zm.)

I SA/Gd 784/12

Za kierunkowe kryterium wykładni art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307 ze zm.) przyjęć trzeba kryterium celu poniesionego kosztu. Wiąże się ono z zamiarem działania podatnika zdeterminowanym na osiągnięcie przychodów lub zachowanie albo zabezpieczenie ich źródła, zatem warunkowanym istnieniem związku przyczynowego, który wyraża się we wpływie (bezpośrednim lub pośrednim) ponoszonego kosztu na powstanie lub zwiększenie osiąganego przychodu lub we wpływie na zachowanie albo zabezpieczenie jego źródła. „Akt” ponoszenia kosztu powinien być zatem analizowany w jego całokształcie, z uwzględnieniem wszystkich towarzyszących mu okoliczności.

I SA/Gd 14/12

Za koszt nabycia w rozumieniu art. 22 ust. 6c ustawy z dnia 6 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r. nr 14, poz. 176 z późn. zm.) można uznać takie wydatki, które są ponoszone na zakup nieruchomości lub prawa wieczystego użytkowania gruntów (cenę nabycia) wraz ze wszystkimi kosztami niezbędnymi dla przeniesienia własności (opłaty notarialne). Istotą tej regulacji jest bowiem ściśle powiązanie wydatków poniesionych na zakup nieruchomości (wieczystego użytkowania gruntów) z czynnością prawną skutkującą przeniesieniem ich własności. Kosztu nabycia nie stanowią natomiast wydatki związane z obowiązkiem spłaty długów spadkowych; są to jedynie wydatki towarzyszące nabyciu rzeczy i praw wchodzących w skład spadku, ale nie pozostające w związku z samym nabyciem, czyli z przeniesieniem własności.

Postępowanie dowodowe ma na celu wykazanie konkretnych okoliczności, istotnych dla rozstrzygnięcia z punktu widzenia mających zastosowanie norm prawa materialnego. Przydatność (zdatność) środka dowodowego dla udowodnienia okoliczności, która ma znaczenie dla sprawy, podlega zawsze ocenie organu prowadzącego postępowanie. To do organu należy ocena, czy w świetle już zgromadzonego materiału dowodowego, żądanie strony przeprowadzenia kolejnego dowodu należy uwzględnić.

I SA/Gd 643/12

Podatnik pozostający w związku partnerskim ma prawo odliczyć od podatku ulgę prorodziną, o której mowa w art. 27f ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, jedynie na dziecko pochodzące ze wspólnego związku. A contrario, preferencja ta nie przysługuje na dzieci pochodzące z poprzedniego związku partnera życiowego podatnika.

Okoliczność dokonywania potrąceń z wynagrodzenia za pracę podatnika nie ma wpływu na opodatkowanie dochodu uzyskiwanego ze źródła przychodów.

I SA/Gd 843/12

Przychód uzyskany ze sprzedaży lokalu mieszkalnego wydatkowany na spłatę pożyczki zaciągniętej od rodziny nie korzysta ze zwolnienia od opodatkowania określonego w art. 21 ust. 1 pkt 32 lit e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2006 r.

I SA/Gd 276/12

Wykładnia językowa przepisu art. 21 ust. 1 pkt 32 w zw. z art. 21 ust. 16 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie pozwala jednoznacznie stwierdzić, że podatnik musi posiadać tytuł własności budynku lub lokalu mieszkalnego w dacie ponoszenia wydatków na cele mieszkaniowe. Własność budynku lub lokalu mieszkalnego powinna przysługiwać podatnikowi w dacie, w jakiej "konsumuje" ulgę, a więc po upływie dwóch lat od uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a - c cytowanej ustawy.

I SA/Gd 353/12

Przewidziana w art. 21 ust. 1 pkt 126 lit. b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych ulga meldunkowa, w stanie prawnym obowiązującym do końca 2008 r., obejmowała swoim zakresem nie tylko przychody uzyskane z odpłatnego zbycia stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego, ale także pozostałe jego elementy, takie jak przynależna komórka lokatorska, udział w nieruchomości

wspólnej, a także udział w prawie własności działek gruntu pełniących rolę dróg dojazdowych.

I SA/Gd 855/12

Wynagrodzenie z tytułu użytkowania stanowi przychód, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r., Nr 14, poz. 176 ze zm.). Jak wynika z treści art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. Nr 144, poz. 930 ze zm.), przesłankami skorzystania z opodatkowania w formie ryczałtu jest złożenie oświadczenia oraz zachowanie terminu do jego złożenia. Ustawodawca nie wymaga natomiast, aby oświadczenie to zawierało informację o stosunku prawnym, z którego przychód będzie uzyskiwany, ani nie wymaga, aby ponowić złożenie oświadczenia, gdyby przychód tego rodzaju był uzyskiwany z jeszcze innych źródeł zawierających się w katalogu z art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

I SA/Gd 800/12

Nabyciem w rozumieniu art. 10 ust. 1 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie jest przyznanie nieruchomości na wyłączną własność jednemu z małżonków w wyniku podziału majątku wspólnego, jeśli: 1) podział taki jest ekwiwalentny w naturze i nie towarzyszą mu spłaty i dopłaty lub 2) jeżeli wartość otrzymanej przez daną osobę nieruchomości w wyniku podziału tego majątku, mieści się w udziale, jaki byłemu małżonkowi przysługuje w majątku dorobkowym małżeńskim.

I SA/Gd 87/12

Umorzenie skarżącej odsetek karnych od kredytu na podstawie ugody z bankiem, których obowiązek zapłaty bezspornie wynikał z umowy kredytowej, stanowi dla niej - jako kredytobiorcy - osoby fizycznej nie prowadzącej działalności gospodarczej (która w przypadku podatniczki została zlikwidowana w roku 2006) przychód z tzw. innych źródeł. Odsetki karne dotyczyły spłaty kredytu zaciągniętego w roku 1999, którego celem było sfinansowanie prowadzonej działalności gospodarczej, jednak umorzenie ich w roku 2007 nastąpiło po likwidacji działalności. Organy podatkowe nie są uprawnione do ustalenia prawidłowości naliczania odsetek karnych przez bank, skoro to nie organy, a właśnie bank jest stroną umowy o kredyt.

I SA/Gd 691/12

Zasadą jest, iż podstawę opodatkowania budowli stanowi ich wartość ustalona na dzień 1 stycznia roku podatkowego, stanowiąca podstawę obliczania amortyzacji w tym roku. Użyte przez ustawodawcę sformułowanie „wartość ustalona na dzień 1 stycznia roku podatkowego” wskazuje jednoznacznie, że chodzi tu o „wartość do dokonywania odpisów amortyzacyjnych” na potrzeby podatkowe, którą obecnie określają w identyczny sposób ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 z późn. zm.) i ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 z późn. zm.). Za wartość tę (podstawę opodatkowania budowli) należy uważać wartość początkową budowli, stanowiącą podstawę do dokonywania odpisów amortyzacyjnych, ustaloną na dzień 1 stycznia roku podatkowego. Nie może budzić wątpliwości, iż opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają także budowle w całości zamortyzowane. Ustawodawca zastrzegł bowiem to jednoznacznie w treści art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Stwierdza się tam, iż przy budowlach całkowicie zamortyzowanych podstawą opodatkowania ma być ich wartość z dnia 1 stycznia roku, w którym dokonano ostatniego odpisu amortyzacyjnego.

W przypadku gdy budowla podlega amortyzacji, podstawę opodatkowania stanowi wartość, ustalona na dzień 1 stycznia roku podatkowego, stanowiąca podstawę obliczania amortyzacji w tym roku niepomniejszona o odpisy amortyzacyjne. Natomiast gdy budowla została już całkowicie zamortyzowana – wartość z dnia 1 stycznia roku, w którym dokonano ostatniego odpisu amortyzacyjnego.

3. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 54, poz. 535 ze zm.)

I SA/Gd 326/12

W ocenie Sądu organy podatkowe obu instancji słusznie uznały, że skarżący nie jest podatnikiem w zakresie podatku od towarów i usług w odniesieniu do czynności polegającej na świadczeniu, na jego zamówienie, przez inny podmiot, usług związanych z opieką medyczną i z tego powodu zasadna stała się odmowa wszczęcia postępowania podatkowego w sprawie stwierdzenia nadpłaty w tym podatku. Skoro zatem sprzedaż towarów lub usług nastąpiła przez inny podmiot (wskazany na fakturze VAT), to właśnie ten podmiot jest podatnikiem w rozumieniu ww. przepisu i to on może domagać się wszczęcia postępowania. W przedmiotowej sprawie podatnikiem jest sprzedawca (wykonawca) zamówionych usług. Strona skarżąca pozostaje jedynie ich nabywcą, a podatek od towarów i usług zawarty w cenie jest integralną częścią ceny przedmiotowych towarów i usług. Podmiotem zobowiązanym do realizacji obowiązku podatkowego z tytułu świadczenia zamawianych usług są podmioty wystawiające faktury VAT – zarejestrowane, jako czynni podatnicy podatku od towarów i usług, czyli kontrahenci strony skarżącej. Na gruncie niniejszego stanu faktycznego wyłącznie uprawnionym do otrzymania zwrotu nadpłaty jest podmiot występujący w charakterze podatnika, jeżeli nienależnie naliczył podatek od towarów i usług. W rozpoznanej sprawie strona skarżąca nie posiada interesu prawnego wynikającego z prawa materialnego. Prawidłowo zatem organy odmówiły wszczęcia postępowania.

I SA/Gd 966/12

Pozorność czynności prawnej w rozumieniu art. 199a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.) dotyczy sytuacji, gdy strony dokonują czynności prawnej dla ukrycia innej czynności prawnej, która to czynność ma wywołać skutki prawne. Ustawodawca nie kwestionuje skuteczności czynności na gruncie prawa podatkowego, ale nakazuje wywodzenie skutków podatkowych z czynności ukrytej.

Uregulowanie z art. 88 ust. 3a pkt 4 lit. c) ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm.), odwołując się wprost do art. 83 k.c., nie wymaga, aby fikcyjne oświadczenie woli miało na celu ukrycie rzeczywistej transakcji. W konsekwencji możliwe było nawiązanie do kwestii braku władztwa ekonomicznego nad nabytą nieruchomością jako elementu decydującego o pozbawieniu podatnika prawa do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony wynikający z faktury VAT dokumentującej nabycie tej nieruchomości.

W niniejszej sprawie pozorność czynności prawnej polegała na symulowaniu nabycia prawa użytkowania wieczystego i własności, bez żadnych ograniczeń w ich wykonywaniu (korzystaniu) po stronie nabywcy, za cenę określoną w umowie, a więc z przeniesieniem pełnego władztwa ekonomicznego, podczas gdy w istocie wolą stron było przeniesienie prawa użytkowania wieczystego i własności z ograniczeniem możliwości ekonomicznego wykorzystywania nieruchomości przez nabywcę.

I SA/Gd 311/12

Zawarty w art. 83 ust. 1 pkt 26 lit. a) ustawy z dnia 11 marca 2004 r., o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054) zwrot „dla placówek oświatowych” należy interpretować w ten sposób, że opodatkowaniu podatkiem VAT w wysokości 0% powinna podlegać dostawa sprzętu komputerowego dla placówek oświatowych dokonana tak w sposób bezpośredni (wskutek realizacji złożonego przez samą placówkę oświatową zamówienia), jak i pośredni, np. poprzez organ nadzorujący daną placówkę oświatową. Powyższy przepis nie uzależnia bowiem zastosowania stawki VAT w wysokości 0% od tego, kto nabył sprzęt komputerowy, ale na rzecz kogo nastąpiła jego dostawa.

I SA/Gd 743/12

W przypadku umów cesji (obrotu) wierzytelnościami, gdy dochodzi do nabycia przez cesjonariusza wierzytelności od cedenta za umówioną cenę – niższą niż nominalna wartość tej wierzytelności – i nie ustalono między stronami żadnego wynagrodzenia z tytułu tak określonej usługi nabycia długu, czynność ta, jeżeli umowa jest zawarta na własne ryzyko cesjonariusza (nabywcy), nie stanowiąc odpłatnej usługi, w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, nie podlega opodatkowaniu.

I SA/Gd 1170/11

O tym, czy wynagrodzenie motywacyjne wobec kontrahenta z tytułu wielkości sprzedaży lub terminowości regulowania należności przyjmie formę premii pieniężnej (procentowej lub kwotowej), czy rabatu obniżającego obrót w rozumieniu art. 29 ust. 4 ustawy o podatku od towarów i usług, decyduje wybrana przez przedsiębiorcę strategia gospodarcza, co sprzeciwia się możliwości decydowania przez organ podatkowy o zakwalifikowaniu udzielonej przez podatnika premii pieniężnej jako rabatu obniżającego jego obrót. Ingerowanie przez organy podatkowe w swobodę działalności gospodarczej podatnika jest uprawnione jedynie w sytuacji dozwolonej jednoznacznie normą prawa podatkowego. Niedopuszczalne jest interpretowanie przez organ podatkowy podejmowanych przez podatnika działań gospodarczych w sposób sprzeczny z jego intencjami, gdy działania te nie wyczerpują hipotezy żadnej normy podatkowej i nie stanowią nadużycia prawa.

I SA/Gd 696/12

Świadczenie złożone (kompleksowe) ma miejsce wówczas, gdy relacja poszczególnych czynności (świadczeń) wykonywanych na rzecz jednego nabywcy dzieli je na świadczenie podstawowe i świadczenia pomocnicze tzn. takie, które umożliwiają skorzystanie (względnie lepsze skorzystanie) ze świadczenia podstawowego (lub są niezbędne dla możliwości skorzystania ze świadczenia podstawowego). Jeżeli jednak świadczenia te można rozdzielić, tak że nie zmieni to ich charakteru ani wartości z punktu widzenia nabywcy, wówczas świadczenia takie powinny być raczej traktowane jako dwa niezależnie opodatkowane świadczenia, podlegające opodatkowaniu z zastosowaniem stawki 23 % lub 8 %.

I SA/Gd 892/12

Okoliczność, że podatnik inicjował wystawianie tzw. „pustych faktur” wyłącza [...] możliwość aby pozostawał w dobrej wierze i w zakresie, w jakim podatnikowi byłby określany podatek VAT, wyłącza konieczność badania zachowania jego staranności przy wyborze kontrahentów.

I SA/Gd 473/12

Porównanie unormowań krajowych, w szczególności art. 43 VAT, z art. 135 ust. 1 lit. a) Dyrektywy prowadzi do wniosku, że te pierwsze są daleko bardziej rozbudowane. O ile zakres zwolnienia określony w przywołanym art. 135 ust. 1 lit. a) Dyrektywy odpowiada treści art. 43 ust. 1 pkt 38 VAT, to art. 43 ust. 13 VAT, nie ma odpowiednika w treści Dyrektywy. Regulacja art. 43 ust. 13 i art. 14 VAT jest odpowiedzią polskiego ustawodawcy na wyrok ETS w sprawie C-2/95 Sparekassernes Datacenter (SDC) v Skatteministeriet, Lex nr 84262. Również Komisja Wspólnot Europejskich przygotowała projekt zmiany Dyrektywy 112 w odniesieniu do opodatkowania usług finansowych i ubezpieczeniowych. Projekt ten przewiduje dodanie w art.135 Dyrektywy 112 ust.1a o treści "zwolnienie przewidziane w ust 1 lit. (a)-(e) obejmuje świadczenie każdej części składowej usługi ubezpieczeniowej lub finansowej, stanowiącej odrębną całość i posiadającej specyficzne oraz istotne cechy danej usługi zwolnionej z opodatkowania. Przepis art. 43 ust.13 VAT w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2011 roku (nadany ustawą z dnia 29 października 2010 roku o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług, Dz.U. 226 poz. 1476) jest implementacją projektowanego przepisu.

Zwolnienie nie obejmuje takich usług pomocniczych, które co prawda są związane ze zwolnioną usługą finansową, lecz nie stanowią jednego ze świadczeń dokonywanych w ramach takiej usługi. Ze ścisłym związkiem czynności pomocniczej z czynnością zwolnioną mamy do czynienia, gdy brak czynności pomocniczej uniemożliwałby wykonanie czynności podstawowej (czynności pomocnicze są niezbędne do wykonania czynności podstawowej).

I SA/Gd 1332/11

W okolicznościach stanu faktycznego rozpatrywanej sprawy, opisanych we wniosku o wydanie interpretacji podatkowej, kwestia implementacji art. 12 ust. 1 Dyrektywy VAT nie ma rozstrzygającego znaczenia, gdyż w świetle uwag zawartych w wyroku TSUE sygn. C-181/10 skarżący nie mogą być uznani za podatników niezależnie od tego, czy przepis ów został wdrożony do polskiego prawa.

W kontekście art. 16 Dyrektywy VAT, zgodnie z którym wykorzystanie przez podatnika towarów stanowiących część majątku jego przedsiębiorstwa do celów prywatnych podatnika lub jego pracowników, które przekazuje nieodpłatnie lub, w ujęciu ogólnym, które przeznacza do celów innych niż prowadzona przez niego działalność, gdy VAT od powyższych towarów lub ich części podlegał w całości lub w części odliczeniu, jest uznawane za odpłatną dostawę towarów. Przepis ten nie może znajdować zastosowania w sytuacji skarżących, skoro nabycie sprzedawanego przez nich później gospodarstwa rolnego nie uprawniało do odliczenia podatku VAT.

4. Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 ze zm.) w tym podatek od nieruchomości

I SA/Gd 40/12

Zwolnienie, o którym mowa w art. 2 pkt 4 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy o portach i przystaniach morskich, które to przepisy współtworzą ulgę podatkową wraz z art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2006 r., nr 121, poz. 844 ze zm.), ma charakter przedmiotowo-podmiotowy. Podmiotowy charakter wynika z zawartego w art. 2 pkt 4 ustawy o portach i przystaniach morskich sformułowania "przeznaczone do wykonywania przez podmiot zarządzający portem zadań, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 5", czyli zadań

polegających na świadczeniu usług związanych z korzystaniem z infrastruktury portowej. Pojęcie infrastruktury portowej na gruncie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych należy zatem wiązać z przeznaczeniem jej do wykonywania zadań podmiotu zarządzającego portem, polegających na świadczeniu usług związanych z korzystaniem z tej infrastruktury. Tym samym zadań tych nie może wykonywać inny podmiot i nie korzysta on z tego powodu ze zwolnienia podatkowego.

Biegłego powołuje się w związku z dowodzeniem "faktów" mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i tylko w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych, co nie obejmuje wiedzy dotyczącej formy i treści prawa oraz reguł jego tłumaczenia; w tym zakresie wiadomościami specjalnymi dysponuje organ podatkowy.

I SA/Gd 690/12

Określając podstawę opodatkowania budowli całkowicie zamortyzowanych podatkiem od nieruchomości przyjąć należy, że prezentowana przez tę budowlę wartość na dzień 1 stycznia roku, w którym dokonano ostatniego odpisu amortyzacyjnego, powinna być tożsama z wartością początkową tego środka trwałego.

I SA/Gd 920/12

Infrastrukturą portową są wyłącznie te obiekty, urządzenia i instalacje na terenie portu, które są wykorzystywane do świadczenia określonego rodzaju usług wyłącznie przez zarząd portu, a nie podmioty trzecie. W przypadku gdy zarząd portem nie wykonuje usług o jakich mowa w art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich (t.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 969 ze zm.), a świadczy je podmiot trzeci, nie może on skorzystać ze zwolnienia z podatku od nieruchomości z mocy art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60).

Sygn. akt I SA/Gd 1/12

Skoro od 1 stycznia 2003 r. ustawa o podatkach i opłatach lokalnych odwołuje się do pojęcia budynku ustalonego na gruncie prawa budowlanego, to odesłanie to ma charakter pełny a nie wybiórczy. Dotyczy więc zarówno ogólnej definicji budynku, jak i poszczególnych kategorii budynków. Zatem o tym, czy zakwalifikować budynek do kategorii mieszkalnych czy też pozostałych, przesadzają kryteria prawne przyjęte w Prawie budowlanym. W przypadku braku informacji o aktualnej funkcji danego budynku w ewidencji gruntów i budynków, rodzaj budynku (a więc i stawka podatku) powinien zostać określony na podstawie dokumentacji budowlanej, takiej jak pozwolenie na budowę czy decyzja o dopuszczeniu budynku do użytkowania.

Sygn. akt I SA/Gd 223/12

Przepis art. 15 ust. 1 u.p.o.l. mówi o "dokonywaniu sprzedaży", zatem przyjąć należy, że opłaty targowej nie można pobierać od każdej działalności gospodarczej prowadzonej na targowisku. Jedynie zawieranie umów sprzedaży w rozumieniu art. 535 k.c. i czynności zmierzające do jej zawarcia, nakładają na podmioty wykonujące te czynności, obowiązek uiszczenia opłaty.

Ustawodawca nie określił, co należy rozumieć przez zwrot "dokonywanie sprzedaży", dlatego też należy wyjaśnić ten termin zgodnie z zasadami wykładni językowej i systemowej. W myśl art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. A zatem, "dokonywanie sprzedaży" to nie tylko te osoby i jednostki, które sprzedały towar, ale również ci, których zamiarem była sprzedaż (niezrealizowana) na targowisku.

Tym samym, w ocenie Sądu, prawidłowe jest stanowisko, że nie podlegają opłacie targowej podmioty, które na targowisku nie dokonują sprzedaży, lecz świadczą wyłącznie usługi.

**5. Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym
(Dz.U. z 2009 r. Nr 3, poz. 11 ze zm.)**

I SA/Gd 1090/11

Organy podatkowe są uprawnione do weryfikacji wycen sporządzanych przez rzeczoznawców, jednak weryfikacja taka nie powinna opierać się jedynie na arbitralnym pominięciu określonych elementów wyceny. W sytuacji, gdy organ kwestionuje wyliczenie uprawnionego rzeczoznawcy samochodowego, powinien zasięgnąć opinii biegłego, do czego uprawnia wprost art. 104 ust. 10 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 108, poz. 626). Przyjmuje się, że określenie przez organ wysokości podstawy opodatkowania może opierać się na opinii biegłego lub notowaniach na rynku krajowym średnich cen samochodów. O ile w przypadku samochodów nieuszkodzonych korzystanie przez organy z zestawień sporządzanych przez prywatne firmy typu „EUROTAX” nie budzi zastrzeżeń, o tyle w przypadku samochodów powypadkowych niezbędna jest wiedza fachowa. Nie można zatem wykluczyć sytuacji, że pominięcie współczynnika zbywalności powinno skutkować zwiększeniem wartości wyjściowej (wartości bazowej pojazdu). Podobny skutek powoduje korekta wartości bazowej o współczynnik uszkodzeń ukrytych. Współczynnik ten określa udział uszkodzeń ukrytych trudnych do ujawnienia podczas weryfikacji uszkodzeń po kolizji drogowej w wartości tego pojazdu bezpośrednio przed kolizją.

I SA/Gd 783/12

„Innymi dokumentami”, o których mowa w przepisie art. 32 ust.10 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2009 r., nr 3, poz. 11), mogą być kwity bunkrowe stosowane w przypadku paliwa żeglugowego.

**6. Ustawa z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności
cywilnoprawnych (t.j. z 2010 r. Nr 101, poz. 649 ze zm.)**

I SA/Gd 215/12

Sprzedaż udziału w gospodarstwie rolnym podlega zwolnieniu, o którym mowa w art. 9 pkt 2 lit a ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych.

Dokonana przez Ministra Finansów ocena stanu faktycznego przedstawionego we wniosku o udzielenie interpretacji była nieprawidłowa i doprowadziła do wadliwej konkluzji. Właściwa wykładnia takich pojęć jak: własność lub współwłasność, co do której organ nie przedstawił żadnej argumentacji, nie prowadzi do rozszerzającej wykładni przepisu art. 9 pkt 2 lit. a ustawy u.p.c.c.

**7. Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych
(Dz.U. Nr 201, poz. 1540 ze zm.)**

I SA/Gd 737/12

Wykładnia językowa zwrotu „charakter losowy”, użytego w dyspozycji art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, Poz. 1540 ze zm.), prowadzi do wniosku, że uprawnione jest utożsamianie tego zwrotu języka prawnego nie tylko z sytuacją, w której wynik gry zależy od przypadku, ale także z sytuacją, w której wynik gry jest nieprzewidywalny dla grającego; nieprzewidywalność wyniku gry, brak pewności co do tego, jaki wynik padnie, wobec niemożności

przewidzenia „procesów” zachodzących w danym urzędzeniu, pozostaje immanentną cechą tego rodzaju gry na automacie.

**8. Ustawa z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych
(Dz. U. z 2005 r., nr 249, poz. 2104 ze zm.)**

I SA/Gd 727/12

Obowiązek instytucji zarządzającej albo instytucji pośredniczącej do nałożenia korekt finansowych (art. 211 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych; Dz. U. z 2005 r., nr 249, poz. 2104 ze zm.), prowadzących do zwrotu środków uprzednio przyznanych w ramach umowy o dofinansowanie projektu na podstawie ustawy z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju; Dz. U. z 2009r., Nr 84, Poz. 712), nie wynika z samego faktu naruszenia przez beneficjenta procedur, lecz z okoliczności, że takie działanie lub zaniechanie powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku.

W przypadku stwierdzenia konkretnej nieprawidłowości instytucja zarządzająca albo instytucja pośrednicząca zobowiązana jest do dokonania własnej oceny i miarkowania jej charakteru, znaczenia szkody jaką wywołała lub mogłaby wywołać, w okolicznościach danej operacji lub programu. Nałożona korekta finansowa nie może być przy tym oderwana od stwierdzonej nieprawidłowości, ale adekwatna do niej i do sytuacji konkretnego beneficjenta wynikającej również z treści umowy o dofinansowanie projektu.

**9. Ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej
(Dz. U. z 2006 r. Nr 225, poz. 1635 ze zm.)**

I SA/Gd 655/12

Obowiązująca od 1 stycznia 2007 r. ustawa o opłacie skarbowej wprowadziła szereg istotnych modyfikacji w zakresie przedmiotowym. W obecnym jej kształcie zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 2 opłacie skarbowej podlega już sama czynność polegająca na "złożeniu dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (...)", a nie jak wcześniej dokument stwierdzający udzielenie pełnomocnictwa lub prokury.

Pobór opłaty oderwany jest od realizacji wskazanego w pełnomocnictwie upoważnienia do działania, a już samo złożenie pełnomocnictwa do konkretnej sprawy z zakresu administracji publicznej (w niniejszej sprawie złożono pełnomocnictwo do podpisania zgłoszenia aktualizacyjnego - co jest równoznaczne ze złożeniem deklaracji w rozumieniu art. 3 pkt. 5 w zw. z art., 80a ordynacji podatkowej) rodzi konsekwencje fiskalne.

10. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2007 r., w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2007 r., Nr 245, poz. 1810)

I SA/Gd 452/12

Termin określony w § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2007 r., w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2007 r. Nr 245, poz.1810) ma charakter przepisu prawa materialnego, a to oznacza, że po jego upływie wygasa uprawnienie do uzyskania zaświadczenia, że poniesiony wydatek spełniał kryterium pomocy de minimis.

Uchybienie terminowi wynikającemu z § 9 ust. 2 Rozporządzenia do złożenia informacji o dokonaniu wydatku (a nie do złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia) skutkuje brakiem możliwości uzyskania zaświadczenia żądanej treści.

11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. Nr 174, poz. 1809 ze zm.)

I SA/Gd 854/12

Termin określony w § 13a ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich jest terminem procesowym, albowiem jego zachowanie nie kształtuje praw lub obowiązków w ramach administracyjnoprawnego stosunku materialnego. Zachowanie tego terminu nie przesądza bowiem o przyznaniu płatności rolnośrodowiskowej a jedynie o możliwości wstąpienia do postępowania administracyjnego, którego celem jest przyznanie takiej płatności.

12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2007r. w sprawie udzielania niektórych ulg w spłacie zobowiązań podatkowych stanowiących pomoc publiczną na zatrudnienie (Dz.U. Nr 158 poz.1106)

I SA/Gd 683/12

W świetle § 8 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2007 r. w sprawie udzielania niektórych ulg w spłacie zobowiązań podatkowych stanowiących pomoc publiczną na zatrudnienie dzień złożenia wniosku o udzielenie pomocy publicznej jest właściwym terminem, do którego (12 miesięcy) i od którego (2 lata) należy ustalać poziom zatrudnienia.

13. Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad umarzania należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. Nr 141, poz. 1365)

I SA/Gd 490/12

Uznanie administracyjne nie może stanowić swoistego rodzaju „aktu łaski” organu administracji publicznej wobec obywatela, bowiem podważałoby to standard demokratycznego państwa prawnego determinowanego między innymi zasadami godności i równości obywateli wobec państwa. Oznacza to, że organ powinien uzasadnić, dlaczego pomimo stwierdzenia zaistnienia przesłanek z § 3 ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad umarzania należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. Nr 141, poz. 1365) dających możliwość umorzenia wspomnianych należności, pozytywne rozpatrzenie wniosku nie jest możliwe.

Konieczność sprawowania opieki nad przewlekle chorym członkiem rodziny, pozbawiająca zobowiązanego możliwości uzyskiwania dochodu umożliwiającego opłacenie należności, jest samoistną przesłanką umorzenia należności, wymienioną w § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia wykonawczego.

Przy rozpoznawaniu wniosku o umorzenie należności na podstawie art. 28 ust. 3a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.) podstawową kwestią jest ocena,

czy w wyniku egzekucji zadłużenia pojawi się niebezpieczeństwo powstania zbyt ciężkich skutków dla zobowiązanego i jego rodziny.

WYDZIAŁ II

1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. nr 156, poz. 1118 ze zm.)

II SA/Gd 672/11

W przypadku budowy przyłącza wodociągowego w oparciu o warunki przyłączenia określone przez przedsiębiorstwo wodociągowe lub umowę o przyłączenie realizacja tych robót odbywa się bez ingerencji organów administracji publicznej. Inwestor nie musi wówczas uzyskać zgody organu wyrażonej w przyjęciu zgłoszenia inwestora i braku sprzeciwu. Podstawą wykonywania robót budowlanych są w takim przypadku warunki techniczne lub umowa zawarta z przedsiębiorstwem wodociągowym w oparciu o przepisy stosownej uchwały rady gminy oraz ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. W sytuacji gdy umowa o przyłączenie do sieci zawarta między inwestorem a spółką wodociągową lub wydane warunki techniczne naruszają przepisy prawa i tym samym naruszają uprawnienia osób trzecich w zakresie ich prawa własności, właściwą i jedyną drogą do usunięcia skutków tych naruszeń jest droga procesu cywilnego. O ile więc inwestor wykonując przyłączy wodociągowe niezgodnie z warunkami określonymi przez gestora sieci narusza własność właścicieli spornych działek, to podmiotom tym przysługuje roszczenie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i o zaniechanie naruszeń określone w art. 222 § 2 kodeksu cywilnego oraz inne roszczenia odszkodowawcze wynikające z przepisów kodeksu cywilnego o ochronie własności. W niniejszej sprawie bezsporne było, że przedmiotowe przyłączy było realizowane przez skarżącego w ramach uzgodnienia z gestorem sieci wodociągowej, w trybie art. 29a Prawa budowlanego.

II SA/Gd 236/11

W postępowaniu sądowym dotyczącym zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę udział może zgłosić jedynie osoba z kręgu wyznaczonego przepisem art. 28 ust. 2 Prawa budowlanego. Zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja została wydana po stwierdzeniu zgodności projektu budowlanego z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji Parku Wiatrowego. Zgodnie z treścią § 4 ust. 2 pkt 3 lit a-d tej uchwały w celu umożliwienia właściwej eksploatacji, zapewnienia warunków bezpieczeństwa oraz ochrony środowiska wyznaczono wokół projektowanych elektrowni wiatrowych strefy techniczne. W granicach strefy technicznej obowiązuje zakaz zabudowy nie związanej z budową i eksploatacją elektrowni wiatrowych, w tym również zabudowy związanej z produkcją rolniczą. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, mające walor norm prawa miejscowego powszechnie obowiązujących na danym terenie (art. 14 ust. 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), określają bowiem granice korzystania z nieruchomości i wraz z innymi przepisami prawa kształtują wykonywanie prawa własności nieruchomości (art. 6 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Nie ulega wątpliwości, że powyższe przepisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzają ograniczenia w zagospodarowaniu terenu z powodu istnienia w sąsiedztwie innych obiektów budowlanych, jakimi są elektrownie wiatrowe. W szczególności zaś istotne ograniczenia w zagospodarowaniu występują na terenach stref technicznych poszczególnych elektrowni wiatrowych, jako że obowiązują

tam zakaz zabudowy nie związanej z budową i eksploatacją elektrowni wiatrowych, w tym również zabudowy związanej z produkcją rolniczą. Przepisy planu wymuszają ograniczenia w zagospodarowaniu terenu z powodu istnienia w sąsiedztwie innego obiektu budowlanego - elektrowni wiatrowych, a więc określają obszar oddziaływania w rozumieniu art. 3 pkt 20 Prawa budowlanego.

II SA/Gd 37/12

W postępowaniu naprawczym prowadzonym w oparciu o przepisy art. 50 i 51 Prawa budowlanego organy powinny stosować przepisy techniczno- budowlane obowiązujące w dacie podejmowania decyzji, a nie w dacie wykonania robót budowlanych. Nakładając obowiązek wykonania określonych czynności lub robót budowlanych w celu doprowadzenia wykonanych robót budowlanych do stanu zgodnego z prawem, organ stosować powinien przepisy techniczno-budowlane obowiązujące w dacie rozstrzygnięcia sprawy.

II SA/Gd 201/12

Wniesienie odwołania przenosi na organ drugiej instancji kompetencję do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy indywidualnej. W administracyjnym toku instancji sprawa jest więc rozstrzygnięta dwukrotnie, a organ odwoławczy nie ogranicza się do kontroli zasadności i prawidłowości decyzji pierwszej instancji. W kontrolowanej sprawie podstawą prawną obu rozstrzygnięć był przepis art. 30 ust. 5 ustawy Prawo budowlane, w zakresie odnoszącym się do sprzeciwu od zgłoszenia zamiaru wykonania określonych robót budowlanych. Organ pierwszej instancji dokonał błędnych ustaleń, których skutkiem było, poza wniesieniem sprzeciwu na podstawie art. 30 ust. 5, nieuwzględnienie obowiązku określonego w ust. 6. Organ odwoławczy, będący również organem merytorycznie rozstrzygającym sprawę, odmiennie ocenił zebrany w pierwszej instancji materiał dowodowy, czego wyrazem było zaakceptowanie prawnej konieczności wniesienia sprzeciwu, lecz z przyczyny określonej w art. 30 ust. 6 pkt 1 ustawy Prawo budowlane. Z tych względów nie była to „nowa” decyzja, ponieważ utrzymując w mocy sprzeciw wniesiony w terminie przez organ pierwszej instancji organ odwoławczy w istocie aprobuje jego konieczność, chociaż ustala inną przyczynę sprzeciwu, obligatoryjną według art. 30 ust. 6, a nie fakultatywną określoną w ust. 7.

W sprawach **II SA/Gd 426/12** i **II SA/Gd 179/12** Sąd nie podzielił tych poglądów orzecznictwa sądownoadministracyjnego, w których skuteczność wniesionego sprzeciwu od zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych uzależniono od doręczenia decyzji sprzeciw zawierającej. Na gruncie tych spraw sąd uznał, że rozstrzygające znaczenie ma data wydania decyzji zawierającej sprzeciw, a data jej nadania może mieć znaczenie dowodowe.

II SA/Gd 189/12

Projekt zamienny nie pełni funkcji inwentaryzacji wykonanych robót budowlanych. Jest on sporządzany w konkretnym celu przewidzianym w art. 51 ust. 4 Prawa budowlanego. Przepis ten stanowi, że po upływie terminu lub na wniosek inwestora, właściwy organ sprawdza wykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, i wydaje decyzję w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego i pozwolenia na wznowienie robót budowlanych albo - jeżeli budowa została zakończona – decyzję o zatwierdzeniu projektu budowlanego zamiennego. Decyzja ta kończy postępowanie legalizacyjne i oznacza zaakceptowanie inwestycji. Wydana decyzja zatwierdzająca projekt budowlany odpowiada decyzji o zmianie pozwolenia na budowę, która zgodnie z art. 36 a ust. 1 powinna być wydana przed realizacją robót. Oczywiście jest, iż organ może wydać decyzję zatwierdzającą projekt budowlany jedynie w sytuacji zgodności tego projektu z przepisami prawa.

Istotne odstępstwa od projektu budowlanego mogą mieć charakter odstępstw, które nie naruszają przepisów prawa materialnego i będą mogły podlegać legalizacji oraz odstępstw, które nie będą mogły być przez organ zaakceptowane (przykładowo, sytuacja taka zaistnieje w razie zrealizowania budynku o parametrach naruszających ustalenia obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego).

Ustalenie przez organ powyższych kwestii decyduje o tym, jakie rozstrzygnięcie zostanie podjęte przez organ, czy organ nałoży na inwestora jedynie obowiązek sporządzenia i przedstawienia projektu budowlanego zamiennego, uwzględniającego zmiany wynikające z dotychczas wykonanych robót budowlanych, czy też również zobowiąże go do wykonania określonych czynności lub robót budowlanych w celu doprowadzenia wykonywanych robót budowlanych do stanu zgodnego z prawem.

Wszelkie kwestie dotyczące istotności odstępstw od projektu oraz możliwości ich legalizacji winny być przez organ rozważone na etapie wydawania decyzji przewidzianej w art. 51 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego. Organ nadzoru budowlanego musi stwierdzić, czy dotąd wykonane roboty budowlane są zgodne z prawem i ewentualnie nałożyć na inwestora obowiązek wykonania czynności lub robót budowlanych w celu doprowadzenia wykonywanych robót budowlanych do stanu zgodnego z prawem, aby sporządzony w sprawie projekt budowlany zamienny nie zawierał rozwiązań, które naruszałyby prawo.

II SA/Gd 172/12

W sytuacji funkcjonowania w obrocie prawnym ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę, ocena zgodności prowadzonych robót budowlanych w trybie art. 50 ust. 1 pkt 4 ustawy winna być dokonywana wyłącznie w świetle ustaleń i warunków określonych w tym pozwoleniu. Interpretacja dopuszczająca możliwość wstrzymania robót budowlanych wykonywanych w sposób istotnie odbiegający od ustaleń i warunków określonych w przepisach, prowadziłyby w takim przypadku do badania w trybie art. 50 i 51 ustawy prawidłowości wydanej decyzji administracyjnej o pozwoleniu na budowę. Przepis art. 51 ustawy nie przewiduje takiej możliwości. Weryfikacja decyzji nastąpić może jedynie w trybach nadzwyczajnych – postępowaniu nieważnościowym lub wznowieniowym. Przeciwnie stanowisko pozostawałoby w sprzeczności z przewidzianą w art. 16 § 1 k.p.a. zasadą trwałości decyzji administracyjnych.

II SA/Gd 256/12

Wykładnia przepisu art. 145 § 1 kpa nie pozostawia żadnej wątpliwości, że podstawową przesłanką pozytywną, która musi zaistnieć, aby można było rozpoznać wniosek o wznowienie postępowania jest zakończenie sprawy, której wniosek dotyczy, decyzją ostateczną.

Postępowanie w sprawie zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych polegających na budowie podjazdu dla osób niepełnosprawnych nie zostało zakończone wydaniem decyzji administracji. Jak prawidłowo ustaliły organy administracji w niniejszej sprawie wykonanie tych robót zostało poprzedzone dokonaniem przez inwestora zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych z dnia 14 października 2009 r. W myśl art. 30 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 – tekst jednolity ze zm.) organ architektoniczno-budowlany wnosi sprzeciw do zamiaru wykonania robót w przypadkach wskazanych w tym przepisie (lub nakłada obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu). Wniesienie sprzeciwu oznacza, że organ nie wyraża zgody na wykonanie prac objętych zgłoszeniem. Wyrażenie natomiast zgody, inaczej niż w przypadku inwestycji, dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenie na budowę w formie ostatecznej decyzji administracyjnej,

odbywa się w sposób dorozumiany, „milczący”, poprzez niewniesienie sprzeciwu. Postępowanie wówczas nie kończy się żadnym rozstrzygnięciem administracyjnym. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, gdyż organ architektoniczno - budowlany nie zgłosił sprzeciwu do zamiaru wykonania robót budowlanych przez inwestora.

II SA/Gd 794/11

W sprawie II SA/Gd 794/11 skarżący wykonali obowiązki nałożone w związku z samowolnym wybudowaniem obiektu i złożyli wniosek o zatwierdzenie projektu budowlanego, lecz nie uiszcili opłaty legalizacyjnej wnosząc o jej umorzenie. W tych okolicznościach organ nakazał rozbiórkę obiektu (art. 49 ust. 3 i art. 48 ust. 1 ustawy - Prawo budowlane).

Przedmiotem kontroli w niniejszym postępowaniu była decyzja utrzymująca w mocy decyzję organu I instancji nakazującą inwestorom rozbiórkę samowolnie wybudowanego obiektu budowlanego.

W razie spełnienia wymagań określonych w art. 49 ust. 1 właściwy organ wydaje decyzję o zatwierdzeniu projektu budowlanego i pozwoleniu na wznowienie robót. W przypadku zaś nieuiszczenia w terminie opłaty legalizacyjnej organ wydaje decyzję, o której mowa w art. 48 ust. 1, a więc decyzję nakazującą rozbiórkę obiektu budowlanego lub jego części.

Uiszczenie opłaty legalizacyjnej jest obligatoryjnym elementem procesu legalizacji samowolnie wykonanego obiektu. Bez uiszczenia przez inwestora opłaty legalizacyjnej organ nie może bowiem wydać decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego i pozwoleniu na wznowienie robót. W niniejszej sprawie, tak jak to wyżej wskazano organy administracji wdrożyły procedurę legalizacyjną. Inwestorzy wykonali nałożone na nich obowiązki na podstawie art. 48 ust. 2 i 3, co stanowiło podstawę do wdrożenia kolejnego etapu legalizacji, tj. ustalenia opłaty legalizacyjnej. W razie braku opłaty legalizacyjnej organ nie ma podstaw prawnych do wdrożenia kolejnego etapu tej procedury poprzez zatwierdzenie projektu budowlanego (art. 49 ust. 4), lecz wydaje decyzję nakazującą przymusową rozbiórkę (art. 49 ust. 3 w związku z art. 48 ust. 1). W konsekwencji stwierdzić należy, że wydana w sprawie decyzja nie narusza prawa, skoro skarżący nie uiszcili opłaty legalizacyjnej co z jednej strony stanowi konieczny warunek dla zatwierdzenia projektu budowlanego i wznowienia robót budowlanych, a z drugiej strony jej brak obliguje organ do orzeczenia rozbiórki.

Natomiast możliwość uzyskania umorzenia opłaty legalizacyjnej podnoszona przez skarżących jest samoistną instytucją prawną przewidzianą w art. 67a pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa i tylko przesłanki wymienione w tym przepisie winny być podstawą ustaleń faktycznych i prawnych działania organu. Natomiast przyczyny i podstawy nałożenia opłaty oraz skutki jej nieuiszczenia były przedmiotem postępowania w przedmiotowej sprawie. Wniosek o umorzenie opłaty jest rozpoznawany wyłącznie w ramach przesłanek z art. 67a ordynacji podatkowej. Zatem umorzenie tej opłaty jest odrębną kwestią rozpatrywaną w innym postępowaniu w oparciu o inne przesłanki. Na dzień orzeczenia nakazu rozbiórki postanowienie o ustaleniu opłaty legalizacyjnej było prawomocne. Wskazać przy tym należy, że prawomocna była również powoływana wyżej decyzja Ministra Finansów. Przy czym wskazać również należy, że nieprawomocny wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, uchylający decyzję Ministra Finansów, wydany w powoływanej przez skarżących sprawie zawiera wywody poddające w wątpliwość zastosowanie do opłat legalizacyjnych instytucji umorzenia przewidzianej w ordynacji podatkowej.

II SA/Gd 113/12

Organ, rozważając zasadność wydania decyzji odmawiającej stwierdzenia bądź stwierdzającej niezbędnosć wejścia na teren sąsiedniej nieruchomości na podstawie art. 47 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku - Prawo budowlane, zobowiązany jest do zbadania: czy inwestor podjął starania o uzyskanie zgody na wejście na teren sąsiedniej nieruchomości od jej właściciela, a starania te okazały się bezskuteczne oraz czy wejście na teren sąsiedniej nieruchomości jest niezbędne dla wykonania prac przygotowawczych lub robót budowlanych, objętych pozwoleniem na budowę bądź zaakceptowanym przez organ zgłoszeniem. Sąd uznał również, że okoliczność skutecznego zgłoszenia planowanych robót budowlanych właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej przed złożeniem wniosku o zezwolenie na wejście na nieruchomość sąsiednią w celu wykonania tychże robót, pozwala na skorzystanie z dobrodziejstwa przepisu art. 47 ust. 2 ustawy - Prawo budowlane. Uzyskanie pozwolenia na budowę lub dokonanie zgłoszenia (w zależności od zakresu robót) musi poprzedzać wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 47 ust. 2 ustawy - Prawo budowlane. Dopiero zatem przyjęcie zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych przez właściwy organ daje podstawę do przeprowadzenia postępowania i wydania decyzji na podstawie art. 47 ust. 2 ustawy - Prawo budowlane. Skuteczne dokonanie zgłoszenia, a więc dopełnienie formalnych warunków legalności robót budowlanych, umożliwia skorzystanie z trybu przewidzianego w art. 47 ust. 2 ustawy - Prawo budowlane, w sytuacji gdy z uwagi na usytuowanie ściany w granicy w celu wykonania robót budowlanych niezbędne jest wejście na teren nieruchomości sąsiedniej, a sąsiedzi nie uzgodnią warunków w tym względzie

Podjęcie przez inwestora działań zmierzających do uzyskania zgody właściciela nieruchomości sąsiedniej albo zezwolenia właściwego organu w tym zakresie jest równoznaczne z przystąpieniem do wykonywania robót budowlanych o jakim mowa w art. 30 ust. 5 ustawy - Prawo budowlane. Inwestor nie przekracza zatem terminu określonego w art. 30 ust. 5 ustawy - Prawo budowlane w sytuacji gdy niezwłocznie po upływie terminu do wniesienia przez organ sprzeciwu przystępuje do realizacji zgłoszonych prac, występując z wnioskiem o zezwolenie na wejście na teren sąsiedniej nieruchomości w celu wykonania robót budowlanych w trybie art. 47 ust. 2 ustawy - Prawo budowlane.

II SA/Gd 136/12

Z literalnego brzmienia przepisu art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo budowlane z 1974 roku wynika, że niebezpieczeństwo dla ludzi lub mienia albo niedopuszczalne pogorszenie warunków zdrowotnych lub użytkowych dla otoczenia winno być oceniane według stanu na dzień wydawania decyzji.

Badając przesłanki rozbiórki obiektu przewidziane w art. 37 ust. 2 ustawy - Prawo budowlane z 1974 roku organy muszą ustalić, czy inwestor dysponował prawem do terenu, w zakresie dotyczącym usytuowania spornego obiektu budowlanego, i czy obecnie takie prawo posiada.

Badanie przez organy nadzoru budowlanego w postępowaniu prowadzonym w trybie art. 37 Prawa budowlanego z 1974 roku tytułu prawnego do nieruchomości, na której zlokalizowany jest obiekt budowlany stanowiący samowolę budowlaną, wynika z konieczności respektowania przez nie, wyrażonej w art. 21 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zasady ochrony własności, oraz konieczności zapewnienia spójności systemu prawa - rozwiązań przyjętych w prawie administracyjnym i prawie cywilnym.

Ratio legis art. 37 ust. 1 i 2 Prawa budowlanego z 1974 roku zasadza się na tym, aby uniemożliwić sprawcom samowoli budowlanej ominięcie obowiązujących przepisów

prawa materialnego, w tym także przepisów prawa cywilnego, regulujących stosunki własności.

Wykładnia art. 37 ust. 2 Prawa budowlanego z 1974 roku - wyłączająca obowiązek ustalenia przez organ nadzoru prawa inwestora (czy też jego następcy prawnego) do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, stawiając w lepszej sytuacji - niż osoba chcąca zrealizować inwestycję w zgodzie z przepisami prawa - podmiot dopuszczający się samowoli budowlanej, godziłaby także w zasadę równości wobec prawa wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

Stawiałaby ona również w lepszej sytuacji osoby, które dokonały samowoli budowlanej przed 1 stycznia 1995 roku, niż te, które samowoli budowlanej (o jakiej mowa w art. 48 ustawy - Prawo budowlane z 1994 roku), dokonały po tej dacie.

Sąd przyjął, że inne ważne przyczyny w rozumieniu przepisu art. 37 ust. 2 ustawy - Prawo budowlane z 1974 roku organy winny ustalać i oceniać na datę wydania decyzji (tak też Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 12 czerwca 2008 roku, sygn. akt II OSK 647/07, Baza Orzeczeń LEX nr 483245). Tym samym również prawo inwestora, czy też jego następcy prawnego, do dysponowania nieruchomością na cele budowlane winno być badane na tę datę.

II SA/Gd 421/12

Sąd wskazał, że ustalanie kręgu osób, które winny być stronami postępowania o pozwolenie na budowę zgodnie z treścią art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku - Prawo budowlane, musi być dokonywane przez organy architektoniczno-budowlane szczególnie wnikliwie, ponieważ ograniczenie kręgu stron postępowania w sprawie pozwolenia na budowę, dokonane ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o zmianie ustawy - Prawo budowlane oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 80, poz. 718), budzi liczne kontrowersje.

Obszar oddziaływania obiektu - zdefiniowany w art. 3 pkt 20 ustawy - Prawo budowlane, dotyczy zarówno terenu niezagospodarowanego, jak i już zagospodarowanego, ograniczenia mogą bowiem dotyczyć zmiany sposobu zagospodarowania terenu. Natomiast przepisy odrębne, o których mowa w cytowanym powyżej przepisie, są to przepisy, których zastosowanie powoduje jakiegokolwiek ograniczenie w zagospodarowaniu terenu, z powodu istnienia w sąsiedztwie innego obiektu budowlanego. Są to zatem nie tylko przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, ale także np. przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2009 roku, Nr 151, poz. 1220 ze zm.), ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2007 roku, Nr 19, poz. 115 ze zm.), czy też rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010r., Nr 109, poz.719), jak i rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826).

Analiza i określenie obszaru oddziaływania obiektu są kluczowe dla ustalenia kręgu osób, które winny być stronami postępowania o pozwolenie na budowę.

Właściciel nieruchomości sąsiadującej z nieruchomością zabudowywaną, na którego nieruchomość może oddziaływać planowana inwestycja, ma bowiem również prawo do zagospodarowania swojej nieruchomości, które może polegać m.in. na wybudowaniu na niej budynku mieszkalnego. Przepis art. 28 ust. 2 ustawy - Prawo budowlane stoi bowiem na straży prawa do zabudowy określonego w art. 4 tej ustawy, czyniąc stroną każdego, komu oddziaływanie inwestycji może ograniczyć prawo do zgodnej z przepisami zabudowy jego nieruchomości. Co za tym idzie błędna jest interpretacja art. 28 ust. 2 w związku z art. 3 pkt 20 ustawy - Prawo budowlane,

która zakłada, że jedynie podmiot, który wykaże, na podstawie analizy planowanej inwestycji i aktualnej zabudowy jego działki, że planowana inwestycja narusza przepisy szczególne, może zostać uznany za stronę postępowania. Taka ocena powinna zostać dokonana dopiero w toku postępowania mającego na celu zbadanie wniosku o pozwolenie na budowę, a nie wniosku o wznowienie postępowania.

II SA/Gd 356/11

Zarządca nieruchomości działający na podstawie przepisów art. 184 - 186 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami nie ma legitymacji do wniesienia skargi na decyzję wydaną w przedmiocie sprzeciwu, dotyczącego dokonanego przez wspólnotę mieszkaniową zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych. Legitymację materialnoprawną - zarówno w postępowaniu administracyjnym, jak i w postępowaniu sądownoadministracyjnym, ma w takiej sprawie jedynie inwestor tj. wspólnota mieszkaniowa. Natomiast zarządca, który tylko zgłasza zamiar wykonania robót budowlanych w imieniu inwestora tj. w imieniu wspólnoty, takiej legitymacji nie posiada.

Zarządca posiadałby legitymację skargową jedynie wówczas, gdyby sam dokonał zgłoszenia zamiaru wykonania przedmiotowych robót budowlanych - działając we własnym imieniu, jako inwestor. Wówczas rzeczą organu administracji architektoniczno-budowlanej byłoby zbadanie, czy przysługuje mu prawo do dysponowania częścią wspólną nieruchomości budynkowej objętej postępowaniem administracyjnym. W konsekwencji zarządca mógłby być stroną postępowania jako podmiot dokonujący zgłoszenia, a tym samym - byłby legitymowany do zaskarżenia aktów administracyjnych zapadłych w zainicjowanym postępowaniu do sądu administracyjnego.

II SA/Gd 846/11

W postępowaniu prowadzonym na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 50 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku - Prawo budowlane obowiązkiem organów jest w pierwszej kolejności jednoznaczne ustalenie, czy i jakich odstępstw od zatwierdzonego projektu budowlanego lub warunków pozwolenia na budowę inwestor się dopuścił, które z tych odstępstw mają charakter istotny w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, a następnie - czy odstępstwa te stanowią przesłankę do zastosowania trybu legalizacyjnego, tzn. czy istnieje możliwość przywrócenia obiektu do stanu zgodnego z prawem w całości lub określonej części. Zadaniem organów jest doprowadzenie inwestycji do stanu zgodnego z prawem, a co za tym idzie ustalenie, czy możliwa jest legalizacja wykonanych robót. Ustalenie zakresu obowiązków, jakie należy nałożyć na inwestora, jest kluczowe dla należytego rozpoznania sprawy, ponieważ na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo budowlane można tylko jeden raz wydać decyzję, później można wydać decyzję na podstawie art. 51 ust. 4 lub art. 51 ust. 5 tej ustawy.

II SA/Gd 457/12

Właściwym organem do wydania zaświadczenia potwierdzającego możliwość użytkowania obiektu w kategorii XI załącznika do ustawy Prawo budowlane, o którym to zaświadczeniu mowa w art. 67 ust. 2 pkt 3 c ustawy o pomocy społecznej, jest organ administracji architektoniczno-budowlanej.

2. Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80, poz. 717 ze zm.)

II SA/Gd 196/12

W sprawie ze skargi na uchwałę w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, domagając się stwierdzenia jej nieważności skarżący nie wykazali naruszenia interesu prawnego lub uprawnienia, które byłoby rzeczywiste i bezpośrednie, nie wykazali, aby postanowienia zaskarżonej uchwały naruszały ich interes w zakresie prawa własności.

Z zaskarżonej uchwały wynika, że określone na rysunku studium zasięgi obszarów rozwoju zainwestowania wielofunkcyjnego są zasięgami orientacyjnymi, do uściślenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Ten zapis świadczy o potencjalnym charakterze zakazu zabudowy i wyraźnie wskazuje na brak bezpośredniej ingerencji studium w prawo własności skarżących.

II SA/Gd 21/20

Podjmując zaskarżoną uchwałę Rada Miasta uznała, że przy ustalaniu sposobu zagospodarowania nieruchomości na obszarze przeznaczonym pod usługi oświaty i wychowania oraz zieleni urządzonej priorytet mają inne niż własność wartości, ponieważ ustalenie zagospodarowania poprzez ustanowienie obszaru pod wskazany sposób zagospodarowania w zasadzie uniemożliwia skarżącym wykonywanie prawa własności.

W przekonaniu Sądu zapisy planu miejscowego, które powodują, iż ich realizacja musi prowadzić do umożliwienia korzystania z nieruchomości przez inne podmioty (niezależnie od woli właściciela) są możliwe tylko w przypadku przeznaczenia nieruchomości na cel publiczny w rozumieniu przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami. W ocenie Sądu, przeznaczenie części działki skarżących na zieleni urządzonej nie stanowi - wbrew stanowisku Rady zawartemu w uzasadnieniu uchwały - celu publicznego w rozumieniu art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Sąd przyjął, że Rada Gminy nie może jako cele publiczne kwalifikować celów nie zakwalifikowanych tak przez ustawodawcę w art. 6 pkt 1-9 ustawy o gospodarce nieruchomościami bądź w odrębnych ustawach.

II SA/Gd 123/12

W toku postępowania wznowieniowego w sprawie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, w przypadku upływu terminu 12-miesięcznego od daty doręczenia lub ogłoszenia decyzji, organ traci wyłącznie kompetencję do uchylenia decyzji. Utrata tej kompetencji wywoła skutek dopiero w sytuacji, gdy organ dojdzie do przekonania, iż decyzja podlegałaby uchyleniu, gdyby nie zakaz wynikający z art. 53 ust. 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Tryb postępowania organu winien zatem obejmować ustalenie, czy w sprawie zachodzi podstawa wznowieniowa przewidziana w art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. Powyższe warunkuje rozpoznanie sprawy co do istoty.

Jeżeli po rozpoznaniu sprawy co do istoty, organ stwierdzi, że wydana poprzednio decyzja, mimo uchybienia proceduralnego polegającego na niezapewnieniu stronie możliwości udziału w postępowaniu, była w istocie właściwa i winien on obecnie wydać decyzję odpowiadającą decyzji dotychczasowej, powinien on zastosować normę art. 151 § 2 k.p.a.

Natomiast w sytuacji, gdy po rozpoznaniu sprawy co do istoty, organ stwierdzi, że wydana poprzednio decyzja była wadliwa, organ winien, zgodnie z art. 151 § 1 pkt 2 k.p.a., uchylić tę decyzję i wydać nową decyzję rozstrzygającą o istocie sprawy, o ile nie

upłynął termin przewidziany w art. 53 ust. 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Upływ tego terminu wyklucza uchylenie decyzji i skutkuje wydaniem orzeczenia w trybie art. 151 § 2 k.p.a. o stwierdzeniu wydania decyzji z naruszeniem prawa. Orzeczenie takie daje stronie, która poniosła szkodę na skutek wydania decyzji, podstawę do dochodzenia odszkodowania na zasadach określonych w art. 4171 § 2 k.c.

II SA/Gd 46/12

Obowiązujące przepisy nie przewidują możliwości ustalenia opłaty od wzrostu wartości części nieruchomości (art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Wzrost wartości dotyczy konkretnej nieruchomości istniejącej w dacie wejścia w życie planu. Jedynie w sytuacji gdy następuje zbycie, wydzielonej po uchwaleniu planu, części nieruchomości pobierana jest ułamkowa kwota opłaty od wzrostu całej nieruchomości. Wycena jedynie części nieruchomości nie może być wymierna dla oceny wartości całej nieruchomości. Nawet w sytuacji gdy zmiana przeznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dotyczy tylko części nieruchomości, tak jak to miało miejsce w rozpatrywanej sprawie, to i tak wycena powinna dotyczyć całej tej nieruchomości. Stwierdzić przy tym należy, że przeznaczenie jednej nieruchomości pod dwie różne funkcje ma niewątpliwy wpływ na jej wartość jako całości. Nie można więc uznać, że w takiej sytuacji nieruchomość składa się z dwóch części o różnych przeznaczeniach i wartości równej sumie wartości obu części.

II SA/Gd 718/11

W sprawie skarżącym odmówiono ustalenia warunków zabudowy na tej podstawie, że działka nie spełniała warunku zawartego w art. 61 ust. 1 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym tj. warunku zgodności z przepisami odrębnymi z racji jej położenia w odległości mniejszej niż 200m od krawędzi brzegu klifowego. Spornym był kwestia sposobu ustalenia tej odległości.

Krawędź klifu znajduje się na jego koronie, co wynika z cech charakterystycznych brzegu klifowego. Skarżący podnosił, że ustawa o ochronie przyrody, jak i rozporządzenie zawierające wyżej opisany zakaz posługuje się sformułowaniem krawędzi brzegu klifowego, a nie pojęciem krawędzi stoku klifu. Skarżący wywodził, że zawarte w treści ustawy pojęcie krawędzi brzegu klifowego w swojej istocie stanowi styk wody z lądem i tylko taka krawędź może być uznana za krawędź brzegu morskiego klifowego. Sąd nie podzielił argumentacji skarżącego, mając na uwadze tę okoliczność, że powoływany zakaz dotyczy w swojej istocie brzegów morskich klifowych, których krawędź znajduje się na koronie klifu. Z istoty klifu i jego wyżej przytoczonych cech charakterystycznych wynika, że krawędź ta nie może znajdować się u podnóża klifu, a więc na styku wody z lądem. Brzeg klifowy w istocie jest urwiskiem brzegowym, pojęcie krawędzi stoku czy też krawędź brzegu nie ma istotnego znaczenia, albowiem w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie określenia minimalnej i maksymalnej szerokości pasa technicznego oraz sposobu wyznaczania ich granic użyto innego słownictwa (górna krawędź stoku) na określenie tego samego pojęcia dotyczącego - krawędzi brzegu w rozporządzeniu Wojewody Pomorskiego. Mając zatem na uwadze wykładnię celowościową w związku z cechami charakterystycznymi klifu morskiego uznać należy, że wskazana w ustawie krawędź brzegu klifowego znajduje się na jego koronie. Oceny tej nie może zmienić charakterystyczny dla tego obszaru, jak wynika z dokumentacji fotograficznej, obraz klifu jako terenu stosunkowo płaskiego.

II SA/Gd 780/11

W orzecznictwie sądów administracyjnych utrwalony jest jednolity pogląd, że budowa elektrowni wiatrowej nie stanowi inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami, stąd też nie można wydać dla niej decyzji ustalającej lokalizację. W orzecznictwie nie ma natomiast zgodności odnośnie do oceny decyzji ustalającej lokalizację inwestycji celu publicznego dla zamierzenia polegającego na budowie elektrowni wiatrowej. Sąd podzielił pogląd, że wydanie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego dla elektrowni wiatrowych rażąco narusza prawo, gdyż w sprawie bezzasadnie przyjęto, że inwestycja polegająca na budowie trzech elektrowni wiatrowych stanowi realizację celu publicznego w rozumieniu art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

3. Ustawa z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.)

II SA/Gd 823/11

W sprawie w przedmiocie opłaty adiacenckiej nie podlega ocenie ani plan miejscowy, ani też wydana na jego podstawie decyzja zatwierdzająca podział przedmiotowej nieruchomości. Dopóki plan miejscowy lub przywołana decyzja nie zostaną usunięte z obrotu prawnego, wiążą strony oraz organy administracji. Brak było podstaw do zakwalifikowania przewidzianej w planie, a następnie wydzielonej w decyzji podziałowej drogi jako drogi publicznej, bowiem z treści planu, jak i decyzji podziałowej wynikało, że jest to droga wewnętrzna.

II SA/Gd 479/12

Wykładnia art. 47 ust. 2 w związku z ust. 1 u.g.n. prowadzi do wniosku, że wyłączną i jedyną przesłanką podjęcia decyzji o wygaśnięciu trwałego zarządu na wniosek określonej jednostki i za zgodą organu nadzorującego jest zbędność nieruchomości. Natomiast uzyskanie możliwości zagospodarowania nieruchomości stanowi konieczny element prowadzonego przez właściwy organ postępowania wyjaśniającego, którego ważkość podkreślona została wydłużonym terminem na załatwienie sprawy (odmiennie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 28 lutego 2012 r., sygn. akt II SA/Bk 889/11).

II SA/Gd 13/12

Nieruchomość oddana w użytkowanie wieczyste stanowi składnik mienia komunalnego. Wójt jest zatem, co do zasady, organem upoważnionym do gospodarowania tym mieniem. Pojęcie gminnego zasobu nieruchomości unormowane jest w art. 24 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Pojęcie to nie jest tożsame z szerszym pojęciem mienia komunalnego. Mimo iż nieruchomość oddana w użytkowanie wieczyste nie wchodzi w skład gminnego zasobu nieruchomości, nadal prawo własności tej nieruchomości i wszelkie związane z tym prawem uprawnienia pozostają składnikiem mienia komunalnego. Podstawy kompetencji wójta do zawarcia umowy rozwiązującej umowę użytkowania wieczystego nie stanowi zatem przepis art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym wójt gospodaruje gminnym zasobem nieruchomości, lecz przepis art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż do zadań wójta należy gospodarowanie mieniem komunalnym. Brak jest zatem podstaw do twierdzenia, iż wójt nie jest upoważniony do samodzielnego podejmowania czynności odnośnie do nieruchomości oddanej w użytkowanie wieczyste ze względu na treść normy art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Przedmiotem zaskarżonej uchwały jest upoważnienie do nieodpłatnego rozwiązania umowy użytkowania wieczystego. Podjęcie takiej czynności, dotyczącej mienia komunalnego, którym co do zasady gospodaruje wójt, z mocy art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminny wymaga zgody rady. Rozwiązanie umowy użytkowania wieczystego nie stanowi bowiem czynności majątkowej gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczącej zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, których to czynności dotyczy art. 18 ust. 2 pkt 9 ustawy o samorządzie gminnym.

II SA/Gd 251/12

Należność podlegająca zwrotowi z tytułu otrzymanego w 1988 r. odszkodowania za wywłaszczoną nieruchomość winna odpowiadać uzyskanemu przez właściciela nieruchomości przysporzeniu. Zwrot wywłaszczonej nieruchomości stanowi *actio contradicta* wobec wywłaszczenia.

Przepis art. 140 u.g.n. nie przewiduje przyjęcia do rozliczenia wartości takiej nieruchomości, niemniej jednak wykładnia celowościowa obowiązujących przepisów przemawia za przyjęciem takiego rozwiązania.

Przepis art. 216 ust. pkt 3 u.g.n. stanowi, że przepisy rozdziału 6 działu III (zwrot wywłaszczonych nieruchomości) stosuje się odpowiednio do nieruchomości nabytych na rzecz Skarbu Państwa na podstawie ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości. Samo użycie zwrotu "stosuje się odpowiednio" oznacza, że stosowanie norm wynikających z przepisów, do których nastąpiło odesłanie, nie musi następować automatycznie i dosłownie.

Zasady ustalania odszkodowania za wywłaszczoną nieruchomość oraz zasady zwrotu i towarzyszących mu rozliczeń określone w ustawie z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości i towarzyszących jej rozporządzeniach wykonawczych nie odbiegały od obowiązujących obecnie rozwiązań u.g.n. Przepis art. 56 ustawy z 1985 r. stanowił, że odszkodowanie powinno odpowiadać wartości wywłaszczonej nieruchomości. Natomiast w § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 września 1985 r. w sprawie zasad i trybu rozliczeń w razie zwrotu wywłaszczonych nieruchomości (Dz.U. Nr 47, poz. 243), wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w art. 69 ust. 3 ustawy z 1985 r., określono, że właściciel zwraca na rzecz Państwa wypłacone odszkodowanie lub nieruchomość zamienną oraz inne należności, o których mowa w ust. 3, ustalone przez organ orzekający o zwrocie nieruchomości. Z uregulowań wówczas i obecnie obowiązujących wynika przede wszystkim, że celem instytucji zwrotu wywłaszczonej nieruchomości jest przywrócenie stanu prawnego sprzed wywłaszczenia, zarówno w wymiarze stosunków własnościowych, jak i pobranych wartości majątkowych. Strony zwracają sobie wszystko to, co świadczyły wzajemnie przy wywłaszczeniu, ze stosownymi modyfikacjami wynikającymi z faktu upływu czasu (waloryzacja). Skoro odszkodowanie za wywłaszczoną nieruchomość ma mieć charakter ekwiwalentu za utraconą własność, czyli ma być odpowiednikiem jej wartości, to rozliczenia towarzyszące zwrotowi nieruchomości powinny tą zasadę respektować.

II SA/Gd 233/12

Podstawą określenia wysokości opłaty adiacenckiej był operat szacunkowy sporządzony na dzień 5 września 2011 r. w oparciu o przepisy rozporządzenia w wersji obowiązującej przed jego zmianą, która została wprowadzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz.U. Nr 165, poz. 985), które weszło w życie w dniu 26 sierpnia 2011 r. Z operatu szacunkowego sporządzonego

w sprawie wynika, że rzeczoznawca dla określenia wartości rynkowej nieruchomości przed i po podziale przyjął podejście porównawcze, podczas gdy zgodnie z obowiązującym brzmieniem § 36 ust. 2 rozporządzenia, w przypadku gdy dane z lokalnego i regionalnego rynku nieruchomości są niewystarczające do określenia wartości rynkowej nieruchomości drogowych, wartość nieruchomości określa się w podejściu kosztowym.

Sporządzenie operatu szacunkowego - 5 września 2011 r., (jak i wydanie rozstrzygnięć administracyjnych w obu instancjach) nastąpiło już po dacie wejścia w życie, w dniu 26 sierpnia 2011 r., zmiany rozporządzenia.

W treści rozporządzenia brak jest przepisów przejściowych. W tej sytuacji rozstrzygnięcia wymagało, na podstawie jakiego stanu prawnego winna zostać ustalona wartość nieruchomości drogowej. Podstawowa zasada stosowania prawa, które weszło w życie i obowiązuje w dacie wydania decyzji, nakazywała zastosowanie przepisów rozporządzenia w wersji obowiązującej w dacie wydawania decyzji, czego organ nie uczynił.

Odstępstwo od zasady stosowania przepisów prawa obowiązujących w dacie wydawania decyzji o ustaleniu opłaty mogłoby być uzasadnione stwierdzeniem, iż przepisy rozporządzenia w nowej wersji są dla strony mniej korzystne w stosunku do przepisów obowiązujących w dacie dokonywania podziału. Organ nie dokonał ustaleń w tym zakresie, a z okoliczności sprawy nie wynika by przypadek taki zachodził w niniejszej sprawie. Stwierdzenie, iż zastosowanie przepisów poprzednio obowiązujących, nakazujących wzięcie pod uwagę wartości gruntów przyległych, a więc o przeznaczeniu mieszkaniowym jest dla skarżącego bardziej korzystne niż zastosowanie przepisów nakazujących zastosowanie metody kosztowej, wymagałoby oszacowania wartości nieruchomości według metody kosztowej i porównania obu wartości.

Ustalenie wartości nieruchomości drogowej na podstawie stanu prawnego nieobowiązującego w dacie wydawania decyzji narusza prawo.

Sytuacja, w której nie ma podstaw dla oczekiwania, iż właściciel działki będzie mógł korzystać z drogi wewnętrznej (nie ma żadnych uprawnień w tym zakresie wynikających z mocy prawa czy ukształtowania stosownego stosunku prawnego), wyklucza przyjęcie, iż droga taka zapewnia dostępność do drogi publicznej. W takiej sytuacji zapewnienie dostępu do drogi publicznej wiązać się będzie z uzyskaniem zgody zarządcy drogi wewnętrznej na korzystanie z niej. Może to nastąpić poprzez ustanowienie służebności drogi koniecznej na drodze wewnętrznej dla każdej z wydzielonych działek, albo na zbyciu udziałów we własności lub w prawie użytkowania wieczystego działki drogi wewnętrznej osobom, którym zbywa się działki gruntu przylegające do drogi wewnętrznej. Są to okoliczności, które wywierają wpływ na ocenę wartości nieruchomości. Inną wartość bowiem ma nieruchomość mająca bezpośredni dostęp do drogi publicznej, a inną nieruchomość, która za zapewnienie tego dostępu w sposób pośredni przez drogę wewnętrzną stanowiącą własność osoby trzeciej musi ponieść dodatkowe koszty związane z formalnoprawnym udzieleniem zgody na komunikacyjne jej wykorzystywanie przez właściciela.

W sprawie o ustalenie opłaty adiacenckiej organ ma wynikający z art. 98a ust. 1 w związku z art. 146 ust. 1a ustawy, obowiązek uzyskania opinii rzeczoznawcy majątkowego określającej wartości nieruchomości. Te zatem przepisy, a nie norma art. 84 § 1 k.p.a., stanowią podstawę uzyskania opinii określającej wartość nieruchomości. Zgodnie z art. 123 § 1 k.p.a., w toku postępowania organ wydaje postanowienia. Organ wskazał, iż w prowadzonym postępowaniu nie podejmuje czynności polegającej na wyrażeniu swej woli dopuszczenia dowodu z takiej opinii, bowiem obowiązek sporządzenia operatu ciąży na nim z mocy ustawy. Taka jest też praktyka organów w tym zakresie, które nie wydają postanowienia o dopuszczeniu

dowodu z opinii rzeczoznawcy. Nawet, gdyby wydanie postanowienia uznać za celowe ze względu na konieczność wyznaczenia osoby rzeczoznawcy, to brak takiego postanowienia nie ma żadnego wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Określona przez rzeczoznawcę majątkowego w operacie szacunkowym wartość przedmiotu wyceny winna być ustalona bez uwzględnienia podatków i innych obciążeń związanych z zawarciem umowy, gdyż stanowią one jeden z kosztów zawarcia transakcji, który jest odliczany od ceny transakcyjnej, nie stanowi zatem integralnego elementu tej ceny.

II SA/Gd 228/12

W sytuacji gdy przepis art. 98 ust. 1 ustawy przewiduje daleko idące skutki, które mają w istocie charakter wyłączeniowy, bowiem prowadzą do utraty prawa własności nieruchomości przeznaczonych pod drogę publiczną, zapis o charakterze drogi w planie zagospodarowania przestrzennego winien być wyraźny i umożliwiać jednoznaczne ustalenie charakteru planowanej drogi – jako publicznej lub wewnętrznej.

W ocenie Sądu brak podstawy prawnej, która uzasadniałaby przejście na rzecz gminy, powiatu, województwa bądź Skarbu Państwa własności działek gruntu wydzielonych pod drogi o charakterze wewnętrznym i powstanie roszczenia o wypłatę odszkodowania z tego tytułu w trybie przepisów prawa administracyjnego. Orzeczenie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka mogłoby stanowić wyłącznie sygnał dla ustawodawcy polskiego, który winien rozważyć możliwość zmiany przepisów prawa w kierunku ich zgodności z Protokołem nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzony w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.).

W przypadku niezasadnego zaliczenia drogi w planie zagospodarowania przestrzennego do dróg wewnętrznych zamiast do dróg publicznych, stronie zainteresowanej przysługuje prawo wniesienia skargi na uchwałę w sprawie z wnioskiem o stwierdzenie jej nieważności w trybie art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Stwierdzenie nieważności takiego uregulowania nie może być jednak dokonane w indywidualnej sprawie o ustalenie odszkodowania, lecz winno nastąpić w trybie art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

II SA/Gd 223/12

Obowiązujący w dacie dokonywania podziału przepis § 36 ust. 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz.U. Nr 207, poz. 2109 ze zm.) stanowił, iż przy określaniu wartości gruntów przeznaczonych lub zajętych pod drogi wewnętrzne stosuje się odpowiednio przepisy § 36 ust. 1 i 2. Przepis § 36 ust. 1 stanowił, że przy określaniu wartości rynkowej gruntów przeznaczonych lub zajętych pod drogi publiczne stosuje się podejście porównawcze, przyjmując ceny transakcyjne uzyskiwane przy sprzedaży gruntów przeznaczonych lub zajętych pod drogi publiczne. (art. 36 ust. 2 wskazywał sposób ustalania cen w przypadku braku cen wskazanych w ust.1) Z uregulowania tego wynikała konieczność uwzględnienia w operacie przy wycenie działki stanowiącej drogę wewnętrzną, cen działek drogowych.

Aktualnie obowiązujący przepis § 36 rozporządzenia regulujący ustalenie wartości działek przeznaczonych pod drogi przewiduje w ust. 6 pkt 7, iż do ustalenia wartości nieruchomości wydzielonych lub zajętych pod drogi wewnętrzne stosuje się odpowiednio przepisy § 36 ust. 1-4 rozporządzenia. Z brzmienia tych przepisów dotyczących, co do zasady, wyłączenia nieruchomości, wynika konieczność określania przeznaczenia nieruchomości bez uwzględnienia ustaleń decyzji, przeznaczającej nieruchomość pod drogę. Takie rozwiązanie jest uzasadnione w przypadku pozbawienia strony prawa własności nieruchomości. Zostało ono

wprowadzone w tym celu, by nie doprowadzić do zaniżenia wartości nieruchomości, która miała uprzednio inne przeznaczenie wpływające na wyższą wartość nieruchomości, a w konsekwencji nie doprowadzić do zaniżenia należnego stronie od organu odszkodowania.

W operacie należy zatem uwzględnić taką wartość nieruchomości stanowiącej po podziale drogę wewnętrzną, jaką mają działki przeznaczone pod drogi wewnętrzne. Operat sporządzony w niniejszej sprawie nie uwzględnił tego wymogu. Ustalenie opłaty na jego podstawie było zatem nieprawidłowe.

II SA/Gd 170/12

Z powodu braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobu zagospodarowania terenu nastąpiło w drodze decyzji o warunkach zabudowy (decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego), która w rozumieniu art. 94 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami stanowi decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, o której mowa w cyt. przepisie art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Przepis art. 95 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami nie ma w sprawie zastosowania, gdyż istnieje decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Przepis art. 93 ust. 4 stanowiący o braku obowiązku opiniowania podziału w sytuacji określonej w powołanym przepisie w zw. z art. 95 ust. 6 nie ma w sprawie zastosowania, gdyż w swojej istocie dotyczy on lokalizowania dróg publicznych niezależnie od planów miejscowych i decyzji lokalizacyjnych wydawanych na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Aktem prawnym umożliwiającym realizację inwestycji drogowych w taki sposób jest ustawa z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz.U. z 2008r., nr193, poz. 1194 ze zm.). Stosownie do przepisu art.11f pkt 5 tej ustawy decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej zawiera w szczególności zatwierdzenie podziału nieruchomości, o którym mowa w art. 12 ust.1. Zgodnie z art. 12 ust. 1 decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej zatwierdza się podział nieruchomości. Zatem realizacja inwestycji w zakresie dróg publicznych w oparciu o powyższą ustawę nie wymaga opinii, gdy jest realizowana niezależnie od planu, jak i decyzji o warunkach zabudowy.

II SA/Gd 314/12

Przepis art. 132 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (dotyczący waloryzacji odszkodowania) ma zastosowanie także do odszkodowań ustalonych przed wejściem w życie tej ustawy, które nie zostały wypłacone. Ma zatem co do zasady zastosowanie również do odszkodowania ustalonego w decyzji wydanej na podstawie przepisów ustawy z dnia 31 stycznia 1961 r. o terenach budowlanych na obszarach wsi (Dz. U. z 1969 roku, nr 27, poz. 216 ze zm.), o ile nie zostało ono oczywiście wypłacone uprawnionemu - byłemu właścicielowi lub jego spadkobiercy, bądź złożone do depozytu sądowego. Nie oznacza to wstecznego działania przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, gdyż chodzi o zobowiązanie istniejące w dniu jej wejścia w życie. Odmienny pogląd stałby w sprzeczności z konstytucyjną zasadą ochrony własności (art. 64 Konstytucji RP), a przede wszystkim z zasadą wyrażoną w art. 21 ust. 2 Konstytucji RP, gwarantującą prawo do odszkodowania w przypadku wywłaszczenia. Brak jest bowiem uzasadnienia dla pozbawienia osób, których nieruchomości przejęto na rzecz Państwa (albo ich następców prawnych) i na rzecz których odszkodowanie ustalono, lecz go nie wypłacono, możliwości dochodzenia waloryzacji odszkodowania w trybie art. 132 ust. 3 u.g.n.

4. Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2001 r. nr 62, poz. 627 ze zm.)

II SA/Gd 971/11

Katalog dowodów stanowiących podstawę ustaleń marszałka województwa (art. 288 ust. 1 i 2 ustawy) nie ma charakteru zamkniętego. Organ czyniący ustalenia faktyczne w pierwszej kolejności winien oprzeć się na materiałach z kontroli prowadzonych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oraz na wynikach pomiarów dokonywanych przez organy administracji oraz danych technicznych i technologicznych. Organ może również skorzystać z ogólnych regulacji kodeksu postępowania administracyjnego, który zezwala na dopuszczenie jako dowodu wszystkiego, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem, w tym z dokumentacji dotyczącej wielkości prowadzonej hodowli posiadanej przez inne organy. Zgodnie art. 281 ustawy, odpowiednie zastosowanie dla oceny przedawnienia zobowiązania z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska za okres II półrocza 2005 r. znajdują w tym zakresie przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. z 2005 r. Nr 8 poz. 60 ze zm.). Zgodnie z art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej - skoro decyzja marszałka województwa ma charakter deklaratoryjny, termin przedawnienia liczy się od końca roku kalendarzowego, w którym należało wnieść opłatę.

5. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.)

II SA/Gd 263/12

Przepis art. 82 ust. 1 pkt 4 ustawy stanowi jedynie, że w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ przedstawia stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18 ustawy. Nie sposób zatem uznać, że przedstawienie stanowiska winno być obligatoryjne w sytuacji, gdy organ nie znajduje konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko. Za taką interpretacją przemawia także fakt, iż zgodnie z ust. 2 art. 82 w stanowisku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, właściwy organ stwierdza konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko biorąc pod uwagę wskazane w tym przepisie okoliczności. Zatem *de facto* przedstawienie stanowiska jest równoznaczne ze stwierdzeniem konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

II SA/Gd 955/11

Z art. 77 ust. 1 pkt 7 ustawy wynika, że do uzgodnień i opinii, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisu art. 106 § 5 k.p.a. Wyłączenie stosowania tej normy oznacza, że postanowienie uzgodnieniowe jest postanowieniem niezaskarżalnym do organu ochrony środowiska wyższego stopnia. W orzecznictwie słusznie przyjęto, że w sytuacji gdy decyzja w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia jest uzależniona od niezaskarżalnego postanowienia o odmowie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, to postanowienie to powinno podlegać kontroli organu odwoławczego w trybie art. 142 k.p.a., stanowiącego, iż postanowienie, na które nie służy zażalenie, strona może zaskarżyć tylko w odwołaniu od decyzji. Nie można bowiem dopuścić do takiej sytuacji, w której

niezaskarżalne i niezweryfikowane postanowienie wydane w postępowaniu akcesoryjnym przesądzałoby wynik postępowania głównego. Uznać w tej sytuacji należy, iż organ odwoławczy nie jest związany treścią postanowienia uzgadniającego, lecz jako organ II instancji może i powinien je skontrolować.

Wskazać należy, iż konsekwencją takiej konstrukcji ustawodawczej, w której postanowienie w przedmiocie uzgodnienia organu ochrony środowiska nie podlega zaskarżeniu zażaleniem, jest konieczność rozpatrzenia prawidłowości tego postanowienia przez inny organ niż organ ochrony środowiska. Powyższe rozwiązanie oceniane jest w doktrynie negatywnie. Organ wyższej instancji właściwy do oceny prawidłowości postanowienia, jakim w niniejszej sprawie jest Samorządowe Kolegium Odwoławcze, nie będzie dysponował odpowiednim przygotowaniem do oceny wpływu realizacji przedsięwzięcia na stan środowiska. W przypadku braku wiadomości specjalnych w badanym zakresie, organ winien zwrócić się do biegłego lub zespołu biegłych o sporządzenie w sprawie opinii w trybie art. 84 § 1 k.p.a.

Stanowisko organu odwoławczego, że wyznaczenie terminu sprzeczne z normą art. 33 ust. 1 pkt 7 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, nie skutkuje możliwością pominięcia zgłoszonych uwag i wniosków. Takie działanie organu prowadziłoby do niezasadnego, bo spowodowanego przez organ wykluczenia udziału społeczeństwa w postępowaniu.

II SA/Gd 207/12

Strony postępowania w sprawie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia mogą kwestionować prawidłowość przedłożonego raportu. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko ma charakter dokumentu prywatnego inwestora będącego dowodem w postępowaniu administracyjnym. Raport oceniany jest przez organ wydający decyzję określającą uwarunkowania środowiskowe, a uczestnicy postępowania mają możliwość zgłaszania zastrzeżeń dotyczących tego dowodu poprzez podniesienie merytorycznych zarzutów odnośnie jego treści. Brak wymogu sporządzenia raportu przez osobę posiadającą określone w ustawie kwalifikacje w danej dziedzinie oraz brak wymogu niezależności autora raportu od wnioskodawcy skutkują faktem, iż raport ten z istoty swej nie ma waloru opinii biegłego. Wobec składania tego dokumentu przez wnioskodawcę, który może, co do zasady, być autorem raportu, dane wskazane w tym dokumencie winny podlegać obiektywnej ocenie organu. Organ powinien poddać badaniu ten dokument przez nie tylko odnośnie kompletności raportu - spełnienia wymogu podania wszystkich danych wymaganych normą art. 66 ustawy, lecz winien dokonać kontroli raportu także pod kątem prawidłowości zawartych w nim informacji.

II SA/Gd 186/12

Związanie postanowieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przewidziane w art. 100 ustawy, nie dotyczy organu II instancji. Organ ten w toku postępowania odwoławczego winien dokonać kontroli tego postanowienia, w trybie art. 142 k.p.a., jako postanowienia niezaskarżalnego zażaleniem.

Ustawodawca w art. 98 ust. 1 ustawy posługuje się pojęciem „postanowienia w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000”. W ocenie Sądu, przepis ten wskazuje na przedmiot postępowania i sposób zakończenia sprawy. Postępowanie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000 może zakończyć się w dwojaki sposób – wydaniem postanowienia uzgadniającego warunki realizacji przedsięwzięcia, o którym jest mowa w art. 98 ust. 2 ustawy, bądź wydaniem postanowienia odmawiającego uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, zgodne z art. 98 ust. 3 ustawy. Przyjąć zatem należy, iż wykluczenie

możliwości wniesienia zażalenia, przewidziane w art. 98 ust. 8 ustawy, dotyczy wszystkich – zarówno pozytywnych jak i negatywnych postanowień uzgadniających.

II SA/Gd 689/11

Z modelu postępowania określonego w Rozdziale 3 Działu V ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), że po wpłynięciu wniosku organ dokonuje kwalifikacji planowanego przedsięwzięcia. Kwalifikacji tej dokonuje na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. Nr 213, poz. 1397) - dalej jako „rozporządzenie z 2010 roku”. Jeżeli z analizy przedsięwzięcia wynika, że nie kwalifikuje się ono do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, jak i do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, organ powinien postępowanie umorzyć. Dopiero bowiem ustalenie, że przedsięwzięcie należy do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, daje organowi podstawę do rozstrzygnięcia sprawy w drodze decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przy czym rozstrzygnięcie może polegać albo na wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która określi środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, poprzez zamieszczenie elementów wskazanych w art. 82 ustawy, albo na wydaniu decyzji o odmowie zgody na realizację przedsięwzięcia.

Przesłanki odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia polegać mogą na: niezgodności lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (art. 80 ust. 2 ustawy), odmowie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przez organ współdziałający (art. 80 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 77 ust. 1 ustawy), braku zgody wnioskodawcy na realizację przedsięwzięcia w innym wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę, w sytuacji, gdy organ skorzysta z możliwości określonej w art. 81 ust. 1 ustawy (art. 81 ust. 1 ustawy), wykazaniu znaczącego negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 przy jednoczesnym braku spełnienia przesłanek z art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (art. 81 ust. 2 ustawy), wykazaniu, że przedsięwzięcie może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, przy jednoczesnym braku spełnienia przesłanek z art. 38j ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku - Prawo wodne (art. 81 ust. 3 ustawy).

W obecnym systemie ochrony środowiska występują dwa rodzaje decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; te decyzje, których wydanie było poprzedzone przeprowadzeniem oceny oddziaływania na środowisko oraz te decyzje, które mogą być wydane bez tej części postępowania. Sytuacja druga zachodzi w przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1 ustawy. Wówczas organ również - na podstawie art. 84 ustawy - wydaje decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, w której stwierdza brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Wskazanie możliwych na gruncie omawianej ustawy rozstrzygnięć było niezbędne dla stwierdzenia, że w każdym z opisanych rozstrzygnięć właściwy organ dokonuje ustaleń dotyczących przedsięwzięcia w rozumieniu ustawy, mogącego znacząco oddziaływać na środowisko. Zarówno decyzję z art. 80 ustawy, jak i decyzję o odmowie ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla planowanego przedsięwzięcia, w tym decyzję odmowną przewidzianą w art. 81, a także decyzję z art. 84 ustawy,

w której organ stwierdza brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, można wydać tylko wówczas, gdy organ wcześniej ustali, że planowana inwestycja zalicza się do przedsięwzięć, o jakich mowa w art. 59 ustawy tj. do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ustawa nie zawiera przepisu, który stanowiłby podstawę prawną do wydania decyzji stwierdzającej, czy planowana inwestycja wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ustalenie, że planowana inwestycja nie mieści się w kategorii przedsięwzięć, które mogą stanowić przedmiot postępowania w sprawie środowiskowych uwarunkowań, powinna skutkować umorzeniem postępowania w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań, na tej podstawie, iż planowana przez wnioskodawcę inwestycja nie stanowi żadnego z przedsięwzięć w rozumieniu ustawy tj. przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (zawsze lub potencjalnie). Postępowanie takie, jako bezprzedmiotowe, winno ulec umorzeniu na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 roku, nr 98, poz. 1071 ze zm. - dalej jako k.p.a.).

6. Ustawy z dnia 31 marca 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. Nr 87, poz. 395 ze zm.)

II SA/Gd 738/11

Przepis art. 2 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o zmianie ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz.U. nr 72, poz. 380) stanowi samodzielną podstawę zmiany decyzji wydanych na podstawie ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich w jej dotychczasowym brzmieniu. W tej sytuacji brak było podstaw do zakwalifikowania przez organ wniosku jako złożonego w oparciu o przepis art. 154 § 1 k.p.a. oraz pouczenia skarżącej, iż jeżeli nie zgadza się z taką kwalifikacją może wybrać inny z trybów postępowania wskazanych w art. 145 § 1, 156 § 1 bądź 155 k.p.a.

II SA/Gd 596/11

Wywiezienie (wraz z matką) do innej miejscowości w lipcu 1941 r. w związku z pacyfikacją wsi nie może zostać zakwalifikowane jako deportacja do pracy przymusowej w rozumieniu cytowanej ustawy, która - w konsekwencji - nie obejmuje wszystkich osób, które doznały represji w okresie wojny. Zagwarantowane w art. 2 ust. 2 lit. a ustawy świadczenie przysługuje tym osobom, wobec których okupant stosował represję przymusowej pracy w zastrzonej formie w wyniku deportacji (wywiezienia). Taka forma represji jest czymś innym niż wykonywanie pracy przymusowej w czasie wojny i ogólne pogorszenie warunków życia w okolicznościach wojennych.

7. Ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j. Dz. U. 2002 r., Nr 42, poz. 371 ze zm.)

II SA/Gd 93/12

W sprawie ze skargi na decyzję o odmowie przyznania skarżącemu uprawnień kombatanckich z tytułu pobytu w obozie hitlerowskim, wydaną na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. b i art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 roku o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r., nr 42, poz. 371 ze zm. - dalej w skrócie jako ustawa), pisma nadesłane przez Instytut Pamięci Narodowej - Główną Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (w skrócie „IPN”), jak każdy inny dokument, stanowią dowód w sprawie, który organ winien poddać ocenie. Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych jest organem właściwym w sprawie przyznania uprawnień kombatanckich, na którym ciąży obowiązek ustalenia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Do zadań Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu należy m. in. ewidencjonowanie, gromadzenie, przechowywanie, opracowywanie, zabezpieczenie, udostępnianie i publikowanie dokumentów wskazanych w art. 1 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (t.j. Dz.U. z 2007 r., Nr 63, poz. 424 ze zm.). Niewątpliwie zatem IPN stanowi cenne źródło informacji w przedmiotowej sprawie, jednak nadsyłane przez tę instytucję informacje - po pierwsze - nie stanowią opinii biegłego, a po drugie, nawet gdyby ją stanowiły, to i tak - jak każdy inny dowód w sprawie, podlegać winny ocenie organu rozstrzygającego sprawę i powinny być przez niego szczegółowo przeanalizowane. Ocena wartości dowodowej dokumentu (a także opinii), jego wiarygodności i przydatności dla rozstrzygnięcia sprawy należy do obowiązków organu, to bowiem organ administracji ostatecznie rozstrzyga sprawę.

8. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz.U. Nr 133, poz. 872 ze zm.)

II SA/Gd 882/11

W orzecznictwie sądów administracyjnych nie ma zgodności w kwestii sposobu rozstrzygnięcia sprawy w razie stwierdzenia wygaśnięcia roszczenia o odszkodowanie.

Zdaniem Sądu wydanie decyzji umarzającej postępowanie z uwagi na stwierdzenie wygaśnięcia roszczenia o odszkodowanie zamiast decyzji odmawiającej ustalenia i wypłaty odszkodowania jest uchybieniem. Jednakże nie uzasadnia to uchylenia zaskarżonej decyzji, jako że nie stanowi istotnego naruszenia prawa mającego wpływ na wynik sprawy, rozumiany jako brak możliwości uwzględnienia wniosku skarżącej. Kontrolując decyzje wydane po stwierdzeniu wygaśnięcia roszczenia z art. 73 ust. 4 ustawy z 1998 r. sądy administracyjne uznają również, że zarówno wydanie decyzji umarzającej postępowanie zamiast odmownej, jak i wydanie decyzji odmownej zamiast umarzającej postępowanie nie stanowi uchybienia powodującego konieczność uchylenia takich decyzji, akcentując skutki podjętego w takiej sytuacji rozstrzygnięcia. Zarówno bowiem umorzenie postępowania, jak i odmowa ustalenia odszkodowania sprowadzają się do tego, że skarżący nie może otrzymać odszkodowania z uwagi na złożenie wniosku po upływie terminu określonego w art. 73 ustawy z 1998 r.

9. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

II SAB/Gd 36/12 i II SAB/Gd 37/12

Nie jest informacją publiczną taka informacja, która ma służyć celom dowodowym na potrzeby innego postępowania administracyjnego, a sprowadza się do polemiki z przedstawionymi w tamtym postępowaniu dowodami. Wnioski o udostępnienie informacji publicznej w obu sprawach służyły realizacji celu osobistego, jakim jest odzyskanie wywłaszczonej nieruchomości, a zamiarem wnioskodawcy jest podważenie wiarygodności przeciwnika w postępowaniu administracyjnym w sprawie zwrotu wywłaszczonej nieruchomości. Takie żądanie stanowi nadużycie prawa do informacji publicznej, gdyż jest niezgodne z celem ustawy, którym miało być informowanie obywateli o sposobie i zasadach funkcjonowania podmiotów realizujących zadania publiczne, lub gospodarujących mieniem publicznym, w celu poprawy tego funkcjonowania.

II SAB/Gd 42/12

Oświatę oraz kształcenie należy zaliczyć do zadań publicznych nawet wtedy, gdy są one wykonywane przez szkoły niepubliczne. W myśl art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej, do udostępniania informacji publicznej obowiązane są podmioty, które wykonują zadania publiczne lub dysponują majątkiem publicznym. Informacją publiczną będzie zatem każda wiadomość wytworzona lub odnosząca się do władz publicznych, a także wytworzona lub odnosząca się do innych podmiotów wykonujących funkcje publiczne, w zakresie wykonywania przez nie zadań władzy publicznej, a w szczególności w zakresie w jaki podmioty te dysponują majątkiem publicznym.

W ocenie Sądu, niezbędnym w niniejszej sprawie było również zwrócenie uwagi na treść przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 roku, poz. 572), która w art. 1 ust. 1 stanowi, że ustawę stosuje się do publicznych i niepublicznych szkół wyższych.

Wykorzystywanie przez uczelnię środków finansowych pochodzących z dotacji z budżetu państwa, jako majątku publicznego, powoduje, iż w tym zakresie uczelnia ta mieści się w katalogu podmiotów wykonujących zadania publiczne i dysponujących majątkiem publicznym, zaś dane pozostające w tym zakresie w dyspozycji uczelni stanowią informację publiczną, do której udostępnienia uczelnia jest zobowiązana na każdorazowy wniosek obywatela.

Jak wynika z twierdzeń Rektora, reprezentowana przez niego uczelnia nie prowadzi Biuletynu Informacji Publicznej, zatem właściwym trybem udostępnienia informacji publicznej był tryb określony w art. 10 i art. 11 ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Mając na uwadze treść wniosku złożonego w niniejszej sprawie, w którym skarżący domagał się udostępnienia żądanych informacji publicznych w formie wydruków poświadczonych przez uprawnionego pracownika uczelni, stwierdzić należało, że odesłanie skarżącego przez Rektora do informacji zamieszczonych na stronie internetowej Uczelni nie stanowiło realizacji obowiązku udostępnienia informacji publicznej.

II SAB/Gd 5/12

Nagrania sesji Rady Gminy stanowią informację publiczną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. nr 112, poz. 1198 ze zm.) - dalej w skrócie jako „ustawa”. Organ ma obowiązek udostępnić wszelkie materiały dokumentujące sesje rady gminy, w tym kopie nagrań

w dostępnej formie, o ile także w ten sposób dokumentuje się posiedzenia rady. Nagranie posiedzenia sesji rady jest materiałem odzwierciedlającym przebieg sesji i dokonanych czynności rady, a zatem świadczy o działalności kolegialnego organu. Na zasadzie art. 1 ust. 1 ustawy należy przyjąć, że materiały i dokumenty tworzone podczas posiedzenia kolegialnego organu władzy publicznej stanowią informację o sprawach publicznych. Nagranie posiedzenia sesji rady, utrwalone za pomocą sprzętu audiowizualnego i zapisane na nośniku w postaci np. płyty CD bądź DVD, dotyczy sfery faktów, stanowi więc informację publiczną. Jeżeli zatem posiedzenie rady zostało utrwalone w jednej z form wymienionych w tym przepisie, albo zmaterializowane w innej formie, to w razie złożenia wniosku brak jest podstaw, aby materiałów dokumentujących te posiedzenia, w tym w postaci dokonanych nagrań, nie udostępnić niezwłocznie.

10. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 391)

II SA/Gd 121/12

Postanowienie regulaminu, w którym wskazano, że „właściciele lub opiekunowie psów i innych zwierząt domowych zobowiązani są do sprawowania właściwej opieki nad tymi zwierzętami, w szczególności nie pozostawiania ich bez dozoru, jeżeli zwierzę znajduje się w zamkniętym pomieszczeniu lub na terenie ogrodzonym w sposób uniemożliwiający zwierzęciu samodzielne wydostanie się z niego.” narusza art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy. Z przepisu tego wynika jednoznacznie, że przyznaje on radzie gminy kompetencje do szczegółowego określania wymagań wobec osób utrzymujących zwierzęta domowe w taki sposób, aby pobyt tych zwierząt na terenach przeznaczonych do wspólnego użytku nie był uciążliwy i nie stanowił zagrożenia dla przebywających tam osób oraz nie spowodował zanieczyszczenia tych miejsc. Nie mieści się natomiast w kompetencjach rady sformułowanie zakazu pozostawiania wszelkich zwierząt domowych bez dozoru, jeżeli zwierzę znajduje się w zamkniętym pomieszczeniu lub na terenie ogrodzonym w sposób uniemożliwiający zwierzęciu samodzielne wydostanie się z niego. Natomiast przewidziane w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy unormowanie uniemożliwia pozostawienie jakiegokolwiek zwierzęcia domowego, w zamkniętym pomieszczeniu lub na terenie ogrodzonym, także w sytuacji jeżeli nie ma ono możliwości wydostania się z niego. Taki zapis regulaminu jest niewątpliwie błędny z punktu widzenia celu art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy. Z reguły trudno jest uniknąć sytuacji, by zwierzęta domowe nigdy nie pozostawały bez dozoru człowieka, także gdy wykluczona jest możliwość ich wydostania się na zewnątrz. Wprowadzenie takiego zakazu uniemożliwiłoby większości osób posiadanie zwierząt domowych i naruszałoby swobody obywatelskie w tym zakresie wynikające z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

11. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 ze zm.)

II SA/Gd 143/12

Na gruncie ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 roku, nr 121, poz. 1266 ze zm.) Sąd uznał, że jedynym, a zarazem istotnym, dowodem klasyfikacji gruntów rolnych, którego przeprowadzenie jest niezbędne w postępowaniu w przedmiocie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, są dane o gruntach rolnych zawarte w ewidencji gruntów. W sprawach o wyłączenie gruntów z produkcji rolnej to bowiem właśnie te dane są wiążące co do rolniczego charakteru określonych gruntów, jak również co do bonitacyjnej klasy gleby. Ustalenie klasyfikacji gleboznawczej gruntów rolnych jest przy tym niezbędne dla określenia wysokości należności i opłat rocznych wskazanych w art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie

gruntów rolnych i leśnych. Podstawy ustaleń faktycznych w tym zakresie nie stanowi jednak treść decyzji zatwierdzającej zmiany w gleboznawczej klasyfikacji gruntów, lecz treść zapisów zawartych w ewidencji gruntów.

12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 83)

II SA/Gd 400/12

W art. 5 ustawy z dnia 28 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw zawarte zostały także przepisy międzyczasowe. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, prowadzonych na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 2 (ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości), zastosowanie mają przepisy ustawy, o której mowa w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Natomiast w przypadkach, w których istnieje konieczność wydania zarządzeń lub podjęcia uchwał uwzględniających przepisy wprowadzone art. 2 niniejszej ustawy, organ zawiesza postępowanie do czasu wydania zarządzeń lub podjęcia uchwał. Do wniosku skarżącej złożonego w dniu 18 października 2011 r. zastosowanie mają przepisy ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości w brzmieniu nadanym dokonaną nowelizacją na mocy ustawy z 28 lipca 2011 r., zatem przepisy przejściowe dotyczące spraw wszczętych, a nie zakończonych nie mają w niniejszej sprawie zastosowania.

Podstawą zawieszenia mógłby być jedynie przepis art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a., gdyby wydanie decyzji mogło nastąpić jedynie po podjęciu uchwały przez właściwą radę lub sejmik odnośnie wysokości bonifikaty od opłaty za przekształcenie.

13. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 września 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr75, poz. 690 ze zm.)

II SA/Gd 364/12

W § 207 ust. 2 rozporządzenia zawarta została wyraźna wskazówka, że przepisy dotyczące bezpieczeństwa pożarowego stosuje się również do użytkowanych budynków istniejących, jeżeli zagrażają one życiu ludzi. Przepisy rozporządzenia z 2002 r. mają więc zastosowanie nie tylko do nowoprojektowanych budynków, ale również do budynków powstałych przed dniem wejścia w życie tych przepisów i w razie gdy okaże się, że budynki istniejące nie spełniają wymogów, konieczne jest nałożenie obowiązków mających na celu dostosowanie istniejącej sytuacji do wymogów określonych w prawie. Retrospektywny (a nie retroakcyjny) charakter tych przepisów, powoduje, że mają one za zadanie doprowadzenie starych budynków do nowych wymogów ochrony przeciwpożarowej, gwarantujących skuteczniejszą ochronę życia ludzkiego i mienia o znacznej wartości.

II SA/Gd 908/11

Orzecznictwo sądownoadministracyjne szeroko sięgało do przepisów dotyczących interesów właścicieli sąsiednich nieruchomości rozważając kwestie budowy przy granicy, w sytuacji gdy brak było unormowania tej kwestii w przepisach dotyczących prawa administracyjnego, wobec usunięcia z obrotu prawnego normy § 12 ust. 6 rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich

usytuowanie. (t.j.Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 140 ze zm.) Przepis ten stanowił, iż dopuszcza się usytuowanie budynku, z zastrzeżeniem § 270 ust. 2, bezpośrednio przy granicy działki budowlanej bądź w odległości mniejszej od określonej w ust. 4 pkt 2, lecz nie mniejszej niż 1,5 m od tej granicy, jeżeli w projekcie zabudowy i zagospodarowania terenu (działki budowlanej) zostanie wykazana możliwość zachowania określonych w rozporządzeniu odległości między projektowaną zabudową a istniejącymi lub zaprojektowanymi elementami zagospodarowania działki sąsiedniej i uzyskana pisemna zgoda jej właściciela. Uregulowanie to utraciło moc wobec stwierdzenia przez Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 5 marca 2001 r. o jego niezgodności z art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. (OTK 2001/2/33 Lex Nr 46371).

Obecnie przepis §12 rozporządzenia, bardzo szczegółowo określa warunki, od których uzależniona jest możliwość budowy przy granicy nieruchomości. Wynikającemu z przepisów prawa administracyjnego uprawnieniu właściciela do zabudowy nieruchomości przy granicy odpowiada każdorazowo obowiązek właściciela sąsiedniej nieruchomości do zaakceptowania takiej sytuacji. W ocenie Sądu, interes właściciela sąsiedniej nieruchomości przed budową obiektu przy granicy, chroniony jest jedynie w takim zakresie, jaki wynika z unormowania §12 rozporządzenia, a opieranie w takiej sytuacji rozstrzygnięcia kwestii budowy na granicy na normie art. 5 ust. 1 pkt 9 Prawa budowlanego oraz przepisów kodeksu cywilnego, regulujących kwestie prawa sąsiedzkiego, nie znajduje uzasadnienia.

Ustalenia planistyczne, przewidujące nieobwarowaną żadnymi warunkami możliwość budowy przy granicy, nie pozostawiają organowi administracji możliwości odmiennej oceny prawa inwestora do takiej zabudowy. Organ ten nie może rozważać dodatkowych okoliczności związanych z interesami właścicieli nieruchomości sąsiednich, nie wynikających z tych przepisów. W ocenie Sądu, użycie zwrotu „dopuszcza się” budowę przy granicy nie świadczy o przyznaniu organowi luzu decyzyjnego w tym zakresie, ani uzależnieniu prawa inwestora od spełnienia dodatkowych warunków. Sformułowanie to wskazuje, że podjęcie działań przewidzianych w przepisie jest dopuszczalne i stanowi uprawnienie inwestora.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego stanowi akt prawa miejscowego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001 Nr 142 poz. 1591 ze zm.). Plan ten kształtuje prawo własności w rozumieniu art. 140 kodeksu cywilnego, stanowiącego, iż właściciel może, z wyłączeniem innych osób, korzystać w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego z rzeczy zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa. Plan ten wpływa na zakres uprawnień właścicieli objętych nim nieruchomości. Organ wydający pozwolenie na budowę jest związany treścią planu zagospodarowania przestrzennego, co znajduje dodatkowe potwierdzenie w treści art. 35 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego. Organ ten nie ma kompetencji do badania słuszności postanowień planu zagospodarowania przestrzennego. Stronie kwestionującej możliwość zabudowy przy granicy przysługuje prawo do ochrony jej interesów jedynie w drodze skargi na uchwałę w sprawie planu zagospodarowania przestrzennego w trybie art. 101 ustawy o samorządzie gminnym.

II SA/Gd 528/12

Możliwość zaliczenia powierzchni terenu wyłożonego określonym rodzajem kraty trawnikowej czy płyty ażurowej do powierzchni biologicznie czynnej zdefiniowanej w § 3 punkcie 22 rozporządzenia jest uzależniona od rodzaju i warstw podbudowy, a to oznacza, że organ w każdym przypadku powinien zbadać sposób umieszczenia kraty czy płyty w gruncie celem ustalenia czy istnieją warunki dla naturalnej vegetacji roślin. Sąd dokonując analizy definicji antresoli (§ 3 punkcie 19 rozporządzenia) wyraził

pogląd, że antresola nie może być usytuowana nad pomieszczeniami innymi niż pomieszczenie, z którego została wydzielona tzn., że antresolą jest jedynie pomieszczenie umieszczone bezpośrednio nad stropem wewnętrznym wnętrza jego wydzielenia.

WYDZIAŁ III

- 1. Ustawa – z dnia 19 marca 2004 r. Prawo celne (Dz. U. z 2004 r., Nr 68, poz. 622 ze zm.) rozporządzenie Rady (EWG) Nr 2913/92 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (WKC) oraz akty tzw. wtórnego prawa wspólnotowego**

III SA/Gd 18/12

Sąd dokonując kontroli rozstrzygnięć organów administracji celnej w przedmiocie zmiany zgłoszenia celnego i zwrotu należności celnych wskazał, że art. 94 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny, przewidujący możliwość późniejszej weryfikacji świadectwa pochodzenia na formularzu A nie nakłada na organy celne Państw Członkowskich obowiązku weryfikowania dowodu pochodzenia w każdym przypadku zakwestionowania jego wiarygodności.

Skład uznał, że skoro krajowe władze celne dysponują adresami i wzorami pieczęci zagranicznych organów upoważnionych do wydawania świadectw pochodzenia na Formularzu A, są zobowiązane do samodzielnej oceny prawidłowości tych świadectw pod względem formalnym przy czym ocena ta nie może być dowolna. Brak odniesienia się do przedłożonej dokumentacji nie daje pewności co do faktu, że sporne świadectwo pochodzenia zostało opatrzone niewłaściwą pieczęcią, zwłaszcza że organy ocenę co do nieprawidłowości spornej pieczęci opierają wyłącznie na odniesieniu się do bazy systemu SMS, do której ani skarżący, ani Sąd z oczywistych przyczyn nie mają wglądu.

Zdaniem składu orzekającego, postępowanie organu celnego w zakresie gromadzenia materiału dowodowego nie musi pozostawać w zgodzie z oczekiwaniami strony co do wyboru środków dowodowych. Wystarczające jest jeśli, działania podjęte przez ww. organy mają charakter działań niezbędnych, tj. służących ustaleniu stanu faktycznego. Niemniej jednak nie sposób zaakceptować stanowiska, że brak możliwości przedłożenia przez skarżącego określonej dokumentacji zwalnia organ od podjęcia jakichkolwiek działań zmierzających do ustalenia okoliczności istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy.

III SA/Gd 487/12

Sąd badał zgodność z prawem decyzji wydanych przez organy administracji celnej w przedmiocie klasyfikacji taryfowej, określenia długu celnego oraz podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego na tle importu pojazdu samochodowego do przewozu osób, (marki Rolls – Royce) wyprodukowanego w 1981 r., o silniku tłokowym i zapłonie iskrowym oraz pojemność skokowej 6.750 cm³, zgłoszonego do procedury celnej jako pojazd zabytkowy – kolekcjonerski.

Sąd oddalając skargę wskazał, że w pozycji 9705 00 00 Nomenklatury Scalonej brak jest formalnej definicji pojazdu kolekcjonerskiego (nie stanowi ona również o przedmiotach lub pojazdach zabytkowych). Interpretacji tego pojęcia można dokonać na podstawie Not wyjaśniających. Zgodnie z Notami wyjaśniającymi wydanymi na podstawie art. 9 ust. 1 lit. a tiret drugie rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87

z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej, które wprowadziły zmiany do skonsolidowanej wersji przedmiotowych not do kodu 9705 00 00 obejmującego kolekcje i przedmioty kolekcjonerskie, zoologiczne, botaniczne, mineralogiczne, anatomiczne, historyczne, archeologiczne, paleontologiczne, etnograficzne lub numizmatyczne wchodzą: pojazdy mechaniczne w swoim oryginalnym stanie, bez znacznych zmian podwozia, układu kierowniczego lub hamulcowego, silnika itp., co najmniej 30-letnie oraz modelu lub typu, który nie jest już produkowany. Podkreślić przy tym należy, że wszystkie warunki muszą być spełnione łącznie. Jeżeli nie będzie spełniony choć jeden z warunków wstępnych to pojazd nie będzie mógł być zaklasyfikowany do ww. kodu CN.

W realiach sprawy taka sytuacja miała miejsce, gdyż importowany samochód miał 29 lat. W świetle ww. not nie był więc pojazdem co najmniej 30-letnim i nie mógł zostać zaklasyfikowany do wskazywanego przez importera kodu CN.

W rozpatrywanej sprawie Sąd odniósł się ponadto do charakteru prawnego „Not wyjaśniających”. Sąd z odwołaniem się do orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wskazał, że noty wyjaśniające Światowej Organizacji Celnej (WCO) stanowią ważny środek służący zapewnieniu jednolitego stosowania Taryfy celnej przez organy celne państw członkowskich i jako takie mogą być uznane za istotną pomoc w interpretacji Taryfy. Zasadą jest bowiem stosowanie not w procesie interpretacji nomenklatury towarowej. Odstępienie od tej zasady jest dopuszczalne, ale jedynie wówczas, gdy nota wydaje się niezgodna ze sformułowaniem danej pozycji lub wyraźnie wykracza poza uprawnienia przyznane Radzie Współpracy Celnej.

W ocenie Sądu ustanowione przez Komisję Europejską Noty wyjaśniające do Nomenklatury Scalonej, jak również Noty wyjaśniające do Zharmonizowanego Systemu Oznaczania i Kodowania Towarów opracowane w ramach WCO przyczyniają się w istotny sposób do wykładni zakresu poszczególnych pozycji taryfowych. Istotne znaczenie Not wyjaśniających wyprowadzane jest z faktu, że kompetencja do ich wydawania została przyznana Radzie Współpracy Celnej przez państwa - strony z zamiarem zapewnienia jednolitej interpretacji i stosowaniu nomenklatury.

Z uwagi zaś na fakt, iż umocowanie nomenklatury taryfowej znajduje oparcie w prawie międzynarodowym, zasadnicze znaczenie dla jej interpretacji mają instrumenty prawa międzynarodowego jak noty wyjaśniające czy opinie klasyfikacyjne.

Polskie sądy administracyjne konsekwentnie przyjmują więc, że opinie i noty mają charakter wykładni wiążącej dla organów administracji celnej wydających rozstrzygnięcia w sprawach celnych.

2. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1592).

III SA/Gd 612/12

Sąd, kontrolując zgodność z prawem uchwały rady powiatu w przedmiocie likwidacji technikum, w głosowaniu nad którą brał udział nauczyciel zatrudniony w likwidowanej szkole, uznał, że gdy wbrew zakazowi zawartemu w art. 21 ust. 7 ustawy o samorządzie powiatowym radna będąca nauczycielem w likwidowanej szkole wzięła udział w głosowaniu, należało postąpić tak, jak we wszystkich przypadkach nieuprawnionego, oddania głosu tj. rozważyć, czy głos ten mógł mieć decydujący wpływ na wynik i prawidłowość głosowania.

Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę podzielił stanowisko tej części orzecznictwa sadowoadministracyjnego, które opowiada się za stwierdzeniem nieważności uchwał, w których doszło do istotnego naruszenia prawa.

W rozpatrywanej sprawie wskazane naruszenie o charakterze proceduralnym nie było istotne, albowiem nie doprowadziło do sytuacji, w której w wyniku naruszenia przepisu zapadła uchwała o innej treści niż gdyby naruszenie to nie miało miejsca.

3. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r., Nr 193, poz. 1287).

III SA/Gd 123/12

Sąd badał zgodność z prawem postanowień wydanych przez organy administracji rządowej właściwych w sprawach geodezji i kartografii w przedmiocie udzielania informacji z operatu ewidencji gruntów i budynków w następstwie wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – występującego w roli wierzyciela z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ubiegał się o udzielenie informacji dotyczących ksiąg wieczystych i położenia nieruchomości stanowiących własność lub współwłasność dłużników oraz danych o współwłaścicielach, współużytkownikach wieczystych tychże nieruchomości, powołując się na swoje uprawnienia egzekucyjne w zakresie należności z tytułu składek ubezpieczeniowych. W ocenie składu orzekającego przedmiotowa sytuacja uzasadniała przyjęcie po stronie wnioskującego jedynie interesu faktycznego, ukierunkowanego na poszukiwanie majątku dłużnika w celu wdrożenia postępowania egzekucyjnego.

W ocenie Sądu przywoływany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako przepis uzasadniający posiadanie interesu prawnego art. 36 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie stanowi podstawy do uznania legalności zgłoszonego przez ZUS żądania. Dyrektor Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, stosownie do treści art. 19 § 4 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie jest bowiem organem egzekucyjnym uprawnionym do prowadzenia egzekucji z nieruchomości. Wniosek dotyczący w istocie poszukiwania majątku nieruchomości dłużnika winien być procedowany przed sądami powszechnymi i komornikami jako organami egzekucyjnymi a nie przed organami administracji publicznej.

4. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1265).

III SA/Gd 458/11 i III SA/Gd 459/11

Sąd, kontrolując decyzje Głównego Inspektora Transportu Drogowego w przedmiocie nałożenia na każdego ze współników spółki cywilnej kar pieniężnych za wykonywanie w ramach stosunku spółki cywilnej transportu drogowego bez wymaganej licencji skonstatował, że okoliczność, iż każdy ze współników spółki cywilnej powinien posiadać licencję, a w świetle ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej jest traktowany jako oddzielny przedsiębiorca w zakresie wykonywanej działalności gospodarczej, nie jest równoznaczna z uprawnieniem organu do odrębnego ich karania na tle regulacji zawartej w ustawie o transporcie drogowym.

Przewóz wykonywany w ramach spółki cywilnej jest jednym przewozem podlegającym zarachowaniu łącznie na rzecz wszystkich współników, a nie przewozem każdego z nich z osobna. Sprawa o ukaranie za naruszenie przepisów o transporcie drogowym podczas wykonywania transportu drogowego w ramach spółki cywilnej jest jedną sprawą administracyjną dotyczącą wspólnego naruszenia (naruszeń) dokonywanych podczas jednego wspólnego przewozu. Skoro zatem przewóz był wykonywany przez współników spółki cywilnej, to rozstrzygnięcie o nałożeniu kary za stwierdzone naruszenie winno być objęte jedną decyzją adresowaną do obydwu

wspólników. Wydanie dwóch odrębnych decyzji jest naruszeniem zasady, że organ po przeprowadzeniu postępowania w stosunku do osób mających w tym postępowaniu przymiot strony rozstrzyga sprawę w drodze decyzji adresowanej do stron.

W zaistniałej sytuacji postępowanie organów doprowadziło do naruszenia dyspozycji art. 92 ust. 2 pkt 1) ustawy o transporcie drogowym, gdyż w oparciu o jedną kontrolę wymierzono kary pieniężne w kwocie 16.000 zł, zatem w wysokości wyższej niż górna granica kary określona w przywołanym powyżej przepisie ustawy.

Przyjęcie innego stanowiska, prowadziłyby do utrwalenia błędnej praktyki, zgodnie z którą ilość decyzji, a co za tym idzie ilość nałożonych kar pieniężnych w ramach jednej kontroli, odpowiadałaby liczbie współników w spółce cywilnej.

5. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415)

III SA/Gd 120/12

Sąd, badając zgodność z prawem decyzji wojewody utrzymującej w mocy rozstrzygnięcie starosty pozbawiające skarżącego statusu osoby bezrobotnej oraz prawa do zasiłku (z uwagi na niestawiennictwo w powiatowym urzędzie pracy i brak stosownego powiadomienia o przyczynie niestawiennictwa) wskazał, że zgodna z art. 2 oraz art. 67 ust. 2 Konstytucji RP wykładnia art. 33 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nakazuje postawienie tezy, że przepisu tego nie stosuje się w przypadku, gdy bezrobotny wykaże, że bez swej winy nie uzyskał wiedzy o wyznaczeniu mu terminu do stawiennictwa. Sąd uznał, że postępowanie dotyczące pozbawienia statusu osoby bezrobotnej na podstawie art. 33 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jest odrębnym postępowaniem administracyjnym wszczynanym przez organ zatrudnienia z urzędu w przypadku ziszczenia się ustawowych przesłanek określonych w wymienionym przepisie, co w świetle art. 61 § 4 k.p.a. obliuguje organ do powiadomienia o wszczęciu tegoż postępowania wszystkich osób będących stronami w sprawie.

W uzasadnieniu wydanego wyroku Sąd wskazał, że wyznaczenie bezrobotnemu terminu do stawiennictwa w urzędzie pracy na podstawie art. 33 ust. 1 ww. ustawy dokonywane jest w związku z rejestracją bezrobotnego, lecz nie jest to czynność procesowa w ramach postępowania administracyjnego. Nie występuje tu bowiem sytuacja w której toczy się postępowanie administracyjne w sprawie indywidualnej, rozstrzyganej decyzją administracyjną (art. 1 pkt 1 k.p.a.). Organ zatrudnienia dokonując wezwania bezrobotnego do stawiennictwa weryfikuje jego gotowość do pracy, lecz dopiero jego niestawiennictwo bez wskazania uzasadnionej przyczyny w wymaganym terminie może spowodować wszczęcie odrębnego postępowania w przedmiocie pozbawienia na określony okres statusu bezrobotnego. Zatem przepisy k.p.a. mogą być w odniesieniu do czynności wezwania bezrobotnego do stawiennictwa w urzędzie pracy stosowane jedynie odpowiednio, mając na względzie charakter relacji między organem zatrudnienia i bezrobotnym.

Co istotne, art. 33 ust. 4 ww. ustawy przewiduje w stosunku do bezrobotnego, który nie stawił się w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie i nie powiadomił w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa sankcję pozbawienia statusu bezrobotnego w zależności od ilości niestawiennictw na okres od 120 do 270 dni.

W ocenie Sądu, interpretując przepisy prawa materialnego związane z pozbawieniem statusu bezrobotnego w związku z niestawiennictwem w wyznaczonym terminie w urzędzie pracy, należy mieć na względzie zarówno potrzebę ochrony interesu społecznego przed nadużywaniem uprawnień związanych ze statusem

bezrobotnego, jak i ochronę praw osób bezrobotnych, które powinny być objęte opieką Państwa jako pozostające w trudnej sytuacji życiowej – zgodnie z konstytucyjnymi zasadami solidarności społecznej i prawa do zabezpieczenia społecznego.

Terminy, o których mowa w art. 33 ust. 4 ustawy, są terminami prawa materialnego, które nie podlegają przywróceniu. Konieczne jest zatem takie rozumienie analizowanych przepisów, by nie prowadziły one do pozbawienia istotnych uprawnień osoby, która nie ponosi żadnej winy w uchybieniu obowiązkowi nałożonemu przez organ zatrudnienia.

Ponadto, surowość sankcji związanej z niestawiennictwem bezrobotnego w wyznaczonym terminie w świetle powołanych wyżej przepisów konstytucyjnych nakazuje także stwierdzenie, że jeśli organ zatrudnienia posiada możliwość przekazania informacji o wyznaczeniu terminu stawiennictwa drogą inną niż pocztową, to z możliwości takiej powinien skorzystać, zanim uczyni użytek z fikcji prawnej doręczenia zastępczego. Możliwość taką dopuszcza zresztą stosowany odpowiednio przepis art. 55 §1 k.p.a., który stanowi, że w sprawach niecierpiących zwłoki wezwania można dokonać również telefonicznie albo przy użyciu innych środków łączności. Komunikacja telefoniczna i drogą elektroniczną jest obecnie tak powszechna, że nic nie stoi na przeszkodzie, by z tych kanałów komunikacyjnych skorzystał organ administracji, o ile bezrobotny przy rejestracji możliwość taką stworzył, wskazując stosowny adres lub numer telefonu. Dopiero bezskuteczność takiego wezwania czyniłaby zasadnym wszczęcie postępowania zmierzającego do zastosowania art. 33 ust. 4 pkt 4 ustawy.

6. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz.1137) oraz przepisy wykonawcze

III SA/Gd 37/12

Sąd, rozpoznając skargę na decyzję wydaną w przedmiocie skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji do kierowania pojazdami, uznał, że nie da się pogodzić z wynikającą z art. 2 Konstytucji RP zasadą demokratycznego państwa prawnego stanowiska organów administracji, według którego wymieniona w mandacie karnym ilość punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego ma charakter czysto informacyjny.

W ocenie Sądu, liczba punktów określona w mandacie karnym stanowi sankcję związaną z naruszeniem prawa o ruchu drogowym podobnie jak i nałożona mandatem grzywna. Ujęcie jej w prawomocnym akcie mającym charakter rozstrzygnięcia opatrzonego autorytetem władzy publicznej czyni niemożliwym uznanie ustalonej w mandacie liczby punktów za całkowicie niewiążącą. W związku z tym weryfikacja ilości punktów wpisanych do ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego nie jest zadaniem samorządowego kolegium odwoławczego, a należy wyłącznie do organów Policji.

W orzecznictwie przyjmuje się, że strona zainteresowana wykreśleniem punktów z ewidencji może zwrócić się o podjęcie takiej czynności, a w razie bezczynności organu skorzystać ze skargi do sądu administracyjnego w trybie przewidzianym w art. 3 § 2 pkt 8 p.p.s.a.

W związku z tym organy administracji prowadzące postępowanie w przedmiocie skierowania skarżącego na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji, stwierdzając rozbieżność między ilością punktów obciążającą skarżącego według wniosku Policji i ilością punktów ustalonych za popełnienie tych samych wykroczeń w mandacie karnym winny – w ocenie Sądu - udzielić skarżącemu, zgodnie z art. 9 k.p.a. wszelkich wskazówek dotyczących możliwości i sposobu domagania się usunięcia wpisu punktów karnych z ewidencji oraz przysługującej mu w tym zakresie ochrony sądowej.

III SA/Gd 41/12

Sąd, rozpoznając skargę w przedmiocie skierowania na badania lekarskie osoby zarejestrowanej w poradni zdrowia psychicznego, uznał, że przepis art. 122 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym – z uwagi na interes publiczny polegający na zapewnieniu maksymalnego możliwego poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, jak i konieczność zagwarantowania ochrony praw jednostek przed dyskryminacją związaną z ich stanem zdrowia – należy interpretować w ten sposób, że podstawą skierowania na badania lekarskie mogą być jedynie konkretne zastrzeżenia co do stanu zdrowia kierującego, związane z jego określonymi zachowaniami lub diagnozą lekarską wskazującą bezpośrednio na możliwość istnienia przeciwwskazań do kierowania pojazdami.

Zdaniem Sądu, zarejestrowanie w poradni zdrowia psychicznego z określonym rozpoznaniem nie stanowi wystarczającej przyczyny, by skierować daną osobę na badania lekarskie w oparciu o art. 122 ust. 1 pkt 4 ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Sam fakt bycia zarejestrowanym pacjentem poradni zdrowia psychicznego nie może być przyczyną skierowania skarżącego na badanie lekarskie w celu sprawdzenia jego stanu zdrowia, skoro z akt administracyjnych nie wynika, by dopuścił się zachowań budzących wątpliwości co do jego zdolności do kierowania pojazdami. Oparcie się zaś przez organy administracji wyłącznie na opinii biegłych w sprawie karnej, związanej jedynie z działalnością gospodarczą skarżącego, z pominięciem treści tej opinii wskazujących na brak objawów chorobowych u skarżącego prowadzić może do uznania, że skierowanie go na badanie lekarskie w celu sprawdzenia przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem stanowiło niedopuszczalny akt dyskryminacji skarżącego związany z jego leczeniem w poradni zdrowia psychicznego.

7. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. z 2007 r., Nr 19, poz. 115).

III SA/Gd 460/11

Sąd stwierdził nieważność uchwały rady gminy w przedmiocie ustalenia rocznej stawki opłat za umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego w wysokości 40,00 zł za 1 m² powierzchni pasa drogowego zajętego przez rzut poziomy umieszczanego urządzenia i jednocześnie zwolnienia z opłat rocznych urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków bytowych.

Sąd wskazał, że art. 32 Konstytucji RP określa podstawową w polskim systemie prawnym zasadę równości. Ponadto art. 6 ust. 1 ustawy z 2 lipca 2004r. o swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej stanowi, że podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach, z zachowaniem warunków określonych przepisami prawa.

Żaden przepis prawa nie daje organowi prawodawczemu gminy uprawnienia do zaniechania poboru opłat z uwagi na kryterium przedmiotowe, jakim jest rodzaj umieszczonych w pasie drogowym urządzeń. W orzecznictwie sądowoadministracyjnym przyjmuje się bowiem, iż niedopuszczalne jest ustalenie dla opłaty za zajęcie pasa drogowego stawki 0%, równoważnej z zaniechaniem pobierania tej opłaty na terenie gminy, czyli zniesieniem obowiązku nałożonego przez ustawę. Regulacje ustalające opłatę za zajęcie pasa drogowego wskutek umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego mają bowiem charakter kompleksowy, zaś przepisy uchwały wydanej w oparciu o przepis art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych tworzyć powinny system spójny, zbudowany z poszanowaniem

konstytucyjnej zasady równości, uwzględniający kryteria zróżnicowania określone w art. 40 ust. 9 ustawy o drogach publicznych.

III SA/Gd 645/12

W sprawie dotyczącej uchwały zawierającej zapisy obniżające opłaty wyłącznie dla urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Sąd wskazał, że zadaniem własnym gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, do których w jednakowym stopniu należą sprawy wodociągów, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, zaopatrzenia w wodę, jak i w gaz. Wynika to wprost z dyspozycji art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym.

W związku z tym przejawem dyskryminacji w życiu gospodarczym jest ustalanie, bez konkretnego uzasadnienia wynikającego z przepisu ustawy, znacznie niższych stawek opłaty za zajmowanie pasa drogowego przez urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne (ponoszonych przez podmiot podległy władzy samorządowej) przy jednoczesnym wprowadzeniu wysokiej stawki tej opłaty w stosunku do innych urządzeń w tym urządzeń służących do przesyłania gazu (ponoszonych przez podmiot niezwiązany z władzą samorządową), w sytuacji gdy są to urządzenia jednorodnjajowe o podobnej konstrukcji, realizujące w istocie identyczne cele (to jest służące zaspokajaniu potrzeb publicznych).

III SAB/Gd 3/12

W ocenie Sądu żądanie usunięcia płotu znajdującego się na drodze publicznej stanowiło wniosek o zastosowanie przez organ administracji publicznej środka określonego w art. 36 ustawy o drogach publicznych (tj. władczego rozstrzygnięcia żądania przywrócenia stanu poprzedniego w przypadku zajęcia pasa drogowego bez zezwolenia zarządcy drogi lub niezgodnie z warunkami podanymi w tym zezwoleniu) i powinno zostać załatwione w drodze stosownego orzeczenia (decyzji administracyjnej), którego treść uzależniona jest od oceny stanu faktycznego i prawnego sprawy.

W pierwszej kolejności organ winien jednakże ocenić, czy wnioskodawcom przysługuje status stron postępowania, bo w przypadku dokonania w tym zakresie oceny negatywnej rzeczą organu byłoby wydanie postanowienia na podstawie art. 61a § 1 k.p.a.

W razie uznania, że żądanie zostało złożone przez stronę w rozumieniu art. 28 k.p.a., powinno ono zostać załatwione w drodze decyzji administracyjnej, której treść zależeć musi od oceny okoliczności faktycznych sprawy.

Zdaniem Sądu, na równi z wydaniem orzeczenia w sprawie należałoby traktować czynność ewentualnego przekazania podania do właściwego organu nadzoru budowlanego w trybie art. 65 § 1 k.p.a. w razie stwierdzenia, że zachodzą w sprawie przesłanki określone w art. 36 zd. 2 ustawy o drogach publicznych, czyli okoliczności uzasadniające zastosowanie sankcji rozbiórki na podstawie przepisów ustawy Prawo budowlane.

- 8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536) (w związku z ogólnymi regulacjami zawartymi w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2001 r., Nr 142, poz. 1591) w zakresie odnoszącym się do stanowienia aktów prawa miejscowego)**

III SA/Gd 256/11

Sąd stwierdził nieważność uchwały rady gminy w przedmiocie rocznego programu współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, pojętą w oparciu o art. 5a ust. 1 ww. ustawy.

Organ nadzoru zakwestionował część uchwały (§ 2), upoważniającą wójta gminy do dokonania enumeratywnie wymienionych czynności służących realizacji uchwały, mimo iż żaden z przepisów powołanych jako podstawa prawna uchwały nie przyznaje radzie gminy uprawnień do udzielania przedmiotowych upoważnień.

Sąd wskazał, że w rozdziale 2 działu II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie zatytułowanym "*Prowadzenie działalności pożytku publicznego na podstawie zlecenia realizacji zadań publicznych*" ustawodawca uregulował działalność organów administracji publicznej w przedmiotowej dziedzinie, szczegółowo wymieniając ich zadania i związane z tym czynności (w tym – organizacyjno - techniczne).

Uchwałodawca wymieniając (wyszczególniając) upoważnienia dla wójta gminy do dokonywania wskazanych w § 2 uchwały czynności, wkroczył w materię regulowaną przepisami ustawy, podczas gdy w rzeczywistości, po pierwsze, upoważnienia takie wynikają dla organów administracji publicznej wprost z przepisów ww. aktu prawnego, a po wtóre – wymieniając poszczególne czynności uchwała ograniczyła ustawowe uprawnienia wójta, gdyż nie wymieniła wszystkich, przewidzianych ustawą (przykładowo: wspierania realizacji zadań, o których mowa w ustawie przez organizacje pozarządowe).

Pojęcia rażącego naruszenia prawa użytego w ustawie o samorządzie gminnym nie należy utożsamiać z pojęciem rażącego naruszenia prawa w znaczeniu nadanym mu przepisami k.p.a., a powtarzanie sformułowań ustawowych w sposób sugerujący, że wywodzą się one z kompetencji organów samorządowych jest rażącym naruszeniem prawa, o którym mowa w art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Podjmując akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową, organ stanowiący gminy musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny między aktem wykonawczym a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest bowiem zakaz domniemania kompetencji, zaś normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny.

- 9. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 651), (w związku z ogólnymi regulacjami zawartymi w ustawie o samorządzie gminnym w zakresie odnoszącym się do stanowienia aktów prawa miejscowego).**

III SA/Gd 380/12

Przyjęte w art. 3 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych uregulowanie wyklucza możliwość samodzielnego wykonywania zadań wynikających

z ustawy przez gminy, których obszar w całości bądź w części tworzą uzdrowisko. Ustawodawca określił bowiem obligatoryjne formy prawne, w jakiej odbywać się może współdziałanie pomiędzy gminami współtworzącymi uzdrowisko.

W przypadku zawarcia porozumienia międzygminnego powstaje funkcjonalna jedność, w której jedna gmina przejmuje zadania i obowiązki innej gminy, w tym kompetencje do stanowienia prawa. Na skutek zawarcia porozumienia międzygminnego gmina przekazująca swoje zadania innej gminie traci w tym zakresie swoje kompetencje.

Wyłączenie z tego zakresu możliwości stanowienia prawa miejscowego przeczyłoby celowi porozumienia, jakim jest łączenie realizacji zadań w skali ponadgminnej w jedną formę, co wymaga skuteczności i jednolitości podejmowanych w ramach takiego przedsięwzięcia działań.

Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłyby do aprobaty sytuacji, w której na obszarze jednej gminy obowiązywałyby dwa statuty tego samego uzdrowiska, wydane przez dwie różne rady gminy (radę gminy wiejskiej i radę miasta). Nie ma przy tym znaczenia, że statut uchwalony przez gminę wiejską ma taką samą treść jak statut uchwalony przez radę miasta. Nie można bowiem wykluczyć sytuacji, gdy takiej zgodności nie będzie, co w efekcie prowadzić będzie do chaosu i kolizji norm prawnych.

10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2007 r., Nr 70, poz. 473).

III SA/Gd 58/12

Zakresu umocowania uchwałodawczego rady gminy w przedmiocie regulacji określonej w art. 12 ust. 1 i 2 ww. ustawy, tj. wskazania liczby punktów sprzedaży i zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie można wyklądać z pominięciem ust. 4 wskazanej ustawy i art. 2 nakładającej na gminę obowiązek ograniczenia dostępności alkoholu oraz zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwania nie mogą zmienić dokonanej wyżej oceny zaskarżonej uchwały jako wydanej z naruszeniem prawa.

Akty prawa miejscowego mogą być bowiem wydawane tylko na podstawie upoważnienia ustawowego i tylko w granicach tego upoważnienia, a przepis ustawy ustanawiający takie upoważnienie podlega ścisłej wykładni językowej i nie może prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia materii w nim nie wymienionych w drodze wykładni celowościowej.

III SA/Gd 605/12

Sąd oddalił skargę na decyzję w przedmiocie odmowy wydania zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych z uwagi na brak tytułu prawnego do nieruchomości w rozumieniu art. 18 ust. 6 pkt 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Przedsiębiorcy będącemu osobą fizyczną odmówiono wydania stosownego zezwolenia z uwagi na wygaśnięcie trwałego zarządu nieruchomości (ustanowionego dla urzędu morskiego), której część została temu przedsiębiorcy wydzierżawiona.

Organy orzekające w sprawie prawidłowo oceniły, iż skarżący w momencie składania wniosku o wydanie zezwolenia nie legitymował się posiadaniem dokumentu potwierdzającego jego tytuł prawny do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych, a co za tym idzie nie spełnił warunku koniecznego do wydania przedmiotowego zezwolenia (art. 18 ust. 1 i 6 pkt 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami w sytuacji wygaśnięcia trwałego zarządu

(w realiach sprawy ustanowionego dla urzędu morskiego), co nastąpiło na mocy ostatecznej decyzji właściwego organu (starosty) umowa dzierżawy części nieruchomości pozostającej w trwałym zarządzie zawarta pomiędzy skarżącym a Skarbem Państwa – urzędem morskim rozwiązana została z mocy prawa.

Toczące się postępowanie o stwierdzenie nieważności decyzji o wygaszeniu trwałego zarządu nie skutkuje niejako automatycznym uznaniem, że na tle postanowień ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dana osoba posiada taki tytuł. Dopiero bowiem definitywne wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji o wygaśnięciu trwałego zarządu może otworzyć drogę do spełnienia wymagań na podstawie omawianego przepisu, co do przesłanki „*posiadania tytułu prawnego do lokalu*” potwierdzonego dokumentem. W polskiej procedurze administracyjnej do usunięcia danego aktu z obrotu prawnego potrzebne jest bowiem nie samo wszczęcie postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności ale stosowna deklaracja nieważności, która z uwagi na regulacje normatywne zawarte w k.p.a. musi przybrać formę prawną decyzji administracyjnej (art. 158 § 1 k.p.a.).

11. Ustawa z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz.U. z 2000 r., Nr 88, poz. 985).

III SA/Gd 391/12

W ocenie składu orzekającego (z odwołaniem do wyroku Sądu Najwyższego z 31 sierpnia 2011r. wydanego w sprawie o sygnaturze III SW 10/11) weryfikacja prawdziwości danych osobowych obywatela, który podpisał się na stosownym wykazie, następuje przez ich porównanie z danymi wynikającymi z podanego przez obywatela numeru PESEL. Nie jest więc konieczne wpisanie danych osobowych do wykazu na tyle czytelnie, aby bez znajomości danych wynikających z rejestru wyborców można jednoznacznie ustalić imię, nazwisko i adres osoby udzielającej poparcia. Sytuacja jest bowiem odmienna niż w przypadku odczytywania danych osobowych wyłącznie na podstawie tekstu ręcznie napisanego przez wyborcę. Nie chodzi o to, aby osoba odczytująca odręczne wpisy w wykazie poznała wyłącznie na ich podstawie imię, nazwisko i adres wyborcy udzielającego poparcia, lecz o to, aby ta osoba mogła sprawdzić, czy nie ma istotnych sprzeczności między danymi wynikającymi z rejestru wyborców a danymi wskazanymi we wpisie do wykazu poparcia. Zasadniczym celem tego sprawdzenia danych jest bowiem ustalenie, czy ten, kto wpisał się do wykazu poparcia jest w rzeczywistości uprawnionym wyborcą, na którego wskazuje numer PESEL zamieszczony w rejestrze wyborców i w ten sposób ograniczenie możliwości popełnienia oszustw. Dla osiągnięcia tego celu zbędne jest wymaganie pełnej czytelności danych osobowych podanych przez wyborcę w wykazie poparcia, może ono natomiast ograniczyć konstytucyjne prawa wyborcze obywatela niemającego czytelnego pisma ręcznego. Dlatego Sąd Najwyższy przyjął, że wpis danych osobowych do wykazu poparcia jest wadliwy wtedy, gdy z podanego imienia, nazwiska i adresu zamieszkania jednoznacznie wynika, że nie dotyczy on wyborcy oznaczonego numerem PESEL podanym w wykazie poparcia.

Akceptując co do zasady powyższy kierunek wykładni także w odniesieniu do przepisów ustawy referendalnej Sąd uznał za stosowne podkreślenie, że wpisanie danych osobowych na liście osób popierających inicjatywę referendalną służyć ma możliwości zweryfikowania, czy podpisy tych osób są autentyczne i pochodzą od osób uprawnionych. Proces weryfikacji powinien doprowadzić do wyeliminowania ewentualnych oszustw oraz sytuacji, w których za skuteczne poparcie inicjatywy referendalnej uznano by podpisy osób nieuprawnionych. Należy zatem za bezwzględnie konieczne uznać wskazanie przez osobę składającą podpis na liście poparcia inicjatywy referendalnej czytelnie i bezbłędnie numeru PESEL oraz podanie imienia i nazwiska

w sposób umożliwiający identyfikację podpisującego. Z uwagi na to, że podmiotami upoważnionymi do wyrażenia poparcia dla inicjatywy referendalnej są mieszkańcy miasta uprawnieni do wybierania organu stanowiącego tej jednostki samorządowej, dane osobowe konieczne dla uznania wpisu do wykazu poparcia za prawidłowy powinny także umożliwiać stwierdzenie, że udzielający poparcia jest osobą do tego uprawnioną, a zatem, że jest mieszkańcem tego miasta. Nie jest w tym celu niezbędne podanie numeru domu lub mieszkania.

Brak jest podstaw, by odrzucić podpis obywatela, który wskazał swe imię i nazwisko i numer PESEL, lecz wpisując adres zamieszkania użył skrótowej nazwy ulicy lub nie wskazał numeru domu, ewentualnie mieszkania – jeśli pozostałe dane pokrywają się z tymi, które wynikają ze spisu wyborców i systemu PESEL, a dająca się w sposób nie budzący wątpliwości odczytać nazwa ulicy, choćby podana skrótowo, wskazuje, że jest on mieszkańcem danego miasta. Z okoliczności tych wynika bowiem, że pominięcie szczegółowego adresu nie zmierza do wprowadzenia w błąd organów wyborczych, a wynikać może między innymi z nieporadności osoby uprawnionej, która nie powinna pozbawiać jej uprawnienia do skutecznego złożenia oświadczenia w sprawie referendum.

12. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992) oraz ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362).

III SA/Gd 431/12

Decyzja uchylająca decyzję przyznającą świadczenia rodzinne, wydana w oparciu o art. 32 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, może wyrzucić skutki wyłącznie *ex nunc* (na przyszłość), gdyż jest aktem o charakterze konstytucyjnym.

Ponadto warunkiem wydania decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego jest uprzednie uchylenie lub zmiana decyzji, na podstawie której konkretne świadczenie zostało przyznane. Obowiązek zwrotu nienależnie pobranych świadczeń obciąża bowiem osobę, która przyjmowała świadczenia z świadomością, że jej się one nie należały. Obowiązek ten jest zatem determinowany uprzednim ustaleniem istnienia takiego stanu świadomości u podmiotu pobierającego świadczenie.

III SA/Gd 247/12

Przepis art. w 17 ust. 1a ustawy o świadczeniach rodzinnych - jako rozszerzający krąg osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego - należy wyklądać, mając na uwadze konstytucyjną zasadę równości.

W ocenie Sądu, inną osobą uprawnioną do świadczenia jest nie tylko spokrewniona w pierwszym stopniu, czy kolejnym, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, ale każda spokrewniona, na której obowiązek ten nie ciąży, tj. będąca członkiem rodziny rozumianej tradycyjnie.

Takie stanowisko powinno skutkować tym, że nie tracą gwarancji równego traktowania wobec prawa również te osoby, które poświęcając się opiece nad krewnymi, co do których nie ciąży na nich obowiązek alimentacyjny, ale dla których są jedynymi członkami rodziny, mogącymi taką opiekę świadczyć bez nadmiernego uszczerbku dla sytuacji finansowej najbliższej rodziny; istocie bowiem osoby te rezygnują dla podlegających opiece osób z aktywności zawodowej i zarobkowej. Taka wykładnia uwzględnia w ocenie Sądu więź rodzinną i służy jej umacnianiu, a jednocześnie pozwala wspierać osoby alimentujące bliskich (w tym poza ustawowym obowiązkiem alimentacji), dotkniętych niepełnosprawnością w stopniu znacznym.

III SA/Gd 36/12

Przepis art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej określający wysokość dochodu osoby uprawnionej do świadczeń z pomocy społecznej nie daje podstaw, by różnicować świadczone przez dłużnika alimentacyjnego należności na bieżące i zaległe, a co za tym idzie ustalając jego dochód nie odliczać od przychodu jego zaległości dla likwidatora Funduszu Alimentacyjnego. Obowiązek alimentacyjny, o jakim mowa w przepisach art. 128 i następnie ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ma bowiem charakter zobowiązaniowy, którego elementami są: wierzyciel i dłużnik oraz świadczenie - płacona wierzycielowi przez dłużnika każdego miesiąca kwota pieniędzy, a także świadczenia w naturze. Dokonanie przez dłużnika alimentacyjnego płatności, bez względu na to, czy jest to należność bieżąca, czy też zaległa, zawsze będzie wywoływało skutek w postaci zwolnienia się dłużnika z obowiązku alimentacyjnego w tym zakresie.

W istocie więc charakteru egzekwowanego od skarżącego świadczenia nie zmienia fakt, że egzekwowane przez komornika kwoty podlegały zaliczeniu na poczet wypłaconych wcześniej wierzycielowi świadczeń z funduszu alimentacyjnego; kwoty te nadal posiadają charakter alimentów świadczonych na rzecz innych osób (art. 8 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy), zaś ciążące na skarżącym zobowiązanie istnieje i pomniejsza uzyskiwany przez skarżącego dochód.

13.Ustawa z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz.U. z 2006 r., Nr 139, poz. 993).

III SA/Gd 509/12

W realiach sprawy żądanie przez przedsiębiorstwo energetyczne udostępnienia danych ze zbiorów meldunkowych zostało uzasadnione koniecznością dochodzenia roszczeń w postępowaniu sądowym od osób mieszkających w lokalu po śmierci osoby będącej stroną umowy zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym, które uchylają się od zapłaty za zużyty energię elektryczną.

Sąd, oddalając wniesioną skargę, wskazał, że wykazanie interesu prawnego w żądaniu uzyskania danych osobowych (na tle art. 44h ust. 2 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych) może polegać na wskazaniu okoliczności, które w świetle przepisów prawa materialnego kreują ten interes prawny a nie na wskazaniu wprost określonego przepisu prawa.

Interes prawny może być ponadto wywodzony ze stosunków cywilnoprawnych. W związku z tym określony podmiot domagający się udostępnienia danych winien jest wykazać, z jakim powództwem cywilnym chce wystąpić i uwiarygodnić co najmniej stan faktyczny, który daje jej legitymację do jego wniesienia.

Wykazanie interesu prawnego nie zachodzi w sytuacji, gdy dany podmiot swoje roszczenie wywodzi wyłącznie z umowy sprzedaży energii elektrycznej. Również zamieszkiwanie danych osób pod określonym adresem nie może być uznane za okoliczność, która w świetle przepisów prawa materialnego kreuje interes prawny danego podmiotu – w tym wypadku roszczenie o zapłatę z tytułu dostawy energii.

Zobowiązanie wynikające z umowy dotyczącej dostawy (sprzedaży) energii nie ma charakteru ściśle osobistego, wobec czego nie mogło wygasnąć na skutek śmierci osoby, którą z przedsiębiorstwem energetycznym łączyła stosowna umowa. W przypadku śmierci odbiorcy – strony umowy, w jego prawa i obowiązki wchodzi jego spadkobiercy i to na nich przechodzą wszystkie prawa i obowiązki majątkowe zmarłego, a co za tym idzie także ewentualne zadłużenie z tytułu poboru energii elektrycznej.

14.Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572).

III SA/Gd 656/12

Sąd, analizując prawidłowość uchwały rady miasta w przedmiocie likwidacji liceum ogólnokształcącego i stwierdzając wydanie zaskarżonej uchwały z naruszeniem prawa (z uwagi na upływ terminu określonego w art. 94 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym), wskazał, odnosząc się do treści art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, że organ prowadzący szkołę jest zobowiązany do zawiadomienia o zamiarze likwidacji szkoły rodziców uczniów.

W przepisie tym brakuje jakichkolwiek wyłączeń, dotyczących kręgu osób określonych przywołanym przepisem. Zawiadomienie rodziców o zamiarze likwidacji szkoły warunkuje prawidłowość całej procedury zmierzającej do likwidacji danej placówki. Rodzice wszystkich uczniów mają prawo - zagwarantowane postanowieniami ustawy o systemie oświaty - do uzyskania informacji o zamiarze likwidacji szkoły i to w terminie nie późniejszym, niż 6 miesięcy przed terminem likwidacji. Likwidacja szkoły, w której uczy się dziecko, dotyczy bowiem ważnych spraw życiowych rodziców.

Formy powiadomienia rodziców o zamiarze likwidacji szkoły ustawa nie określa, należy jednakże uznać, że nie można domniemywać tego, czy rodzic został o zamiarze likwidacji szkoły zawiadomiony.

W ocenie Sądu, brak zawiadomienia rodziców wszystkich uczniów III klas o zamiarze zlikwidowania placówki oświatowej jest obiektywnym naruszeniem art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, nie łączącym się z interesem prawnym strony skarżącej, podnoszącej zarzut takiego naruszenia.

Przedmiotowe naruszenie art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty powoduje z kolei wadliwość uchwały poddanej kontroli sądu administracyjnego.

15.Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz.U. Nr 201, poz. 1540 ze zm.)

I.

Sprawy rozstrzygnięte w następstwie wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 lipca 2012 r. (sygn. C-213/11);

W uzasadnieniach wydanych wyroków w sprawach w przedmiocie odmowy zmiany zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych (m.in. w sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 548/12**) Sąd wskazał, że ocena, czy ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych zawiera przepisy techniczne w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych nie wymaga prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego w jakimkolwiek zakresie.

Okoliczności niezbędne dla dokonania takiej oceny wynikają bowiem wprost z przepisów ustawy oraz z bezspornych danych statystycznych, przytoczonych przez organ administracji dotyczących ilości zarejestrowanych i eksploatowanych w Polsce w roku 2009 (ostatnim roku obowiązywania ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych) automatów do gier o niskich wygranych.

Ocena przepisów ustawy z punktu widzenia tego, czy stanowią one przepisy techniczne w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE musi mieć charakter jurydyczny.

W ocenie Sądu przedmiotem oceny, zgodnej z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jest zatem to, czy przepisy ustawy o grach

hazardowych wywarły kwalifikowany - „istotny” wpływ na właściwości lub sprzedaż specyficznego produktu, jakim jest automat o niskich wygranych. O tym, że wpływ taki co do zasady istnieje Trybunał Sprawiedliwości w wyroku już przesądził, a zatem rzeczą sądu jest jedynie ocena, czy wpływ ten ma charakter istotny, czy nieistotny.

Aby dokonać powyższej oceny należało w ocenie Sądu zidentyfikować istotne właściwości produktu jakim jest automat do gier o niskich wygranych.

W tym celu należało odwołać się do przepisów ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych, gdyż ustawa o grach hazardowych nie daje podstaw do wyróżnienia tego rodzaju produktów. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 1992r. o grach i zakładach wzajemnych grami losowymi są gry o wygrane pieniężne lub rzeczowe, których wynik w szczególności zależy od przypadku, a warunki gry określa regulamin, zaś według art. 2 ust. 2 b tej ustawy grami na automatach o niskich wygranych są gry na urządzeniach mechanicznych, elektromechanicznych i elektronicznych o wygrane pieniężne lub rzeczowe, w których wartość jednorazowej wygranej nie może być wyższa niż równowartość 15 euro, a wartość maksymalnej stawki za udział w jednej grze nie może być wyższa niż 0,07 euro.

W świetle tych przepisów istotne właściwości automatu o niskich wygranych jako specyficznego produktu, to losowy (zależny od przypadku) charakter gier, do których służy oraz kwotowe ograniczenie zarówno stawki za udział w grze, jak i możliwej do uzyskania jednorazowej wygranej.

W ocenie Sądu nie jest sporna sama możliwość przeprogramowania automatu do gry o niskich wygranych.

Operacja taka jednak, jeśli prowadzi do powstania urządzenia do gry zręcznościowej w miejsce automatu do gry o niskich wygranych – eliminuje zasadniczą w tym przypadku właściwość losowości, zaś jeśli prowadzi do stworzenia automatu wysokohazardowego, zwykle eksploatowanego w kasynie, likwiduje istotną właściwość w postaci ograniczeń wysokości stawek i wygranych. Przepis art. 14 ust. 1 ustawy o grach hazardowych umożliwia prowadzenie gier na automatach wyłącznie w kasynach. Ustawa ta znosi także wyodrębnienie jako odrębnej kategorii gier na automatach o niskich wygranych i definiując pojęcie automatu nie ogranicza wysokości wygranych.

Co istotne, przepisy przejściowe ustawy o grach hazardowych – art. 129 ust. 1, 135 ust. 2 i 138 ust. 1 prowadzą do stopniowego wygaszenia działalności prowadzonej w dotychczasowej formie gry na automatach o niskich wygranych. Uniemożliwiają one bowiem wydawanie nowych zezwoleń na prowadzenie tego rodzaju działalności, przedłużanie dotychczasowych oraz zmianę miejsca prowadzenia gry. Wyrok Trybunału traktuje wszystkie omawiane przepisy na równi, jako instrumenty zmierzające do wskazanego wyżej celu. Takiej ocenie dał wyraz Trybunał, łącząc sprawy wszczęte wskutek trzech odrębnych pytań prejudycjalnych do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Brak jest zatem podstaw dla różnicowania oceny wpływu na właściwości i obrót produktem - automatami do gry o niskich wygranych w stosunku do każdej z omawianych regulacji odrębnie, skoro wszystkie razem tworzą one zwarty i logiczny kompleks przepisów mający na celu wygaszenie działalności prowadzonej w dotychczasowej formie. Dotychczasowa praktyka organów administracji stosowania przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych, ukształtowana między innymi wiążącą uchwałą Naczelnego Sądu Administracyjnego, dotyczącą możliwości orzekania o zmianie miejsca prowadzenia działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych pozwalała na przemieszczenie automatu z lokalu, w którym kontynuacja działalności była z powodów prawnych lub faktycznych niemożliwa, do innego lokalu, co do którego takie przeszkody nie występowały. Umożliwiała to utrzymywanie w eksploatacji automatów w takiej ilości na jaką opiewało pierwotnie otrzymane

zezwoleń. Wejście w życie przepisu art. 135 § 2 ustawy o grach hazardowych uczyniło to niemożliwym.

W konsekwencji, w celu umożliwienia dalszej eksploatacji automatów, będących obecnie automatami do gier o niskich wygranych, wobec braku możliwości ich użytkowania w dotychczasowej formie, konieczne będzie ulokowanie ich w kasynach lub ewentualnie dokonanie ich przeprogramowania jako urządzeń do gier zręcznościowych, nie podlegających ustawie o grach hazardowych. Taka zmiana, powodująca całkowitą utratę elementu losowości i możliwości zdobycia wygranych stanowi ewidentną, całkowitą zmianę właściwości produktu – będącego uprzednio automatem do gier o niskich wygranych. Dotyczy to w szczególności automatów znajdujących się w lokalach, w których kontynuacja działalności nie była możliwa z przyczyn prawnych lub faktycznych.

Sąd wskazał, że maksymalna liczba kasyn, ustalona zgodnie z zasadą wynikającą z art. 15 ust. 1 ustawy o grach hazardowych – biorąc pod uwagę aktualną liczbę mieszkańców 16 województw, to liczba 52. Skoro w każdym kasynie może być eksploatowanych maksymalnie 70 automatów (art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o grach hazardowych) – to łączna ilość automatów do gier, które mogą być wykorzystywane zgodnie ze swym przeznaczeniem po wygaśnięciu ostatnich zezwoleń wydanych pod rządami poprzednich przepisów wynosi 3640 sztuk – w przypadku uruchomienia maksymalnej możliwej liczby kasyn i umieszczeniu w nich automatów w granicach ich najwyższej dopuszczalnej ilości.

Taka możliwość – przy założeniu, że wszystkie umieszczone w kasynach automaty będą automatami z ograniczeniem wygranych właściwym dla automatów o niskich wygranych jest tylko teoretyczna, choć sąd przyjął ją musi dla potrzeb rozważań, jako dopuszczalną przepisami ustawy o grach hazardowych. Ustawa ta nie ustanawia bowiem ani dolnej, ani górnej granicy wysokości stawek i wygranych w grze na automatach w kasynach. Z danych przedstawionych przez organ administracji wynika, że na dzień 31 grudnia 2009r. zarejestrowanych było 86 059 automatów do gier o niskich wygranych, spośród których eksploatowanych faktycznie było 53 156 sztuk. Zatem – (mając na uwadze wskazane wyżej ilości automatów faktycznie eksploatowanych i tych, które będą mogły być eksploatowane) - po wygaśnięciu ostatnich zezwoleń na prowadzenie gier na automatach o niskich wygranych, których przedłużenia, zmiany oraz wydawania nowych zabraniają wymienione przepisy przejściowe - na rynku polskim będzie mogło być eksploatowanych nie więcej niż około 6,9 % automatów do gier (łącznie nisko i wysokohazardowych) w stosunku do liczby automatów o niskich wygranych użytkowanych ostatniego dnia obowiązywania dotychczasowych przepisów.

W świetle powyższych danych istotny wpływ analizowanych przepisów ustawy o grach hazardowych, zmierzających do ograniczenia i stopniowej likwidacji działalności w postaci gry na automatach o niskich wygranych na sprzedaż takich produktów jest oczywisty. Popyt na rynku polskim na produkty o właściwościach charakterystycznych dla automatów o niskich wygranych musi bowiem ulec gwałtownemu spadkowi, skoro produkty te będą mogły znaleźć legalne zastosowanie w niewielkim (wręcz marginalnym) ilościowo zakresie - w stosunku do sytuacji sprzed wejścia w życie przepisów ustawy o grach hazardowych. Aby utrzymać w legalnym użytkowaniu inne tego rodzaju produkty niezbędna będzie zasadnicza zmiana ich właściwości, polegająca na przykład na przekształceniu ich w urządzenia do gier zręcznościowych.

W ocenie Sądu nie ma wpływu na ocenę charakteru przepisów przejściowych ustawy o grach hazardowych ocena wielkości całego rynku wspólnotowego i to, czy obrót automatami do gier w skali europejskiej uległ istotnym zmianom wskutek wejścia w życie polskiej ustawy o grach hazardowych. Rzeczą Sądu jest bowiem wyjaśnienie wpływu analizowanych unormowań na rynek Państwa Członkowskiego Unii

Europejskiej, jakim jest Polska. Jak wskazano wyżej, celem dyrektywy jest prewencyjna ochrona swobody przepływu towarów przed skutkami mogącymi wynikać z wprowadzanych przez Państwa Członkowskie przepisów technicznych. Jest to zatem instrument mający zapobiegać tworzeniu nieuzasadnionych barier dla swobody przepływu towarów przez każde Państwo Członkowskie – bez względu na stosunek wielkości jego rynku wewnętrznego do całości rynku wspólnotowego. Nie ma w tym kontekście znaczenia dla oceny wpływu analizowanych przepisów na obrót automatami to, czy możliwy jest ich eksport do innych krajów Unii.

W ocenie Sądu ustawa o grach hazardowych w takiej części, w jakiej zawiera przepisy istotnie ograniczające, a nawet stopniowo uniemożliwiające prowadzenie gier na automatach o niskich wygranych poza kasynami i salonami gry, podlegała notyfikacji Komisji w trybie przepisu art. 8 ust. 1 ww. dyrektywy.

Do przepisów takich należy zdaniem Sądu art. 135 ust. 2 ustawy o grach hazardowych.

Skoro zaś procedury notyfikacyjnej nie przeprowadzono, to przepis ten nie mógł być stosowany w stosunku do podmiotów gospodarczych i innych jednostek przez organy administracji publicznej. W tym stanie spraw, stwierdzając, że zaskarżone decyzje i decyzje je poprzedzające wydane zostały z naruszeniem prawa materialnego mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy należało uchylić wydane rozstrzygnięcia na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 lit. a) p.p.s.a. oraz art. 135 p.p.s.a.

W ocenie Sądu wyłączną przeszkodą, uniemożliwiającą orzeczenie przez organ o zmianie miejsca prowadzenia gry na automatach o niskich wygranych jest art. 135 ust. 2 ustawy o grach hazardowych. Uznanie go za przepis techniczny w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE i zaniechanie jego stosowania powoduje, że wnioski złożone w tym zakresie przez określone podmioty powinny zostać rozstrzygnięte na podstawie art. 135 ust. 1 ustawy o grach hazardowych, umożliwiającego zmianę obowiązujących zezwoleń na prowadzenie gier.

W przedmiotowych sprawach w przedmiocie umorzenia postępowań o wydanie zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych (m.in. sprawa o sygnaturze **III SA/Gd 546/12**) Sąd posłużył się zbliżoną argumentacją jak w sprawach w przedmiocie odmowy zmiany zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

Uchylając wydane rozstrzygnięcia organów administracji publicznej w przedmiocie umorzenia postępowań o wydanie zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych Sąd uznał, że do przepisów technicznych w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE należy także art. 129 ust. 2 ustawy o grach hazardowych.

Z uwagi na fakt, iż procedury notyfikacyjnej ww. regulacji nie przeprowadzono, to w ocenie Sądu przepis ten nie mógł być stosowany w stosunku do podmiotów gospodarczych i innych jednostek przez organy administracji publicznej.

W ocenie Sądu rozważenia wymagał - w odniesieniu do stanów faktycznych i prawnych - skutek uznania za przepis techniczny unormowania prowadzącego do zakazu wydawania nowych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, na podstawie wniosków złożonych pod rządami poprzednio obowiązujących przepisów (art. 129 ust. 2 ustawy).

W ocenie Sądu, odstąpienie od zastosowania wyłącznie tego przepisu nie zmieniłoby bowiem sytuacji w zakresie skutków właściwych dla przepisów technicznych w świetle przedstawionych wyżej rozważań, o tyle, że wobec braku w nowej ustawie hazardowej przepisów prawa materialnego pozwalających na wydanie tego rodzaju zezwoleń, nie byłoby możliwe merytoryczne rozpoznanie wniosku.

Prowadziłyby to zaś do skutku sprzecznego z zasadą niestosowania przepisów technicznych, wydanych z pominięciem trybu obowiązkowej notyfikacji.

Zdaniem Sądu, norma prawna uniemożliwiająca wydanie zezwolenia na działalność w zakresie prowadzenia gier na automatach o niskich wygranych pod rządami nowej ustawy hazardowej, dla wniosków złożonych przed 1 stycznia 2010 r., skonstruowana jest nie tylko z przepisu art. 129 ust. 2 ale także art. 118, zgodnie z którym do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy ustawy, o ile ustawa nie stanowi inaczej, oraz art. 144 ustawy, który pozbawia mocy poprzednio obowiązującą ustawę o grach i zakładach wzajemnych z 1992r. w zakresie w jakim regulowała ona zasady i tryb wydawania zezwoleń na prowadzenie gier na automatach o niskich wygranych. Art. 1 pkt 11 dyrektywy definiuje pojęcie przepisu technicznego między innymi jako „...przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne Państw Członkowskich zakazujące produkcji, przywozu, wprowadzania do obrotu i stosowania produktu lub zakazujące świadczenia bądź korzystania z usługi lub ustanawiania dostawcy usług”, a zatem łączy znaczenie pojęcia przepisu technicznego z jego skutkami - w postaci zakazów lub ograniczeń. Tego rodzaju skutki przypisać należy oddziaływaniu normy prawnej, zbudowanej z szeregu obowiązujących, wyżej wymienionych przepisów prawa.

Skoro określone podmioty złożyły wnioski o wydanie zezwoleń pod rządami poprzednio obowiązujących przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych, a przepisy ustawy hazardowej, mające charakter przepisów technicznych w rozumieniu dyrektywy nr 98/34/WE uniemożliwiły merytoryczne rozpoznanie jej wniosku, to ich niestosowanie w stosunku do podmiotów ubiegających się o zezwolenia powinno skutkować rozpatrzeniem wniosku o wydanie zezwolenia w oparciu o przepisy obowiązujące w dacie złożenia wniosku.

W przedmiotowych sprawach w przedmiocie odmowy przedłużenia zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych (m.in. sprawa o sygnaturze **III SA/Gd 543/12**) Sąd posłużył się zbliżoną argumentacją jak w sprawach w przedmiocie odmowy zmiany zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

Uchylając wydane rozstrzygnięcia organów administracji publicznej w przedmiocie odmowy przedłużenia zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych Sąd uznał, że do przepisów technicznych w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE należy także art. 138 ust. 1 ustawy o grach hazardowych.

Skoro procedury notyfikacyjnej ww. przepisu nie przeprowadzono, to przepis ten nie mógł być w ocenie Sądu stosowany w stosunku do podmiotów gospodarczych i innych jednostek przez organy administracji publicznej.

W ocenie Sądu rozważenia wymagał - w odniesieniu do stanów faktycznych i prawnych prowadzonych spraw - skutek uznania za przepis techniczny unormowania prowadzącego do zakazu przedłużania wydanych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, na podstawie wniosków złożonych pod rządami poprzednio obowiązujących przepisów (art. 138 ust. 1 ustawy).

W ocenie Sądu, odstąpienie od zastosowania wyłącznie przepisu art. 138 ust. 1 ustawy o grach hazardowych nie zmieniłoby sytuacji w zakresie skutków właściwych dla przepisów technicznych w świetle przedstawionych wyżej rozważań o tyle, że wobec braku w nowej ustawie o grach hazardowych przepisów prawa materialnego, pozwalających na przedłużenie tego rodzaju zezwoleń, nie byłoby możliwe merytoryczne rozpoznanie wniosku. Prowadziłyby to zaś do skutku sprzecznego

z zasadą niestosowania przepisów technicznych, wydanych z pominięciem trybu obowiązkowej notyfikacji.

Zdaniem Sądu, norma prawna uniemożliwiająca przedłużenie zezwolenia na działalność w zakresie prowadzenia gier na automatach o niskich wygranych pod rządami nowej ustawy o grach hazardowych, dla wniosków złożonych przed 1 stycznia 2010 r., skonstruowana jest nie tylko z przepisu art. 138 ust. 1, ale także art. 118, zgodnie z którym do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy ustawy, o ile ustawa nie stanowi inaczej, oraz art. 144 ustawy, który pozbawia mocy poprzednio obowiązującą ustawę z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych w zakresie, w jakim regulowała ona zasady i tryb przedłużania zezwoleń na prowadzenie gier na automatach o niskich wygranych. Art. 1 pkt 11 dyrektywy definiuje pojęcie przepisu technicznego między innymi jako „...przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne Państw Członkowskich.... zakazujące produkcji, przywozu, wprowadzania do obrotu i stosowania produktu lub zakazujące świadczenia bądź korzystania z usługi lub ustanawiania dostawcy usług”, a zatem łączy znaczenie pojęcia przepisu technicznego z jego skutkami - w postaci zakazów lub ograniczeń. Tego rodzaju skutki przypisać należy oddziaływaniu normy prawnej, zbudowanej z szeregu obowiązujących, wyżej wymienionych przepisów prawa.

Skoro określone podmioty złożyły wnioski o przedłużenie zezwolenia pod rządami poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych, a przepisy ustawy o grach hazardowych, mające charakter przepisów technicznych w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE uniemożliwiły merytoryczne rozważenie zasadności ich wniosków, to ich niestosowanie w stosunku do ww. podmiotów powinno skutkować rozpatrzeniem wniosków o przedłużenie zezwolenia w oparciu o przepisy prawa materialnego obowiązujące w dacie ich złożenia.

II.

Sprawy pozostałe

W sprawach o sygnaturach **III SA/Gd 504/11** i **III SA/Gd 492/11** Sąd badał zgodność z prawem rozstrzygnięć organów administracji celnej w przedmiocie cofnięcia rejestracji automatów do gier o niskich wygranych.

W stanie faktycznym ww. spraw dyrektor izby celnej utrzymał w mocy decyzje naczelnika urzędu celnego cofające rejestrację automatów do gier o niskich wygranych opierając się na opinii biegłego powołanego w sprawie karnej skarbowej.

Uchylając wydane w sprawie rozstrzygnięcia Sąd wskazał, że w świetle art. 23b ustawy o grach hazardowych, w przypadku uzasadnionego podejrzenia, że zarejestrowany automat lub urządzenie do gier nie spełnia warunków określonych w ustawie, podmiot eksploatujący ten automat lub urządzenie jest obowiązany poddać automat lub urządzenie badaniu sprawdzającemu, na pisemne żądanie naczelnika urzędu celnego (ust.1). W żądaniu, o którym mowa w ust. 1, wskazuje się automat lub urządzenie do gier podlegające badaniu sprawdzającemu, jednostkę badającą przeprowadzającą badanie oraz podmiot, któremu automat lub urządzenie ma być przekazane w celu przeprowadzenia badania, i termin tego przekazania (ust.2). Badanie sprawdzające przeprowadza, na zlecenie naczelnika urzędu celnego, jednostka badająca upoważniona do badań technicznych automatów i urządzeń do gier, w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia otrzymania zlecenia (ust.3).

W ocenie Sądu, podstawą ustalenia, że zarejestrowany automat lub urządzenie do gier nie spełnia warunków określonych w ustawie może być wyłącznie dowód

w postaci badania sprawdzającego przeprowadzonego przez upoważnioną jednostkę badającą, potwierdzający, iż zarejestrowany automat lub urządzenie do gier nie spełnia warunków określonych w ustawie. Nie może być zatem uznany za przydatny jakkolwiek inny dowód np. opinia biegłego albo eksperyment funkcjonariusza celnego.

W reasumpcji, oparcie rozstrzygnięcia na dowodzie z opinii biegłego, który został przeprowadzony w toku innego postępowania było wadliwe, tylko bowiem jednostka badająca – upoważniona przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, spełniająca warunki o których mowa w art.23f ustawy hazardowej, może w badaniu sprawdzającym ustalić czy dany automat lub urządzenie do gier spełnia warunki określone prawem.

Ponadto w sprawie **III SA/Gd 504/11** Sąd zwrócił uwagę, że ustawa hazardowa w brzmieniu znowelizowanym z dniem 14 lipca 2011 r. zawiera przepis art. 23 a ust. 7, zgodnie z którym naczelnik urzędu celnego, w drodze decyzji, cofa rejestrację przed jej wygaśnięciem, jeżeli zarejestrowany automat lub urządzenie do gier nie spełnia warunków określonych w ustawie.

Art. 11 ust. 1 ustawy nowelizującej stanowi, że poświadczenia rejestracji dokonane na podstawie przepisów dotychczasowych w celu dopuszczenia do eksploatacji i użytkowania automatów i urządzeń do gier, o których mowa w art. 23a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zachowują ważność do czasu ich wygaśnięcia albo cofnięcia zgodnie z art. 23a ust. 6 i 7 ustawy zmienianej.

Skoro cofnięcie, zgodnie z art. 23 a ust. 7 ustawy, dotyczy rejestracji a nie jej poświadczenia, to zdaniem Sądu należy uznać, że utrata ważności poświadczenia stanowi prawną, nie wymagającą odrębnego rozstrzygnięcia konsekwencję ostatecznej decyzji orzekającej o cofnięciu rejestracji.

W konsekwencji, przedmiotem rozstrzygnięcia w sprawie, w której stwierdzono by naruszenie warunków ustalonych w ustawie przez zarejestrowany automat lub urządzenie do gier może być wyłącznie „cofnięcie rejestracji”, a nie „cofnięcie poświadczenia rejestracji”.